

Bratislava región

magazín IV. ROČNÍK

CESTOVATELSKÉ TIPY PO NAKRAJŠÍCH MIESTACH BRATISLAVSKÉHO REGIÓNU

www.lookatit.cz

tourist edition
lookatit!k

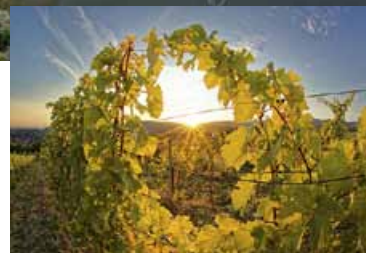
Krása uprostred Dunaja

Galéria Danubiana je mekkou moderných umelcov

Na bicykli všetkými smermi

Tipy na skvelé výlety pre každého

Dary zeme a slnka

Malokarpatská vinohradnícka oblasť príjemne prekvapí

Juraj Droba

predseda Bratislavského samosprávneho kraja

Vízie z výkresov sme premenili na realitu

Župu vediete 4 roky. Polovicu z toho poznačila pandémia koronavírusu. Čo vás táto skúsenosť naučila?

Naše rozhodnutia z prvých týždňov pandémie sa stali vzorom pre zvyšok Slovenska. Na jar 2021 sme spustili najväčšie a najmodernejšie očkovacie centrum na Slovensku a podali sme viac ako 350-tisíc vakcín. Bratislavský kraj má aj vďaka tomu spomedzi ostatných krajov najvyššiu mieru zaočkovania. Pandémia potvrdila význam a dôležitú úlohu samospráv. Naučila nás vážiť si zdravie, prácu aj také na prvý pohľad bežné veci ako školské vyučovanie, stretnutia s priateľmi či vychádzky do prírody.

Kraj trápi prehustená doprava. Čo ste spravili pre zlepšenie situácie?

V spolupráci s NDS sme otvorili úplne novú cestu, ktorá spája diaľničnú križovatku Triblavina s cestou I/61. Koncom roka 2022 sprístupníme ďalšiu časť tejto komunikácie v smere na Chorvátsky Grob. V regióne pribudlo päť záchytných parkovísk a prestupných terminálov. Rozbehli sme rekonštrukcie regionálnych ciest, ktoré počítame v desiatkach kilometrov.

Tento magazín je určený všetkým, ktorí radi cestujú. Čo nové v kraji pribudlo, resp. sa podarilo zrekonštruovať?

Rekonštruujeme historické a kultúrne pamiatky, ako je Malokarpatské osvetové stredisko v Modre či

Foto: Darina Ižpová

synagóga v Senci. Veľkej obnovy sa dočká aj Bratislavské bábkové divadlo a Divadlo ARENA. Na oboch stavbách je už čulý stavebný ruch.

Vieme, že rád bicyklujete. Čím by ste potešili srdcia našich čitateľov – cyklistov?

V Bratislavskom kraji je viac ako tisíc kilometrov značených cyklotrás. Dokončili sme nový cyklomost vo Vysokej pri Morave, vďaka čomu budú bližšie zámky Marchegg a Schloss Hof a okolité prírodné rezervácie.

Pribudli nejaké nové športoviská?

Pustili sme sa do rekonštrukcií športovísk na stredných školách. Opravujeme povrchy, telocvične, modernizujeme vybavenie. Cieľom je tieto športoviská otvoriť aj pre verejnosť. Najviac sa teším na nový športový areál v bratislavskej Petržalke, kde bude multifunkčná hokejová a plavecká hala, atletický štadión, workoutové a detské ihriská, ale tiež zázemie pre inline korčuľovanie či plážový volejbal.

V čunovskom kaštieli buduje BSK v rámci cezhraničnej spolupráce environmentálno-vzdelávacie centrum. Aká bude jeho funkcia a poslanie?

Vznikne tu interaktívna expozícia zameraná na rôzne zložky prírodného dedičstva regiónu. Pri rekonštrukcii využívame technológiu obnoviteľných zdrojov energie. Premenu prejde aj okolie kaštieľa.

Foto: archív BSK a m-ARK

Obsah

- 3 **Predseda BSK Juraj Droba** (rozhovor)
- 7 **Richard Stanke:** Cestovanie je tá pravá chuť slobody (rozhovor)
- 8 **15 tipov Bratislavského kraja 2022**

10 Bratislava

- 12 **Do prírody je to z Bratislavy len na skok**
- 19 **Ochutnajte to najlepšie**
- 27 **Rusovská Gerulata na Zozname UNESCO**
- 28 **Nech žije umenie**
- 32 **Na bicykli za zážitkami** – Okolo Dunaja a Malého Dunaja

36 Podunajský region

- 40 **Podunajské Biskupice**
- 42 **Park Malinovo**
- 45 **Zálesie**
- 47 **Kráľová pri Senci**
- 48 **Senec**

52 Malokarpatský region

- 56 **Z malokarpatskej pôdy** – vinársky rok
- 62 **Svätý Jur**
- 64 **Pezinok**
- 70 **Modra**
- 74 **Na bicykli za zážitkami** – Malokarpatskom a Podunajskom

78 Region Záhorie

- 80 **Nový cyklomost VysoMarch**
- 82 **Malacky**
- 84 **Marianka**
- 87 **Veľké Leváre**
- 90 **Na bicykli za zážitkami** – Záhorím okolo rieky Moravy

Vydal: m-ARK Marketing a reklama s.r.o. v rámci edície Look at it!, Železniční 4, Olomouc. Konceptia: Ivan Marek, Tatiana Mikušová, oddelenie cestovného ruchu BSK; redakcia: Ivan Marek, Silvia Krpelanová, archív partnerov; foto: m-ARK, VideoFly studio, archív partnerov; art director: Tomáš Burda; korektúry: TOP PREKLADY, s. r. o.; preklad: České překlady s.r.o.

internet: www.m-ark.cz; www.lookatit.tips.

Prvé vydanie, 2022. © Všetky práva vyhradené.

Foto na titulnej strane: cyklomost VysoMarch.

Bratislavský kraj se mení, turistická nabídka je stále lepší

Přestože poslední roky žijeme v neustálém tlaku vnějších okolností, tak o to víc potřebujeme uniků za zážitky, poznáváním a odpočinkem. Velkým potěšením je pak vnímat, že řada věcí se přes obtížnost doby stále mění k lepšímu. Pozitivní změny, kterými prochází bratislavský region, jsou velké a mají zásadní dopad i na rozvoj cestovního ruchu. Zprovoznění bratislavského obchvatu usnadňuje turistům nejen rychlejší přístup do některých oblastí kraje, ale současně s ním vznikla i řada klíčových a bezpečných cyklostezek propojujících například Bratislavu s vinařskými centry Malých Karpat.

Nabídka turistických aktivit je stále lepší a místa, která jsou od přírody půvabná a čekala na své objevení jsou dnes díky iniciativám Bratislavského kraje, místních podnikatelů a samospráv návštěvníky velmi vyhledávána.

Korzo na Malém Dunaji v obci Zálesie, Nová Dedinka a její romantický chodník kolem Čiernej Vody jsou místa, kam by vás ještě nedávno nenapadlo se podívat. Doplnují velké turistické ikony kraje, jako je řeka Dunaj, vinařské oblasti Malých Karpat, gurmánské zážitky husích pochoutek i dech beroucí kulturní bohatství Bratislavy, hradu Devína nebo galerie Danubiany. Síla zážitku je skrytá v jedinečnosti, propojování lidí a zajímavých míst. Přesně o tom je i nový přírůstek do turistické rodiny Bratislavského kraje, cyklomost mezi Vysokou pri Morave a rakouským Marcheggem. Povede určitě k objevování nových míst a je důkazem, že i v obtížných dobách se věci posouvají dál a mění se k lepšímu.

Cílem magazínu, který právě držíte v ruce, je o novinkách a turistických zajímavostech Bratislavského kraje vás poutavě informovat. Doufám, že se nám to s celým týmem, který na vydání spolupracoval, podařilo.

Příjemné čtení, bezpečné a pohodové cestování přeje

Ivan Marek,
vydavatel turistické edice Look at it!

Magazíny Look at it! pre rok 2022

Foto: Kristína Falbová

Cestovný ruch, gastrosektor, kultúra či šport dostali za posledné roky tvrdú ranu. Lebo, či už chcel človek zájsť na obyčajný pracovný obed, vyjsť si do divadla, galérie alebo na výlet – hoc len kúsok za hranice Slovenska –, nič nebolo také jednoduché ako predtým. Veľa z toho, čo sme považovali za absolútne samozrejmé, sa zrazu stalo výnimočným a každá možnosť stretnúť sa v spoločnosti bola veľkolepým zážitkom. Pandémia koronavírusu nás okrem iného naučila aj viac si vážiť – nielen zdravie či blízkych, ale všetko. Aj obyčajné stretnutie s priateľom povýšila na sviatok. Ukázala nám veľa krás, ktoré sme chodiac okolo dlho prehliadali, a naučila nás žiť nielen „brať na vedomie“, ale ho aj osláviť. A hoci tento vírus ešte zrejme nepovedal posledné slovo, žiť sa musí! Doprajme si všetci trochu z tých pôžitkov, ktoré so sebou prináša tá krehká sloboda a cestovanie. Naozaj si to zaslúžime! Všetkým čitateľom želám krásne zážitky pri spoznávaní Bratislavského kraja a neblednúce spomienky.

Silvia Krpelanová,
redaktorka

Bratislavský kraj

BRATISLAVA JE IDEÁLNE VEĽKOMESTO NA ŽIVOT, KDE NIČ NIE JE PRÍLIŠ ĎALEKO. TO Z NEJ ROBÍ AJ SKVELÚ DESTINÁCIU PRE VŠETKÝCH VÁŠNIVÝCH CESTOVATEĽOV. CEZ DEŇ MÔŽETE SPOZNAVAŤ MESTSKÉ PAMIATKY ČI PODNIKNUŤ ZAUJÍMAVÉ VÝPRAVY DO PRÍRODY, VEČER SI DOPRIAŤ KULTÚRNY ZÁŽITOK A STRÁCAŤ SA V OČARUJÚCICH ULIČKÁCH HISTORICKÉHO CENTRA. ODMEŇTE SA NÁVŠTEVOU BRATISLAVY A JEJ BOHATOU – AJ GASTRONOMICKOU PONUKOU!

Foto: archív Richarda Stankeho

Richard Stanke:

Cestovanie je tá pravá chuť slobody

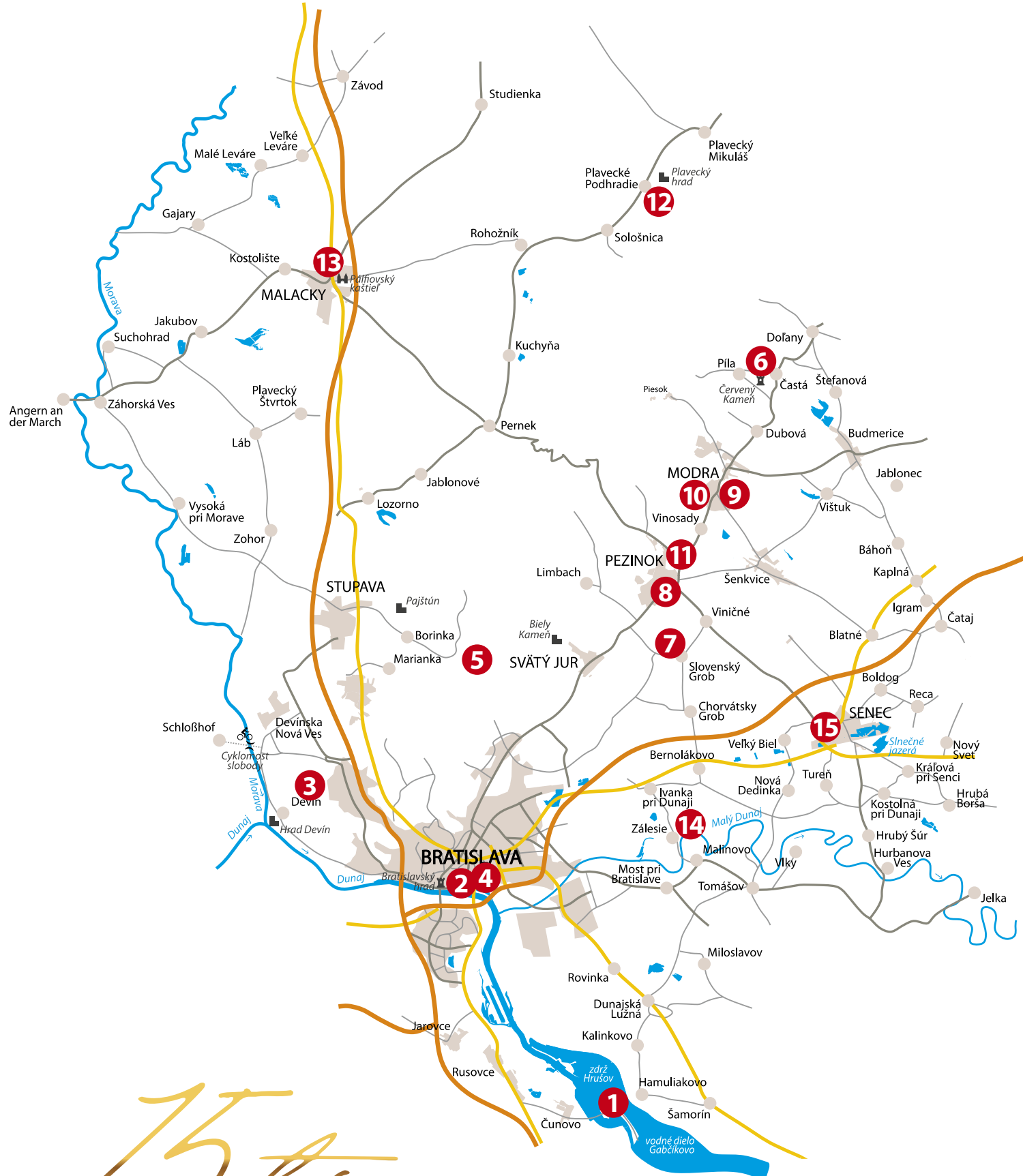
Patrí k umelcom, ktorí dávajú prednosť komplikovaným postavám. Tiež patrí k ľuďom, ktorí sa neboja vyjadriť svoj postoj pri obhajobe hodnôt demokracie. Verí, že na slušnosť a pravdu nemožno resignovať. S hercom Richardom Stankem sme sa zhovárali aj o detstve, voľnom čase a cestovaní.

Narodili ste sa v Šali, ale považujete sa za Bratislavčana. Môžete to vysvetliť?

Môj otec bol stavebný inžinier, pracoval na stavbe Dusla Šala a chodil tam na týždňovky. Mama za ním išla tesne pred pôrodom, a tak som sa narodil v Šali. Celé detstvo som však prežil v Bratislave na Českej ulici. Tá štvrť – najmä pre deti bola veľmi príjemná. V prázdných domoch, ktoré čakala asanácia, sme sa hrávali. Ako taký malý vetešník som odtiaľ vždy niečo doniesol domov.

Pokračovanie rozhovoru na s. 50

Foto: iStockphoto

15 tipov Bratislavského kraja 2022

1. Danubiana

Múzeum moderného umenia stojí na polostrove obmývanom Dunajom. Výnimočná poloha ešte znásobuje čisté línie objektu, v ktorom sa odohráva stretnutie človeka s moderným umením. Okrem pôsobivej stálej expozície sa tu celoročne konajú aj aktuálne výstavy.

2. Modrý kostolík

Najkrajšia secesná pamiatka Bratislavy žiari do diaľky namodro. Kostol je zasvätený sv. Alžbete Uhorskej a jej autorom je budapeštiansky architekt Ödön - teda Edmund Lechner. Pri prechádzke po okolí určite objavíte aj ďalšie pamiatky uhorskej secesie.

3. Vyhliadka Devínska Kobyla

Z tejto vyhliadkovej veže sa vám pri dobrej viditeľnosti naskytne impozantné výhľady až do Česka, Rakúska aj Maďarska. Týči sa k nebu vo výške asi 21 metrov a jej vrchol dosiahnete po zdolaní 112 schodov. Okraje vyhliadok dopĺňajú popisky, na najvyššej plošine je umiestnený ďalekohľad.

4. Galéria Nedbalka

Ak túžite spoznať to najlepšie z najlepšieho slovenského moderného umenia, tu ste na správnej adrese. Galéria Nedbalka je domovom diel slovenských veľikánov, ktorí významne obohatili naše kultúrne dedičstvo.

5. Biely kríž

K obľúbenej lokalite turistov aj cyklistov sa dostanete viacerými trasami - z Bratislavy od Železnej studničky či zo Svätého Jura po Ceste krížov. Okrem bufetov na priestranej lúke sa tu nachádza aj zrekonštruovaná horáreň s možnosťou ubytovania.

6. Hrad Červený Kameň

Rozsiahle hradné sídlo významných rodov vyrástlo nad obcou Častá. Nachádza sa v rozprávkovom prostredí a v interiéroch skrýva veľké bohatstvo v podobe mobiliára a zbierok. Pri návšteve rozhodne odporúčame vybrať si niektorý z poznávacích okruhov.

7. Grobská husacina

K regiónu pod Malými Karpatami neodmysliteľne patrí preslávená grobská husacina. Pečenú hus, lokše či jemnú husaciu pečenku a ďalšie špeciality môžete ochutnať celoročne vo viacerých prevádzkach v Slovenskom Grobe.

8. Galéria umeleckého skla

V Zámku Šimák v Pezinku môžete obdivovať vzácnu zbierku umeleckého skla, ktorej súčasťou sú diela popredných slovenských aj zahraničných umelcov. Vystavené kusy sú nádhernou ukážkou toho, kde až môže zájsť zručnosť a imaginácia súčasných sklárov.

9. Slovenská ľudová majolika

Slovenská ľudová majolika so sídlom v Modre ponúka možnosť zážitkových workshopov, kde si môžete vytvoriť vlastný kúsok keramiky. Dozviete sa, prečo sú modranská majolika a majoliková ornamentika zapísané v Reprezentatívnom zozname nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska.

10. Pivnice Modra

Modranské pivnice sa niekoľkokrát ročne otvárajú všetkým milovníkom vína. Podujatia prezentujúce to najlepšie z produkcie miestnych vinárov sa nesú v príjemnej atmosfére. V uliciach mestečka môžete ochutnávať aj tradičné pokrmy a ich moderné variácie.

11. Schaubmarov mlyn

Jediný zachovaný potočný mlyn na Slovensku s funkčnou mlynskou technológiou stojí v malebnom prostredí peziňskej Cajly. V jeho priestoroch sa konajú výstavy a workshopy Slovenskej národnej galérie, vonku si oddýchnete pod 250-ročnou morušou čiernou.

12. Plavecký hrad

Plavecký hrad bol svedkom mnohých dejinných udalostí. Patril významným rodom, napr. Fuggerovcom, Bakičovcom či Pálfiomcom. Posledný boj oň sa odohral v rokoch 1705 až 1706, potom sa stal neobývatelným a chátral. Dnes sa teší obnove a záujmu turistov.

13. Kaplnka Svätých schodov

Za jej vznik vďačíme Pavlovi Pálfiu, ktorý miloval Malacky. Schody, ktorých je 27, ukrývajú relikvie svätých Detéria, Valentína a Blaženy. Počas pobožnosti sa stúpa kľačiac nahor lavou stranou a každý schod sa z úcty k relikviám pobožká. Schádza sa po opačnej strane - kde relikvie nie sú, už normálnou chôdzou.

14. Malý Dunaj a historické mlyny

Rovinaté Podunajsko pozýva na výlet po vode. Malý Dunaj je ideálny na splavy aj pre začiatočníkov a rodiny s deťmi. Pri splave po pokojnej hladine môžete pozorovať bohatý svet miestnej fauny a flóry a na trase sa nachádzajú aj historické vodné mlyny.

15. Synagóga Senec

Dominanta mesta Senec bola postavená začiatkom 20. storočia. Ortodoxná synagóga spájajúca v sebe neorománsky a maurský štýl od konca 2. sv. vojny chátrala. Aktuálne je po úspešnej rekonštrukcii a do jej priestorov bude inštalovaná stála expozícia židovskej kultúry a regionálnej židovskej histórie.

Foto: archív BSK a m-ARK a VideoFly

Bratislava

Pôvabná za úsvitu
aj súmraku

ROZHL'ADŇA DEVÍNSKA KOBYLE
INŠPIRÁCIU PRE PODOBIZEŇ VYHLIADKOVEJ VEŽE
NA DEVÍNSKEJ KOBYLE BOLA VRAJ MODLIVKA ZELENÁ
OBÝVAJÚCA TUNAJŠIE STRÁNE. V SKUTOČNOSTI
STAVBA S TROJUHOLNÍKOVÝM PÔDORYSOM ODRÁŽA
UNIKÁTNOSŤ MIESTA: Z JEDNÉHO JEDINÉHO BODU
VIDNO DO TROCH KRAJÍN. CESTOU K VEŽI VÁS
V TICHOSTI BUDÚ SPREVÁDZAŤ MOTÝLE, KTORÝCH
TU ŽIJE AŽ 1600 DRUHOV, NA JAR TIEŽ ZLATÉ KVETY
HLAVÁČIKA JARNÉHO ČI MODRÝ PONIKLEC.

Foto: VideoFly

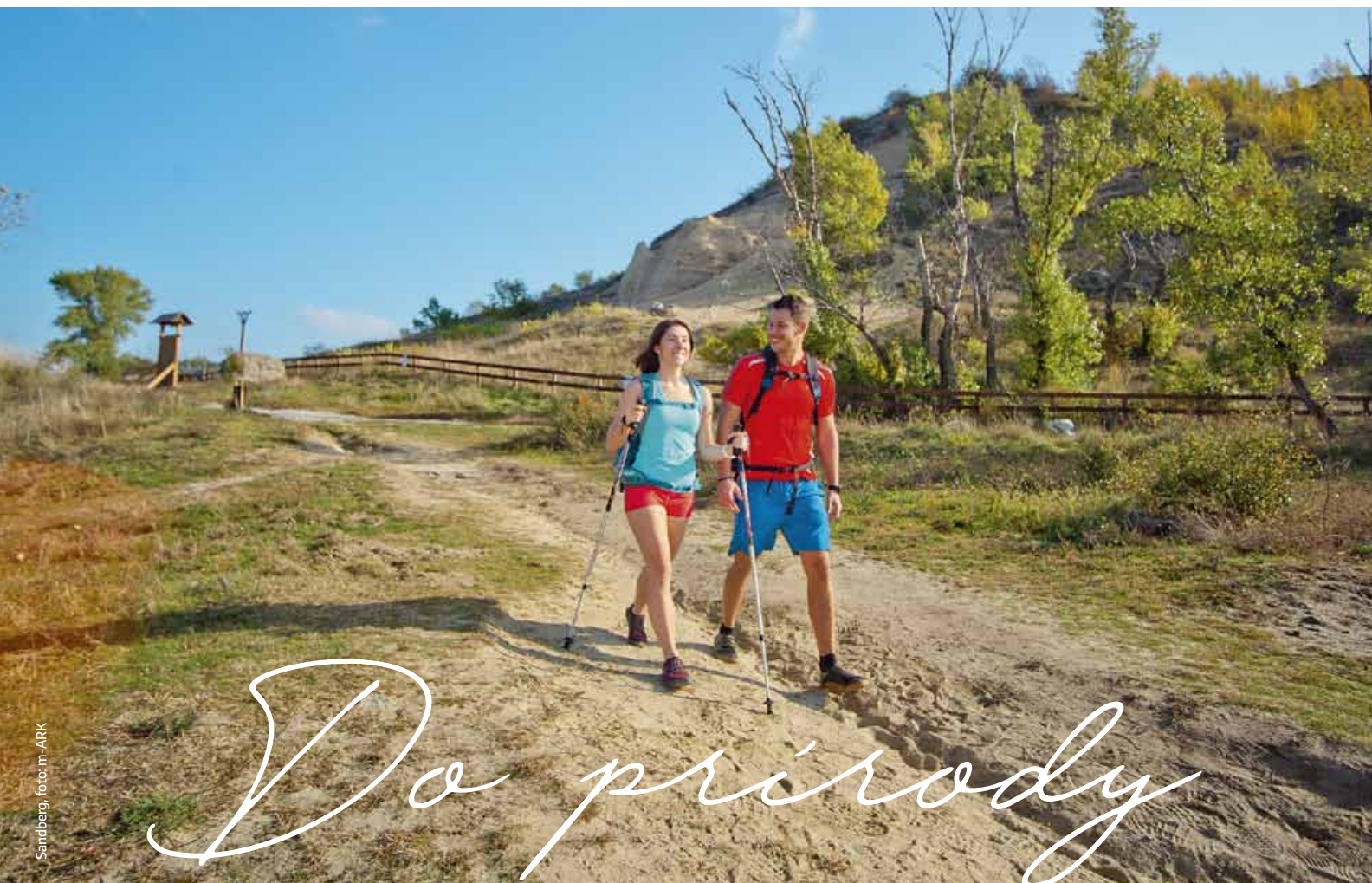
Foto: archív BSK

Rodinné pasy šetrí rodinný rozpočet

**Nielen rodiny s deťmi, ale po novom
už aj seniorky a seniori môžu využívať
zľavovú kartu Bratislavského samo-
správneho kraja Rodinné pasy, ktorá ich
oprávňuje čerpať najrôznejšie zľavy
a výhody u stovky partnerov.**

Medzi nich patria divadlá, športoviská,
organizátori voľnočasových aktivít a táborov,
zábavné detské centrá, jazykové školy
a knižnica, ale aj súkromní predajcovia
najrôznejších tovarov. Ďalšou obľúbenou
kategóriou sú poskytovatelia služieb,
ktorí majú vo svojom portfóliu napr.
zdravotné poradenstvo, starostlivosť o telo
a skrášľovacie kúry.
Zľavovú kartu Rodinné pasy získa každý
bezplatne po online registrácii na adrese
www.rodinne-pasy.sk. Na tejto webovej
stránke sa držitelia karty dozvedia všetko
o zľavách a výhodách, ktoré môžu čerpať,
a tiež, na čo sa môžu v nadväzujúcom
období tešiť. Atraktívne pozvánky na verejné
podujatia dopĺňajú tipy na výlety do prírody
či za pamiatkami.

Sandberg, foto: m-ARK

Do prírody

JE TO Z BRATISLAVY LEN NA SKOK

Pozorovňa Vydrice, foto: m-ARK

Bratislava, ležiaca v náručí Malých Karpát, chránená Dunajom, je ideálnym miestom pre aktívny oddych. Pokiaľ sa rozhodnete, že turistika alebo pobyt v prírode – hoci aj v meste – sú pre vás to „pravé orechové“, bude sa vám tu páčiť.

Železná studnička, foto: m-ARK

Vyhliadková veža Devínska Kobyla, foto: m-ARK

Vyhliadková veža Devínska Kobyla

Devínska Kobyla – najvyšší vrch Devínskych Karpát vo výške 514,1 m n. m. – vždy ponúkala impozantné pohľady. Teraz ale vďaka modernej vyhliadkovej veži dovidíte ešte ďalej. Jej unikátna poloha na hranici troch štátov poskytuje panoramatický výhľad aj na Česko, Rakúsko a Ma-

ďarsko. Vysoká je asi 21 metrov a na jej vrchol sa dostanete po 112 schodoch. Svojím tvarom pripomína modlivku aj liečivý pestrec mariánsky, ktoré sú súčasťou miestneho bohatého sveta fauny a flóry. K rozhľadni vážiacej 35 ton sa dostanete z viacerých smerov – je len na vás, akú trasu si zvolíte. Vyhliadkových miest je tu viacero, samozrejme, najlepší 360-stupňový panoramatický výhľad sa naskytá zhora. A keďže okraje vyhliadok sú doplnené o popisky, hravo zistíte, na čo sa vlastne pozeráte. Vstup je voľný.

Železná studnička

Oblúbená lokalita domácich – Železná studnička – sa v máji 2022 dočkala veľkej premeny. Aktuálne je vďaka programu obnovy verejných priestorov Bratislavy s názvom Živé miesta priestranstvom s vybavením, aké si návštevníci zaslúžia. Partizánska lúka disponuje moderným bufetom, ktorý je súčasťou amfiteátra. Nový altán poskytuje väčšiu ochranu proti dažďu a zároveň zvyšuje pôvodnú kapacitu vonkajšieho posedenia pri bufete. V rámci obnovy areálu a ihrísk pribudli nové piknikové miesta, ohniská s roštami na grilovanie a konštrukciami na zavesenie gulášových kotlíkov. V krátkej budúcnosti pribudne bezbariérová lávka, klzisko a dlhšia promenáda pri jazerách.

Železná studnička, foto: m-ARK

Pozorovňa Vydrice, foto: m-ARK

Pozorovňa Vydrice

Medzi Račou a Mariankou, v lokalite, odkiaľ spod zeme vyviera prameň potoka Vydrice, vznikla v roku 2021 celkom nová pozorovňa. Unikátny objekt, citlivo zasadený do krajiny, má 13 m² a slúži aj ako úkryt pri náhlej nepriazni počasia. V prvom rade ale vznikla táto jednoduchá stavba s cieľom pozorovania zvierat. V tichu prírody môžete nepozorovane sledovať daniely, muflóny, bažanty, líšky či diviaky. Keďže je tu hospodárska činnosť zakázaná, zver tu nikto neruší, a tak sa môžete kochať jej krásou v prirodzenom prostredí. Táto časť lesoparku by v budúcnosti mala byť súčasťou národnej prírodnej rezervácie Pramene Vydrice. V pešej dostupnosti sa nachádza Pánova lúka, Studnička Zbojnička a Malý Slavín, ktoré určite oslovia každého nadšenca turistiky.

Karľovská zátoka

Je súčasťou mesta a pritom tu má človek pocit, že je mimo neho. Zátoku tvorí jedno z mnohých ramien Dunaja a pri lode-nici sa napája na hlavné dunajské koryto. Ak by ste sa sem vybrali na splav, v tomto mieste treba zvýšiť opatrnosť, lebo prúd vody býva silnejší. Zbystriť, treba najmä pri plavbe lodí, ktoré vlnia hladinu. Rameno so svojimi meandrami a miernymi brehmi je skvelým priestorom pre aktivity vodákov. Vynovená lodenica poskytuje zázemie už celé desaťročia a práve z tunajších klubov vyšli aj niekoľkonásobní olympijskí víťazi – bratia Hochschornerovci. Nemusíte byť ale profesionáli, aby ste zvládli túto vodu. Ak pridete, odvdáči sa vám výhľadmi na pôvabnú krajinu, ktorá je súčasťou územia európskeho významu – Bratislavských luhov. Na brehoch hniezdia kačky a ohryzené stromy sú výsledkom činnosti bobra. Pozdĺž Dunaja vedie cyklotrasa a chodník pre peších v jednom. Orosené pivo si môžete vychutnať v autentickom, malom výčape s názvom *Mark Twain*, ktorý kedysi sídlil na lodi, kým ju odtiahli. Len na skok odtiaľto sa nachádza Vodárenská záhrada – jedna z najkrajších zelených mestských plôch v Bratislave. Oáza pokoja je ako stvorená na oddych a pikniky, ale aj športové aktivity. Oplotenej záhrade s ihriskom, fontánkami s pitnou vodou a rôznymi prvkami dominuje Vodárenské múzeum. To ponúka počas Noci múzeí a galérií jedinečnú možnosť otvoreného prístupu na dunajský ostrov Sihoť.

DOSTAŤ VIAC ZA MENEJ S DESTINAČNOU KARTOU Bratislava CARD!

Užite si hlavné mesto s Bratislava CARD – oficiálnou destinačnou kartou určenou pre návštevníkov hlavného mesta a Bratislavského regiónu.

V sezóne 2022/2023 s ňou môžete čerpať zľavy u 66 partnerov, z toho 16 z regiónu. Výška zliav je rôzna, no často až do výšky 100 %. Hlavným benefitom karty je neobmedzené cestovanie verejnou dopravou vo všetkých zónach IDS BK v meste a regióne. S držiteľom karty môže bezplatne cestovať aj jedno dieťa do veku 18 rokov. K dispozícii je aj karta bez dopravy. Medzi ďalšie lákadlá patrí bezplatná prehliadka historického centra, bezplatný vstup do 18 múzeí a galérií a ďalšie atraktívne zľavy do výšky 50 %. Karta platí 24, 48 alebo 72 hodín od jej aktivácie. Viac informácií získate na webe card.visitbratislava.com.

Viac informácií:
Turistické informačné centrum BTB
Klobučnícka 2, Bratislava
touristinfo@visitbratislava.com
02/16 186 a 02/59356 651
www.visitbratislava.com

BRATISLAVA TOP TIPY

BRATISLAVSKÝ HRAD A SNM – HISTORICKÉ MÚZEUM

Navštíviť Bratislavu a nena-
vštíviť Bratislavský hrad –
to je, akoby ste tu ani neboli!
Hrad s rozsiahlym areálom,
obohnaný hradbami a štyrmi
zachovanými historickými
bránami je nielen zaujima-
vým fotopointom. Hradný
palác skrýva aj vzácne
zbiery SNM – Historického
múzea, ktoré tu sídli.

www.bratislava-hrad.sk

Foto: VideoFly

SLOVENSKÉ NÁRODNÉ DIVADLO

Nechajte sa vtiahnuť do ma-
gického sveta odohrávajú-
ceho sa na doskách, ktoré
znamenajú svet. Vyberte
si z bohatého repertoáru
súborov SND. Predstavenia
činoherného, baletného
aj operného súboru sú
známe vysokou umeleckou
úroveňou. V žiari reflektorov
môžete sledovať majstrov-
stvo popredných sloven-
ských umelcov, ktorí vedú
rozosmiať, dojať, ale rovnako
otvárajú závažné spoloč-
enské otázky a nezľaknú sa
žiadnej výzvy. www.snd.sk

Foto: m-ARK

DIVADLO ARÉNA

Historická budova župného
Divadla Aréna je aktuálne
v rekonštrukcii, divadlo ale
dočasne hrá svoje predsta-
venia v priestoroch DPOH.
Svojím repertoárom sa pro-
filuje ako divadlo aktuálnych
tém, kritického pohľadu,
modernej formy, historicko-
-politického kontextu, no
svojich divákov vie potešiť aj
komédiami.

www.divadloarena.sk

Foto: Divadlo Aréna

Vstúpte do zoo na úpäť Malých Karpát

Bratislavská zoo s rozlohou 96 ha je domovom 175 druhov živočíchov. Spolu tu žije okolo 1 200 jednotlivcov, medzi ktorými nechýbajú vzácne druhy svetovej fauny. Vašej návšteve sa tu isto potešia.

Pozorovať tu môžete adaxa núbijského, orangutana sumatrianskeho, kulana turkménskeho, gibona zlatolíceho, hrošíka libérijskeho a spomedzi šeliem napríklad leoparda cejlónskeho. Ako v jedinej slovenskej zoo tu stretnete šimpanzy, žirafy či nosorožce. Súčasťou prírodnej zoo sú zaujímavé expozície, výbeh pre vlky euroázijské ocenený cenou Bílý slon za najlepšie chovné zariadenie otvorené v roku 2018 v českých a slovenských zoo, výbeh pre pandy červené so zapojenou stromovou vegetáciou, lesné výbehy pre zubra a jeleňa európskeho, muflóna a diviaka lesného, výbeh pre nosorožce a pavilón primátov. Vstupenky formou online, kalendár podujatí, mapu zoo a všetky ďalšie užitočné informácie nájdete na stránke www.zoobratislava.sk.

Foto: Zoo Bratislava

To najlepšie z Bratislavy

Prešporáčikom Oldtimer®

Prešporáčik Oldtimer® je svetový unikát a symbol Bratislavy. Jediný turistický vláčik, ktorý jazdí po pešej zóne historického Starého Mesta aj na Bratislavský hrad. Počas všetkých jász môžete využiť audiosprevodcu v 21 jazykových mutáciách. Vozidlá sú temperované, vybavené rolovacou strechou do každého počasia.

Foto: Tour4U

Rýchlym člnom po Dunaji

Navštíviť Bratislavu a neplaviť sa po Dunaji je ako navštíviť Benátky a nenastúpiť do gondoly. Stačí si len vybrať a máte úsmev na tvári, vietor vo vlasoch, roztrieštené kvapky vody a spenené vlny za člnom. Speedboat sa plaví rýchlosťou až 60 km/hod. – to je nezabudnuteľné!

www.tour4u.sk, HOTLINE: +421 903 302 817

Matúš Vallo: Chceme spoluvytvárať mesto, v ktorom chcú ľudia žiť

Primátorom Bratislavy ste sa stali v roku 2018 s odvážnou víziou Plánu B, ktorého cieľom bolo spraviť z hlavného mesta moderné a zároveň pre život lepšie mesto. Čo z vašich plánov sa podarilo zrealizovať?

Od začiatku pracujeme na tom, aby bola Bratislava silné, sebavedomé a transparentné mesto, ktoré dokáže v každej situácii presadiť najlepší záujem mesta a občanov. Zmenili sme prístup k mestskému majetku, vytvorili sme špeciálny Útvár správy mestských podnikov. Intenzívne sa venujeme doprave v meste, spustili sme parkovaciu politiku aj výstavbu druhej etapy električkovej trate v Petržalke, opravujeme kvalitne cesty a chodníky, zlepšujeme verejný priestor – napríklad Hodžovo námestie pred Prezidentským palácom, Námestie slobody spolu s najväčšou fontánou v meste – Družba, založili sme Metropolitný inštitút Bratislavy.

Čo sa zmenilo z pohľadu návštevníka – turistu?

Máme novú modernú autobusovú stanicu, v MHD pribudli nové nízkopodlažné autobusy, skrášľujeme verejné priestranstvá, dopĺňame zeleň, lavičky, vymieňame asfalt za dlažbu, sadíme stromy, odstraňujeme vizuálny smog. Pracovníci z nášho Komunálneho podniku sa starajú o mesto, aby bolo čistejšie i zelenšie.

Rozhodli ste sa zachrániť aj viaceré pamiatky, napr. legendárne kúpele Grössling a Lekáreň u Salvátora. Ako sa vám darí a kedy budú znova v plnej kráse prístupné verejnosti?

Zabudnutou bola aj Prüger-Wallnerova záhrada, ktorú sa nám podarilo otvoriť pre verejnosť, pracujeme aj na sprístupnení historickej Kochovej záhrady. Po odkúpení budovy a čiastočnej rekonštrukcii lekárne Salvátor sa nám podarilo odkúpiť aj originálny historický mobiliár. Som veľmi rád, že Bratislavčanom vrátíme tento výnimočný priestor v takej podobe, ako si ho niektorí ešte môžu pamätať. Rekonštrukciu Grösslingu sme začali v roku 2021, zachránili sme aj komín, ktorý bol kedysi najvyšším objektom v Starom Meste! Kúpele nejdeme len oživiť, ale aj doplniť o nové kultúrno-komunitné funkcie. Harmonogram počíta s dokončením projektu do roku 2026. Ešte teda musíme počkať, ale bude to stáť za to.

Aké sú vaše ďalšie plány do budúcnosti v prípade, že obhájite svoju pozíciu?

Všetky plány smerujú k jedinému – pracovať na rozvoji Bratislavy a pomáhať spoluvytvárať mesto, v ktorom chcú ľudia žiť.

Ďakujeme za rozhovor.

Foto: archív mesta

Industriálna Bratislava v organickom šate

Panorama City

Kto by bol pred 80 rokmi povedal, že Bratislavská tepláreň bude sídlom coworkingového centra BASE, že tu budú kaviarne, reštaurácia a galéria? Zmenilo sa toho ale oveľa viac. Pozývame vás spoznať najmodernejšiu časť slovenskej metropoly!

Jurkovičova tepláreň

Sky Park, foto: Penta Real Estate

Eurovea

BRATISLAVA
72 HODÍ LOVE
MESTO

Jurkovičova tepláreň nesie meno jedného z najznámejších architektov svojej doby a zároveň autora tejto stavby – Dušana Jurkoviča. Ten ju pôvodne navrhol v bývalej industriálnej časti mesta. Areál teplárne vyrástol vo vojnových rokoch na pozemkoch rafinérie minerálnych olejov Apollo. Americké bombardéry čast' z nej v júni 1944 zničili. V roku 2008 sa ale stala národnou kultúrnou pamiatkou, a to zmenilo jej osud. Vynovená Jurkovičova tepláreň ožila v roku 2021. Z pôvodnej fasády sa zachovalo presne 31 736 tehál a viaceré pôvodné časti.

Ako sa to ale stalo, že zo starej industriálnej zóny, kde sa vyrábali aj káble a textil, vznikla úplne nová štvrť? Podarilo sa to spojením Jurkovičovej teplárne a nadčasového projektu štyroch veží – Sky Park, čo Bratislave vdýchlo ducha veľkomesta. Zatiaľ čo sa tepláreň stala novým kultúrnym epicentrom lokality, Sky Park so sebou priniesol čerstvý závan organického futurizmu svetoznámej architektky Zahy Hadidovej.

Komplex nových multifunkčných budov dopĺňa úplne nová autobusová stanica, v ktorej nadzemných častiach sa nachádza nákupné centrum Nivy s tržnicou, reštauráciami a so zelenou strechou, kde si môžete pripraviť piknik v tráve, zašportovať na bežeckej dráhe, cvičiť, využiť gril či detské ihriská. Len kúsok odtiaľto sa nachádza Nová budova Slovenského národného divadla a multifunkčný komplex Eurovea aj s kinom. Po dunajskej promenáde, ktorá zónu lemuje, sa pohodlne dostanete do historického centra len za pár minút. Je až neuveriteľné, čo sa na tomto mieste podarilo. Príďte sa presvedčiť na vlastné oči!

www.visitbratislava.com

Nivy, foto: Bratislava Tourist Board (4*)

BRATISLAVA
TOURIST BOARD

DOVOLENKA NA
SLOVENSKU
DOBRE NÁPAD
www.slovakia.travel

MINISTERSTVO
DOPRAVY A VÝSTAVBY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Realizované s finančnou podporou
Ministerstva dopravy a výstavby SR

Foto: Hotel TATRA

Hotel Tatra★★★★

MIESTO, KDE CHCETE ORGANIZOVAŤ KONFERENCIE

Štvorhviezdičkový biznis hotel v centre Bratislavy vedľa Prezidentského paláca má ideálne podmienky na organizovanie rôznych typov eventov od kongresov až po svadby.

Je len na vás, aký priestor z piatich konferenčných sál alebo reštaurácie si vyberiete – celková kapacita je 700 hostí. Najväčšou miestnosťou je sála LUX, ktorá pojme až 350 osôb. Len nedávno prešla kompletnou rekonštrukciou a modernizáciou. Okrem vstavaného pódia ponúka aj výnimočné kaskádové sedenie, ktoré zaručuje výbornú viditeľnosť na nadštandardne veľké kinoplátno. Samozrejmosťou je wifi, klimatizácia, vstavané tlmočnické kabínky, prezentačná technika so špičkovým laserovým projektorom so svetivosťou až 12 000 lm.

Pred vstupom do sály sa nachádza reprezentačný foyer – miesto vhodné na coffeebreaky či networking. Ďalšími zaujímavými priestormi sú sála Standard, ktorú je možné predeliť na dve samostatné miestnosti alebo salóniky Grand a Classic prepojené vonkajšou terasou. Vďaka variabilite priestorov sa vie hotel prispôsobiť všetkým vašim požiadavkám. Ubytovať sa môžete v komfortných izbách s celkovou kapacitou až 350 lôžok. Prístup do všetkých priestorov hotela je bezbarierový. Výhodou je vlastný parkovací dom s kapacitou až 90 miest a priestor

pre autobusy. V reštaurácii si môžete pochutnať na sezónnom menu. Z vínnej karty odporúčame niektoré z kvalitných slovenských vín, kde má bohaté zastúpenie malokarpatská vinohradnícka oblasť. Tým, ktorí dávajú prednosť kultúrnemu zážitku, riaditeľka hotela Ivana Pechová odporúča rezervovať si vstupenky na niektoré z predstavení legendárneho Štúdia L+S nachádzajúceho sa priamo v hoteli. Ak hľadáte miesto pre váš event a máte záujem o bezproblémový a flexibilný prístup, Hotel Tatra je tou správnou voľbou.

Hotel TATRA ★★★★★
Námestie 1. mája 5
811 06 Staré Mesto, Bratislava
tel.: +421 2 592 72 111
www.hotelatratra.sk

Leberfinger

Leberfinger

KEĎ OŽIJÚ STARÉ DOBRÉ ČASY

Kedysi to bol hostinec – dnes je to reštaurácia, kde môžete ochutnať to najlepšie zo starej prešporskej kuchyne a spomínať na zašlú slávu trojjazyčného mesta, kde korunovali uhorských kráľov. Vitajte v Leberfingeri!

Za svoju polohu vďačí tomu, že práve tadiaľto viedla jedna z kľúčových komunikácií spájajúcich Bratislavu s Viedňou. Písalo sa 18. storočie, v Rakúsko-Uhorsku vládla Mária Terézia a svet vyzeral celkom inak ako dnes. V tom čase patrilo mestu päť hostincov vrátane petržalského menom Bruck Auel Wirtshaus, predchodcu Leberfingeru. Využívali ich povesťní, ktorí sa potrebovali občerstviť, napojiť a obriaďiť kone aj prenocovať. Hostinec bol tichým svedkom rôznych udalostí, ktoré menili tvár Európy – napríklad obsadenia Bratislavy vojskami Napoleona Bonaparte, ktoré odišli až po podpísaní mieru v roku 1809. So zmenou majiteľov sa menila aj vizáž

miesta, čo zachytávajú rôzne dobové dokumenty. Na zisky hostinca pozitívne vplývalo sprevádzkovanie prvého stáloho mosta cez Dunaj v roku 1891. Novodobý názov dostal hostinec po Ludwigovi Leberfingerovi, ktorý ho prevzal v roku 1894. Keď zomrel, vedenia sa ujal jeho brat Rudolf. A história sa tu opäť vo veľkom prepisovala – zavítal sem sám cisár František Jozef. Leberfingerovci ovládali svoje remeslo bravúrne, veď hostinec si od mesta prenajímali ešte v 40. rokoch 20. storočia. Nezastavila ich povodeň ani požiar, neodradila ich ani demolácia zariadenia pri prevrate v roku 1918. „Leberfinger, to bola zázračná kuchyňa, pánboh ju osláv, škoda, že je už minu-

lostou...“ vyjadril sa kedysi jeden z najvýraznejších slovenských poetov Ján Smrek. Lútosť ale už cítiť netreba, Leberfinger sa teší na vašu návštevu! Tradičné dobroty si tu môžete vychutnať v tesnej blízkosti krásneho Sadu Janka Kráľa.

www.leberfinger.sk

Foto: Roman Restaurants

Za lahodným zážitkom k brehom Dunaja

Leberfinger, Au Cafe, Portofino, Rivers Club aj Wine Bar & Tapas – všetky tieto reštaurácie pod hlavičkou spoločnosti Roman Restaurants zosobňujú úctu k tradíciám aj obdiv k modernej kuchyni. Každá z nich je osobitá a autentická. Každá píše svoj vlastný príbeh, ktorého súčasťou môžete byť aj vy.

Klasika v podobe kačacieho pekáča, teľací perkelt s jablkami a maslovými haluškami, jelenie medailóniky v šípkovej omáčke s opekanými šúľancami či tafelspitz – aj to sú špeciality, ktorým podľahnú milovníci monarchistickej kuchyne, akú vám radi predstavia v Leberfingeri. Len o kúsok ďalej, v romantickom prostredí **Au Cafe**, sa odohráva celkom iný príbeh. Pochutnať si tu môžete na hravých pokrmoch sviežej talianskej kuchyne. Pôvodne v priestoroch tejto luxusnej reštaurácie sídlila predajňa kávy, neskôr tu kávu začali aj podávať. Kaviareň otvorili v roku 1827 a po viac ako 60 rokoch pribudla aj reštaurácia. Výborné renomé nadobudla po roku 1896, keď jej úroveň pozdvihol Karl von Palugyay. Pribudli presklené verandy a terasy a miesto sa stalo skutočne noblesným.

Obdobie slávy zažila reštaurácia v čase Prvej republiky, ešte aj jej 100. narodeniny boli veľkolepé, no 60. roky 20. storočia znamenali pre legendárny podnik obdobie úpadku a skazy, ktoré vyvrcholilo asanáciou. Celé generácie s nostalgiou spomínali na to, ako sa sem v nedeľu na zákusok previezli z druhej strany Dunaja propelerom alebo prišli od Petržalky cez Sad Janka Kráľa. Vždy tu stretli niekoho známeho, prehodili pár slov aj si zatancovali. Čoskoro – v roku 2023 – oslávi Au Cafe dvadsať rokov svojej novodobej existencie. V štýlovej talianskej reštaurácii si môžete pochutiť na výnimočných jedlách: labužníkov potešia najmä Dry Aged Steaky. Sú to steaky pripravované z veľkých kusov hovädzieho mäsa, ktoré dozrievajú niekoľko týždňov až mesiacov predtým, ako sa upravajú a naporciujú. Tento proces pomáha steaku rozvinúť chuť, ale zároveň ho robí oveľa jemnejším, než by bol úplne čerstvý. Chuť takéhoto steaku ešte zvýraznia skvelé vína z tunajšej vinotéky. Zamilujete si aj miestne čerstvé cestoviny, talianske polievky a nápadité šaláty. Víťaní ste, či už máte

Au Cafe, foto: Roman Restaurants

chuť na romantickú večeru vo dvojici, alebo nedeľný brunch s priateľmi. Mimoriadne obľúbený je pre pestrosť ponúkaných jedál – vždy pripravených zo sezónnych potravín od lokálnych dodávateľov – a vlastné, domáce cestoviny.

Portofino, foto: Roman Restaurants

Tiež v Petržalke, ale pri Chorvátskom ramene, si môžete vychutnať degustačné večery s bohatým výberom vín z celého sveta v reštaurácii **Portofino**, pomenovanej podľa talianskej obce ležiacej na rovnomennom polostrove, ktorý je prírodnou rezerváciou. Vy ale nemusíte baliť kufre ani cestovať za hranice, aby ste si mohli užít kúsok pravého Talianska. Zaujme ponuka domácich cestovín – lazane z diviaka či špagety aglio olio –, ako aj ďalšie vyhľadávané jedlá – krevety na bielom víne, tekvicové rizoto, šaláty a špeciality z grilu.

Rovno na vode „parkuje“ ďalší z podnikov z portfólia spoločnosti Roman Restaurants – **Rivers Club**. Jedinečný, moderný priestor umiestnený v kedysi funkčnom riečnom remorkéri Kriváň s prekrásnym výhľadom na Bratislavský hrad je ako stvorený na firemné či súkromné eventy.

Ak by ste mali chuť ešte po večeri dopriať si romantickú prechádzku, vyberte sa po Starom moste do centra na Ventúrsku ulicu do vinotéky **Vínimka**. Tu archivujú tie najlepšie vína zo sveta aj od domácich producentov. Ochutnajte napríklad šenkvičnú Karpatskú perlu, vína z vinárstva Rúbaň, od Mrvu a Stanka, z Tajnej či z vinárstva Via Jur. Ich donášku priamo domov zabezpečí e-shop Provino. Nech sa páči, ráčte vstúpiť: www.provino.sk.

Naše putovanie po reštauráciách z portfólia Roman Restaurants zakončíme vo **Wine Bar & Tapas**, kde si v úplne vynovených priestoroch i na terase môžete okrem kvalitných vín dopriať skvelé tapas, paellu či polievky a sezónne jedlá.

Wine Bar & Tapas, foto: Roman Restaurants

Portofino, foto: Roman Restaurants

Rivers Club, foto: Roman Restaurants

Vinotéka Vínimka, foto: Roman Restaurants

Kontakty na všetky prevádzky a dôležité informácie nájdete tu: www.romanrestaurants.sk.

LOKÁLNE PRODUKTY AJ SVETOVÉ ZNAČKY

Svetové, ale aj lokálne značky v štýlovom dizajne a modernom prostredí nákupných centier, ktorým nechýba ich osobitosť. Aj takto môžete nakupovať v Bratislave!

Každé z veľkých bratislavských nákupných centier má svoje unikum. Popri Eurovee ozdobenej sochami Colina Spoffortha na motívy rozprávky *Šesť bielych myší* sa tiahne očarujúca promenáda. Najnovšie centrum Nivy disponuje zelenou strechou s voľnočasovým areálom a sympatickou tržnicou. Francúzska Galéria Cubicon je menšia, no ponúka značky, ktoré inde nenájdete. V Auparku dospelých potešia overené brandy, deti vonkajšie ihrisko a všetkých blízkosť Sadu Janka Kráľa. Nákupné centrum Vivo! – niekdajší Polus – prešiel veľkou premenou a objavíte tu veľa noviniek. Bory Mall aj Central sú skvelou voľbou nielen na nákupy, ale aj relax v podobe wellness a plaveckých bazénov Golem klubu. AVION Shopping Park Bratislava má výbornú polohu v blízkosti predajne IKEA a Pharos Parku s viacerými obchodnými domami. Stačí si vybrať a prísť!

Foto: EUROVEA

Vo Vodáckom centre vás naučia obracať sa s pádlom

Z Karloveskej zátoky sa po Dunaji dostanete na očarujúce miesta od jari až do neskorej jesene. Vody sa báť nemusíte - v tunajšom Vodáckom centre môžete absolvovať školu kajaku – kurz vhodný pre začiatočníkov aj pokročilých.

Naučíte sa ovládať kajak, pádlo, čítať vodu, zvládnuť jazdu po prúde aj proti prúdu či traverz cez prúd. V priebehu štyroch lekcií zvládnete základy potrebné na samostatné kajakovanie na riekach typu Dunaj.

V Karloveskej zátok sa nachádza aj požičovňa rôznych plavidiel a priamo z tunajšej lodenice môžete nasadnúť či už na pokojnú vodu Karloveskej zátoky, alebo splaviť Dunaj. Ak by ste chceli splavovať viac dní a z iného bodu, pomôžu vám tu s prepravou na určené miesto aj vyzdvihnutím v celi.

www.vodackecentrum.sk

Foto: Vodácke centrum

Devínsky ríbezlák

Zavítajte do Devínskej včiehy sv. Urbana na sladký, voňavý životobudí, v ktorom sa snúbi to najlepšie zo svahov Devínskej Kobyly. Ochutnať môžete z viacerých druhov z červených či čiernych ríbezlí alebo ich mixu. Tradičný ríbezlák alebo moderný, jemnejší s bublinkami poteší všetkých milovníkov sladkých vín výraznej chuti. Vinár Augustín Mrázik, ktorý sa venuje záchrane a obnoveniu tradície výroby ríbezlákového vína, vás zasväťí do histórie ríbezláku počas organizovaných ochutnávok.

Devínska včieha sv. Urbana
Muránska ul. 30, Devín 841 10
info@THEBENER.com
+421 905 672 945
www.devinsky-ríbezlak.sk

Foto: THEBENER

Medový obchod CERA MEL

Ich agátový a borovicový med získal v prestížnej súťaži Great Taste 2017 v Londýne, kde súťažilo viac ako 12-tisíc produktov z celého sveta, vysoké hodnotenie. Nás toho z ponuky včelej farmy rodiny Grgulovcov ohúrilo ešte viac. V ich útulnom medovom obchode objavíte aj medovinu, produkty na podporu imunity, krásy a včelie darčeky. Vo svojom medovom obchode v srdci Bratislavy vás radi obslúžia.

Medový obchod CERA MEL
Michalská 12, 811 01 Bratislava
+421 948 444 746
info@ceramel.sk

Foto: CERA MEL

Včelárstvo Dedinský

Dedinskí chovajú včely 120 rokov. Rodinnú firmu dnes vedie Dušan Dedinský, ktorý tak pokračuje v tradícii svojho dedka Gabriela a otca Eduarda – priekopníka v oblasti šľachtienia včelích kráľovien a inovátora včelárskych pomôcok. O tom, že chov včiel je celá veda, vás presvedčí počas včelárskych kurzov vo včelárstve, kde sa konajú aj ochutnávky. Dopriať si môžete medy klasické aj krémové, no pre všetky platí, že sú sladké, chutné a liečivé.

Foto: Včelárstvo Dedinský

VČELÁRSTVO Dušan Dedinský
Mlynská 50, 841 07, Bratislava-Devínska Nová Ves
objednávky, otázky – prevadzka@vcelarstvo.sk
(+421) 02/6477 44 76, 0903 41 22 41
vcelarstvo@vcelarstvo.sk

Foto: Lokše Šimko

Lokše Šimko

Lokše patria k najuniverzálnejším pokrmom regiónu okolo Bratislavy. Na výrobu nie sú náročné – stačia zemiaky, múka a soľ. Navyše výborne chutia aj samotné – len potreté husacou či kačacou masťou. Podávajú sa ako príloha k pečenej kačke či husi, namiesto chleba k polievkam nakyslo, výborne chutia s pečienkou alebo aj so sladkými plnkami. Skvelé lokše sme objavili v prevádzke Lokše Šimko vo Fresh Markete.

Fresh Market, Rožňavská ulica 1/A Bratislava
https://loksesimko.sk
Telefonické objednávky: +421 940 366 940
kravarohata@gmail.com

Foto: archív BSK

Ako chutí Bratislavský kraj?

Pozývame vás na knižnú ochutnávku receptov tradičných jedál, ktoré sú oslavou krásneho a chuťovo veľmi rôznorodého Bratislavského kraja.

A keďže to, čo je dobré, pretrvá, v našej kuchyni zostali stále prítomné aj recepty na grobskú hus s červenou kapustou a so zemiakovými lokšami, modranský šmarn, štrúdle či osúchy, ktoré bravúrne ovládali gazdinky spod Malých Karpát. Na Podunajsku by vás pohostili znamenitým halászlé, hustou Jókaiho fazuľovou polievkou, perkeltom a zlatým klincom by boli krémeš či žerbó rezy.

Bohatá na chute bola a je aj kuchyňa na Záhori. Pochváliť sa môže záhoráckym vracom, škvarkovými pagáčmi, šiflíkmi, jedlami z tunajšieho „zele“. V knižke z pera rodenej Bratislavčanky Tatiany Mikušovej **Tak chutí Bratislavský kraj**, samozrejme, nechýbajú recepty starej Bratislavy – Prešporku ako napríklad ten na legendárne bratislavské rožky. Publikáciu – aj v angličtine – si môžete kúpiť v Zeppelin Cafe, kníhkupectve Artforum a v Turistickom informačnom centre na Klobučníckej ulici.

Zeppelin Cafe – sladké kráľovstvo pokušení

Foto: Zeppelin Cafe & souvenirs

Zeppelin Cafe v absolútnom centre Bratislavy je osvedčenou adresou tých najlepších koláčov, zákuskov a tort cukrárky Zuzany Baloghovej a jej tímu. My sme pre vás vybrali tri, ktoré by ste pri svojej návšteve Bratislavy mali ochutnať.

Ak máte chuť na niečo tradičné, stavte na obľúbenú klasiku – medový krémeš. Medové pláty si pečú v Zeppelin Cafe sami a medom nešetria. Lahodný vanilkový krém šľahajú s pridaním kvalitnej, 40 % šľahačky. Mimoriadnej obľube sa tešia drobné, krehké makrónky. Zvonku chrumkavé, zvnútra jemné – v rôznych farbách a s príchutami od výmyslu sveta sú veľmi žiadanými aj preto, lebo ich pečú aj z bezlaktózového mlieka a bezlepkovej mandľovej múky. Krém je z pravej belgickej čokolády. Brownie z horkej 74 % čokolády prináša dokonalý

pôžitok všetkým, ktorí sa nevedia nasýtiť čokolády. Chuť tejto extračokoládovej dobroty dotvárajú pražené lieskovce. A ak by sa vám máľilo jedného kúska torty, v Zeppelin Cafe vám tortu podľa vašich predstáv radi upečú na objednávku.

Zeppelin Cafe & souvenirs
Sedlárska 10, 851 01 Bratislava
tel.: +421 911 110 287
pondelok – nedeľa: 8.30 – 22.00
www.zeppelincafe.sk

Premena s ušľachtilým posolstvom

Rozpadnutý kaštieľ z 18. storočia v Čunove prechádza v ostatnom čase citlivou rekonštrukciou, na záver ktorej tu má stáť moderné zážitkové Ekocentrum.

Národná kultúrna pamiatka nachádza sa v blízkosti Chránenej krajiny oblasti Dunajské luhy má ambíciu stať sa epicentrom záujmu o životné prostredie a záchranu prírodného dedičstva. Rozsiahla obnova sa týka aj príslušného parku a Sýpky. Celý areál bude vítať verejnosť, žiakov a študentov, ktorí tu

môžu absolvovať exkurzie, bezplatné programy a tvorivé dielne. V priestoroch kaštieľa vznikne deväť učební – každá so samostatnou témou. Projekt počíta aj s biotopovým jazierkom v záhrade, vybudovaním vtáčieho hniezda, drevenej dráhy nad mokradou, šplhacieho totému, interaktívnej

Symbol krehkej slobody

Vojenský komplex pripomína, aká krehká je sloboda a aká vysoká cena sa za ňu platí. Tematická cesta Petržalské bunkre spája tri verejnosti dostupné vojenské bunkre a vojenský cintorín.

Foto: m-ARK

Foto: archiv BSK

steny, zážitkového chodníka „bosou nohou“, ale aj so záchranou stanicou pre zranené živočíchy. Pre prvých návštevníkov sa otvorí koncom roka 2022.

Obnova pamiatok je financovaná prostredníctvom Európskeho fondu regionálneho rozvoja Interreg SK-AT a Interreg SK-HU.

Bunkre BS-8 Hřbitov, BS-6 Vrba a BS-4 Lány tvoria súčasť niekdajšieho opevnenia, ktoré chránilo hranicu Československa. Najväčším objektom na trase je pechotný zrub BS-8 Hřbitov, ktorý navštívil aj Adolf Hitler. Na trase k bunkru BS-6 Vrba budete mať po pravej ruke tehlovú maketu tanku. Tu sa nachádza aj náhodne objavený vojenský cintorín z 1. sv. vojny. Ten bol súčasťou vojenského lazaretu v Kittsee pre ranených vojakov rakúsko-uhorskej armády, no postupne sa naň zabudlo. Pochovaných tu je asi 331 vojakov rôznych národností. Ďalší v poradí na trase je bunker BS-4 Lány, kde sa nachádza Múzeum petržalského opevnenia s originálnym vybavením a funkčnými replikami. BS-6 Vrba postavený v roku 1934 je tiež ako všetky bunkre jedinečný – nestavali sa totiž podľa žiadnej šablóny.

Foto: Marek Harum

Rusovská Gerulata na Zozname UNESCO

Slovensko sa od roku 2021 pýši ďalším prírastkom na Zozname svetového a prírodného dedičstva UNESCO. Rozšírili sme ho o mimoriadne hodnotnú lokalitu, keď bol v spoločnej kandidatúre s Rakúskom a Nemeckom zapísaný 600 km dlhý Dunajský limes (západná časť). Jeho súčasťou sú dva rímske kastely, Gerulata v Rusovciach a Iža pri Komárne. Jednu z týchto pamiatok môžete pri poznávaní Bratislavského kraja od apríla navštíviť.

Ide o rímsky vojenský tábor Gerulata v Bratislave-Rusovciach. V areáli Múzea mesta Bratislavy, v antickej Gerulate, sú vystavené predmety archeologických výskumov, ktoré tu prebiehajú od začiatku 60. rokov 20. storočia. Významná

je zbierka kamenných výtvarných diel. V exteriéri sa nachádza pevnosť 4. stavebnej etapy kastela, ako aj doklady osídlenia 1. až 4. storočia n. l.

Význam hranice

Prečo ale budovali Rimania vojenský tábor práve tu? Keďže územím tečie mohutný Dunaj, ponúkal sa ako prirodzená hranica a rozpínať Rimania si nenechali ujsť príležitosť využiť to. V oblasti preto vybudovali dômyselný pevnostný systém Limes Romanus. Tábor v dnešných Rusovciach mal dôležitú strategickú úlohu, lebo chránil východné krídlo légii stacionovaných v Carnunte – hlavnom meste provincie Hornej Panónie.

Foto: m-ARK

Budúcnosť pamiatky

Zápis tejto pamiatky má mimoriadny význam pre jej budúcnosť, ochranu a zachovanie tohto kultúrneho dedičstva. V najbližších rokoch by predmetom nominácie na zápis do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO mohla byť aj východná časť Dunajského Limesu, čím by došlo k rozšíreniu lokality o rímske pamiatky v Maďarsku, Chorvátsku, Srbsku, Bulharsku a Rumunsku.

Foto: m-ARK

Nech žije umenie!

Foto: archív BSK

Bratislavské korunovačné dni

Počas týchto pár dní hlavné mesto oživa atmosférou starých čias, keď si pripomínáme korunovácie uhorských kráľov a kráľovien v Bratislave. Spolu s nimi môžete prežiť korunovačný sprievod, rytiersky turnaj, šermiarske duely či prehliadky. Séria podujatí sa koná tradične v auguste a súčasťou je, samozrejme, aj ochutnávka tradičných regionálnych produktov. www.visitbratislava.sk

Foto: archív BSK

Bratislavské jazzové dni

Veľká októbrová džezová párty sa koná v Bratislave od roku 1975. Spočiatku hrali na festivale hudobníci z Československa a okolitých socialistických krajín, postupne sa pridávali hudobníci zo západnej Európy a Bratislavu neobišli ani najväčšie hviezdy svetového džezu. Džezáky, ako im familiárne hovoríme, majú vždy kvalitne vyskladaný program, ktorého garantom je vynikajúci slovenský džezmen Peter Lipa. www.bjd.sk

Umeniu nie vždy musíme rozumieť, stačí ho precítiť. Môžete tak spraviť aj na nejednom kultúrnom podujatí v Bratislave. Za všetky vyberáme štyri, ktoré patria k najobľúbenejším.

Viva Musica!

Festival vznikol v roku 2005 s ambíciou vytvoriť letný festival s naozaj hodnotným umeleckým prínosom. Verejnosti ponúka to najlepšie z klasickej hudby na netradičných miestach. Navyše niektoré koncerty sú s voľným vstupom, a tak sa umenie dostáva k svojmu publiku ešte bližšie. Vystupujú tu domáci aj špičkoví zahraniční hudobníci – bez kravát a „ušľachtilej“ nudy. www.vivamusica.sk

Foto: m-ARX

Biela noc

Tento najväčší a najnavštevovanejší festival súčasného umenia na Slovensku sa tradične koná na jeseň – po zotmení. Vtedy najlepšie precítite pôsobivo osvetlené umelecké diela rozmiestnené na rôznych miestach mesta. Počas umeleckej prechádzky sa zastavíte pri rôznych inštaláciách doplnených o koncerty, premietanie filmov a nadčasovosť dielam dodávajú aj živé vystúpenia a tanec.

Foto: archív BSK

Foto: Andrej Rudavský

Katarína Vavrová:

Človek si musí k umeniu nájsť cestu sám

Jej najbližšia výstava sa bude konať už v júli 2022 v Pálffyho paláci na Zámockej ulici v Bratislave. Prijmite na ňu pozvánku priamo od autorky.

Kedy a kto vo vás prebudil záujem o umenie?

Veľký vplyv na mňa mal môj otec Milan Vavro (maliar, grafik, karikaturista a iné – pozn. red.). Boli sme spolu na každej výstave, bienále, prezerali si knihy... Snívala som o štúdiu u prof. Albína Brunovského, čo sa mi splnilo. Bála som sa, že bude prísny, a bol, ale sympatickým spôsobom.

Ako vašu tvorbu vnímal s odstupom času?

Vedel pochváliť aj uzemniť. Povedal mi, že budem výborná detská ilustrátorka, a tiež hovorieval, že talent je jedna vec, ale dôležitá je práca, veď na čo je niekomu talent, keď ho nerozvinie?

Ilustrovali ste nádherné knihy, ale nie detské. Prečo?

Ich výtvarná stránka išla po revolúcii bokom na úkor komercie. Mala by som ale ilustrovať *Medušku* od Eleny Čepčkovéj, no robiť pre deti je najťažšie.

Maliar musí byť zmierený s tým, že je väčšinu dňa sám, v tichu svojich myšlienok. Vy ste?

Svoju samotu milujem, v spoločnosti trpím. Nie je to tým, že nemám rada ľudí, ale nie som spoločenský typ.

To, čo robíte, je fantastický realizmus. Kde čerpáte inšpiráciu pre tváre do svojich obrazov?

Pred pandemiou som veľa pracovne cestovala, naposledy do Číny, a to je pre mňa duchovná potrava. Keď sa cestovať nedalo, inšpiráciu som našla vo folklóre, tak vznikla knižka *Ludové piesne*.

Čo je na celom procese tvorby najťažšie?

Najťažšie je nadchnúť sa vždy pre novú tému.

Vo svojich dielach sa pohybuje na hranici snenia. Takým ľuďom sa v dnešnom svete nežije ľahko. Otec mi hovorieval, že som taká Alenka

Foto: Boris Kvasnica

KATARÍNA VAVROVÁ

Akademická maliarka, autorka grafik a knižných ilustrácií, reprezentujúca fantastický realizmus sa narodila v Bratislave, žije v Limbachu. Ukážky z jej diela a kompletnú biografiu nájdete tu: www.katarinavavrova.sk

v riši divov. Napríklad mám strašnú orientáciu, stratím sa aj v Bratislave, lebo moja hlava je stále v inom svete.

Vo vašej tvorbe majú silné zastúpenie ženy a anjeli. Kam sa podeli muži?

V živote som mala šťastie na skvelých mužov, ale lepšie sa mi vyjadruje cez ženské tváre.

Aká je úloha umenia v dnešnom svete?

Je to obohatenie, ale človek si musí k umeniu nájsť cestu sám, nedá sa to vnútiť.

Ďakujeme za rozhovor.

Foto: Boris Kvasnica

Umenie. KAM OKO DOVIDÍ

Foto: VideoFly

DANUBIANA MEULENSTEEN ART MUSEUM

Akoby plávala na vode – tak ľahko ako orechová škrupinka. Presne tak pôsobí Danubiana Meulensteen Art Museum, ktorá pritiahne pozornosť každého milovníka umenia. Architektonický skvost je domovom fascinujúcej zbierky diel domácich aj zahraničných umelcov. Každoročne sa tu koná niekoľko pôsobivých výstav, ktoré sú prezentáciou najlepšieho súčasného umenia.

Múzeum moderného umenia, len 20 km od Bratislavy, hostilo výstavy takých umelkyní a umelcov, akými sú Joan Miró, Sam Francis, Lucebert, Walasse Ting, Antoni Clavé, Martín Chirino, Markus Prachensky, Ilona Kesserü, Rudolf Sikora, Miroslav Cipár, Vladimír Popovič a iných. Pri svojich návštevách ich obdivovali významné osobnosti spoločenského, politického aj umeleckého sveta vrátane viacerých monarchov. Do Danubiany zavítal španielsky kráľ Juan Carlos I. s manželkou Sofiou, holandská kráľovná Beatrix, nórsky kráľovná Sonja, monacký knieža Albert II. či ománska princezná Mona.

Na pozadí Dunaja

Punc jedinečnosti dodáva tomuto miestu jeho poloha. Vďaka tomu, že Danubiana je situovaná na polostrove, hĺbka umeleckých diel k vám preniká na pozadí mohutného európskeho veľtoku. Architekti

Foto: Danubiana Meulensteen Art Museum (2x)

naprojektovali stavbu tak, že dnu cez veľké sklenené tabule preniká veľa denného svetla, no zároveň podľa toho, v akej fáze je deň či aké je ročné obdobie, navodzuje vždy iný pocit. Skutočne dômyselné!

Park plný umenia

Okrem výnimočných diel vnútri sa Danubiana môže popýšiť aj sochárskym parkom, do ktorého sú citlivo zakomponované diela viacerých osobností sochárskej scény. Park na rozlohe 12 000 m² predstavuje 60 sôch najvýznamnejších osobností svetovej, európskej a slovenskej výtvarnej scény. V exteriéri môžete tiež absolvovať prechádzku po pochôdznej parkovej časti strechy múzea s výhľadom na Bratislavu a Malé Karpaty. Priestoru dominuje sklenená mozaika Dunajské krídla od Petra Pollága vysoká 11 m, kamenné sochy Rudolfa Uhery, diela Milana Lukáča, Vladimíra Kompánka a Andreja Rudavského. Spomedzi zahraničných autorov uvidíte napríklad

tvorbu Magdaleny Abakanowiczovej, Karla Appela, Hansa van de Bovenkampa a podobne. Toto miesto nemá na Slovensku obdobu a rozhodne by ste ho mali zaradiť do svojich cestovateľských plánov.

ArtCafé

Keďže návšteva galérie má byť príjemným a podnetným zážitkom, prehliadka diel a ich navímanie si vyžaduje čas. Dopriať oddych nohám a občerstviť sa sa môžete v miestnej kaviarni so zákuskami. Juhozápadná časť múzea poskytuje všetkým návštevníkom nezabudnuteľný pohľad na sochársky park a Dunaj, v diaľke Malé Karpaty a údolie končiace sa rákúskymi Alpami. Spoločnosť v sezóne vám budú robiť turistické lode križujúce túto trasu z nemeckého Passau až do delty Čierneho mora a späť. V štýlovom priestore zariadenom nábytkom a kreslami od dánskeho dizajnéra Arneho Jacobsena a priekopníkov industriálneho dizajnu –

manželov Charlesa a Ray Eamesovcov – si výborne oddýchnete. Zvlášť krásne sú odtiaľto západy slnka.

Domov s kúskom umenia

Aby ste sa domov mohli vrátiť nielen plní dojemov, ale aj s kúskom umenia podľa vlastného výberu, pri budovaní Danubiany vznikol aj priestor pre ArtShop. V ponuke objavíte plagáty, pohľadnice, drobné suveníry, knižné publikácie, katalógy o umení a výtvarníkoch, hodnotné kúsky v podobe grafických listov, serigrafie alebo umelecké šperky. Všetko z toho vám bude pripomínať deň strávený na tomto výnimočnom mieste.

Danubianu otvorili v roku 2000, no prvotná myšlienka vzniku múzea moderného umenia sa zrodila už v roku 1990, keď Vincent Polakovič s priateľmi uskutočnili cestu po stopách Vincenta van Gogha. Prešli roky a stálo to veľa úsilia, no vďaka podpore holandského zberateľa Gerarda Meulensteena sa tento sen mohol začať naplňovať.

VÝSTAVY NAPLÁNOVANÉ NA ROK 2022

AD SNIJDERS (NL), MARIELIS SEYLER (AT), IVAN CSUDAI (SK), VINCENT HLOŽNÍK (SK), KRISTÍNA MÉSÁROŠ (SK), ONDŘEJ SEKORA (CZ), ALEXEJ VOJTÁŠEK (SK)

DANUBIANA – Centrum moderného umenia

www.danubiana.sk

Otváracie hodiny: ut – ned: 10.00 – 18.00

Foto: m-ARK (3x)

Okolo Dunaja a Malého Dunaja

Navigujte jednoducho s QR kódmi

Radi jazdíte na bicykli, ale nebaví vás stále zastavovať a zdržiavať sa študovaním papierovej mapy? Hľadať cestu nemusíte každú chvíľu! Stačí sa spoľahnúť na svoj smartfón, bežnou čítačkou kódov zamerať kód trasy, klepnutím na odkaz zobrazíť mapu v aplikácii, stlačiť „NAVIGOVAŤ“ a vyraziť. Aplikácia funguje podobne ako v aute: pozná celú trasu tak, ako sme ju pre vás pripravili, zobrazí vašu polohu a pomocou signálu vás upozorní na blížiacu sa odbočku na displeji aj formou hlasovej notifikácie. Môžete sledovať, koľko kilometrov ešte máte do cieľa, aj informácie o zaujímavostiach na ceste. Mapové podklady si môžete stiahnuť do mobilu a používať ich aj neskôr v režime offline. Odporúčame použiť držiak k mobilu na riadidlá.

Pôvabné dlhé roviny aj mierne zvlnený terén - na dvoch kolesách sa do tejto krajiny navždy zamilujete! Pomalé dni v sedle bicykla sa vám vtlačia navždy do pamäti. Podťe s nami na výlet, kde proti prúdu Dunaja, smerom k Devínu cestu lemuje historická časť Bratislavy. Opačným smerom sa pred vami otvoria nádherné scenérie divokej prírody. Popri Malom Dunaji prebicyklujete územiami lužných lesov, ktoré sú domovom vzácných druhov živočíchov. A keď vás vietor potlačí zozadu a slnko sa vám oprie do tváre, každou vašou bunkou prejde životodarná energia.

Sútok rieky Dunaj a Moravy na Devíne, foto m-ARK

Cyklomost slobody, foto: m-ARK

Na návštevu do antiky

Tento okruh je veľmi zaujímavý – začína sa príjemnou cestou loďou po Dunaji proti jeho prúdu. Lístky na loď si môžete kúpiť v Osobnom prístave na Fajnorovom nábreží aj online. Počas plavby k hradu Devín na sútoku Dunaja a Moravy budete môcť z paluby obdivovať časť historickej Bratislavy a Bratislavský hrad, ako aj moderné, dynamické a rýchlo sa rozvíjajúce sa mesto reprezentované River parkom a nábrežnou promenádou.

Podoplávate popod Most SNP a Most Lanfranconi, až sa dostanete von z mesta a spoločnosť vám bude robiť najmä okolitá príroda. Z lode vystúpte na Devíne. Po cyklotrase obídte hrad, pokračujte asi 5 km do Devínskej Novej Vsi. Dobře značenou cestou sa dostanete až k Cyklomostu slobody, ktorý prepája rieku Morava na oboch brehoch – slovenskom aj rakúskom. U našich susedov navštívte zámok Schloss Hof, vzdialený okolo 3 km. Celoročne sa tu konajú zaujímavé tematické prehliadky – aj v slovenčine, sezónne podujatia, koncerty či trhy s programom pre deti. Dá sa tu výborne občerstviť aj oddýchnuť. Odtiaľto sa vydajte za ďalším dobrodružstvom do rímskeho mesta Carnuntum, ktorého atmosféra vás preniesie do antiky. Vystavaná je tu celá rímska mestská štvrť aj amfiteáter. V múzeu sa dozviete všetko, čo vás zaujíma o živote Rimanov, ktorí v tejto oblasti kedysi pôsobili. Asi po 13 km sa dostanete do Hainburgu s malebnými uličkami, mohutnými stredovekými bránami a hradbami. Po skončení 1. sv. vojny získal Hainburg prívlastok najvychodnejšieho mesta Rakúska, čo značí, že Slovensko je už za rohom a asi po 15 km dorazíte k Mostu SNP.

Archeologický park Carnuntum, foto: Niederösterreich Werbung, Andreas Hofer

Okolie Carnunta a Moravského poľa, foto: Donau Niederösterreich, Steve Haider

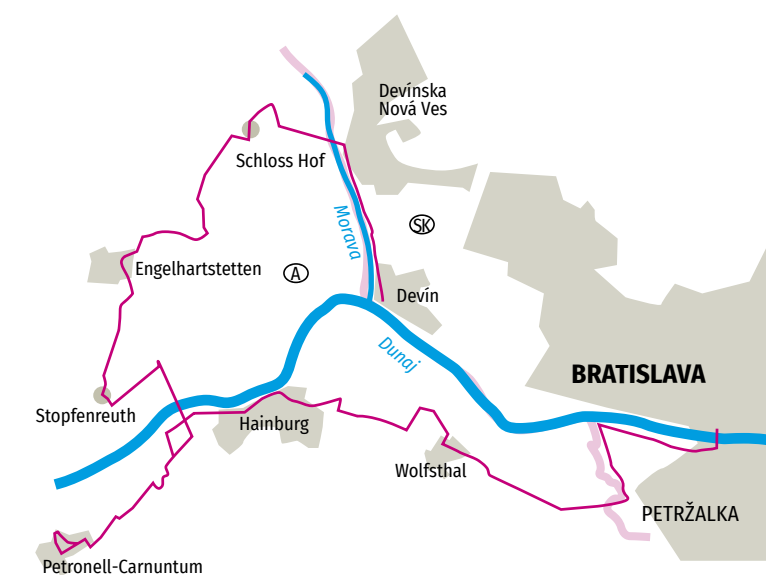
Vzdialenosť: 58 km

Bicykel: všetky typy

Náročnosť: nenáročná trasa

Trasa: Bratislava (Most SNP) – Devín (cesta loďou) – Devínska Nová Ves – Cyklomost slobody – Schloss Hof – Carnuntum – Hainburg – Bratislava

Zobraziť trasu:

S vetrom vo vlasoch až do Hamuliakova

Čunovo – Danubiana, foto: m-ARK

Táto trasa je veľmi nenáročná a po celý čas vedená nádhernými cyklotrasami. Pôžitok z nej budú mať naozaj všetci milovníci dvojkolesových tátošov.

Vydajte sa na ňu spod Mosta SNP v Bratislave a pokračujte po prúde Dunaja. Do Čunova je to asi 20 km. Postupne miniete Most Apollo aj Prístavný most, nebudete nimi však prechádzať a dostanete sa k Ovsíškemu ramenu. Tu vedie trasa popri lese až na hrádzu – obľúbené miesto inline korčuliarov. Keď je už teplo, nezabudnite si vziať opaľovací krém. Tieň sa tu hľadá pomerne ťažko a do rozľahlých trávnatých plôch aj na asfalt sa tlačí slnko. Oddýchnuť si a doplniť energiu môžete vo viacerých bufetoch. Sprevádzať vás budú autentické zvuky miestnej fauny. Postupne sa pred vami odkryjú malebné obrazy nížinatej krajiny a s vetrom od chrbta cesta ubieha ako voda v Dunaji. V oblasti Jurovského

Foto: m-ARK

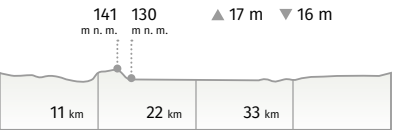
ramena, kadiaľ trasuje aj nový Lužný most, sú na vode umiestnené haus-boaty, oddelené od hrádze prerývaným pásom lesa. Niektorou z cestičiek mimo trasy sa k nim dostanete. Pokračujúc ďalej prejdete okolo Hornej Sihote a Rusovského ramena naľavo a Rusovského jazera napravo. Jeho chladivú vodu s radosťou využívajú všetci, ktorí sa na tejto ceste v lete zahrejú. Názov vodnej plochy napovedá, že sa blížite do Rusoviec. Obec obídete a pokračujete do Čunova. Skutočným klenotom tejto lokality je múzeum moderného umenia Danubiana. Keď sa vrátite do Čunova, cyklokompa nachádzajúca sa v Marína YACHTER CLUBe Modrá Čajka vás prevezie do Hamuliakova. Pokračujte proti prúdu do Bratislavy. V závere svojej cesty ešte obídete bratislavský prístav, ktorý uvidíte z netradičného uhla. Cez Prístavný most sa prebicyklujete až na petržalský breh Dunaja a o chvíľku ste v mieste štartu.

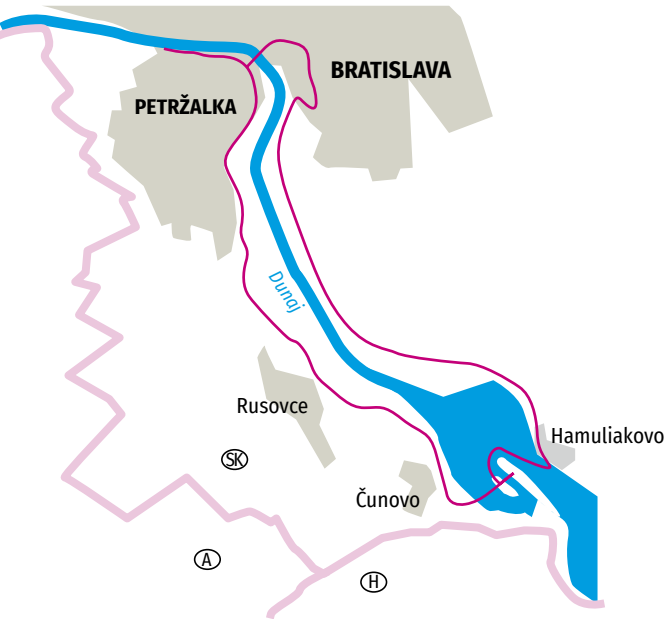
Foto: m-ARK

Cestovný poriadok pre cyklokompu:
www.yachter.sk/cyklokompa

Vzdialenosť: 43 km
Bicykel: všetky typy
Náročnosť: nenáročná trasa
Trasa: Bratislava (Most SNP) – Čunovo – Hamuliakovo – Bratislava

Zobraziť trasu:

K pamätníku generála M. R. Štefánika

Milana Rastislava Štefánika pripomína kamenný pamätník pri Ivanke pri Dunaji a priamo v obci tiež socha a kaviareň. Foto: m-ARK

Nenáročná trasa sľubuje návštevu miesta, kde sa prepisovali dejiny, ale tiež zaslúžený relax v okulahodiacej prírode. Trasa sa po celý čas tiahne po bezpečných cyklotrasách a vedľajších komunikáciách, čo je zárukou príjemného aktívneho oddychu.

Spod Mosta SNP v Bratislave sa vydajte popri rieke Dunaj a Sade Janka Kráľa k Starému „zelenému“ mostu, kde budete do pár minút. Pokračujúc touto cyklotrasou sa dostanete k architektonicky zaujímavému Mostu Apollo a Prístavnému mostu. Po tom, ako ho prekročíte, sa priblížite k lokalite Vlčie hrdlo, ktorá je veľmi príjemná aj v sparnom lete. Malý Dunaj, dominujúci oblasti, jej totiž dáva životodarnú silu, a tak tu bujnajú lesy a všetko sa zelená. Vďaka zeleni tu aj v lete nájdete príjemný, osviežujúci chládok. Okrem toho, osviežiť sa môžete aj vo viacerých bufetoch na trase. Pamätník, postavený na pamiatku astronóma, vedca a vynálezcu, fotografa a vojenského letca Milana Rastislava Štefánika, sa nachádza asi 20 km od štartu v katastri obce

Foto: m-ARK

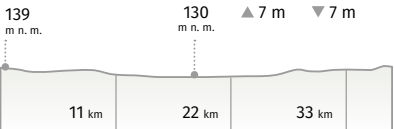
Most pri Bratislave, kúsok od bratislavského letiska, ktoré je pomenované práve po Štefánikovi. V mieste, kde stojí pomník, sa v máji 1919 zrútilo lietadlo s armádnym generálom a jeho posádkou. Haváriu nikto neprežil. Dozvedieť sa viac o živote jedného z našich najslávnejších dejateľov môžete

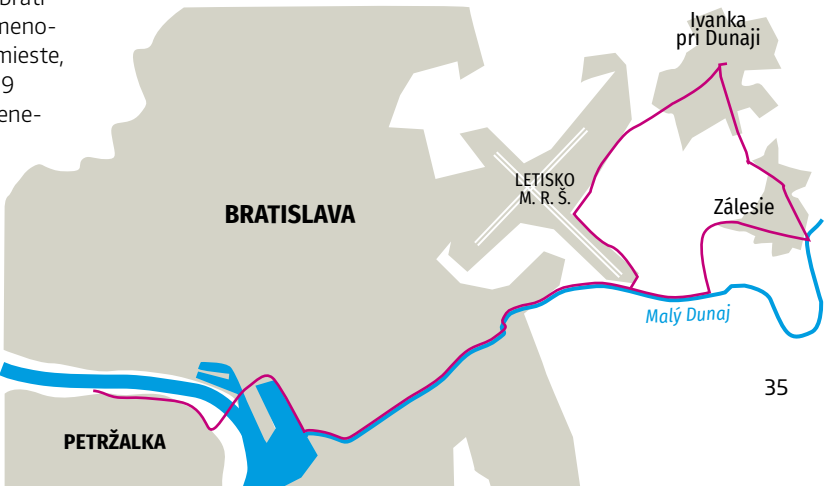
Okolo letiska k pamätníku M. R. Štefánika, foto: m-ARK

v Pamätnej izbe M. R. Štefánika v Ivanke pri Dunaji. Tu si v autentickej atmosfére Café Štefánik vychutnajte lahodnú kávu a fantastické koláče. Ak ste vyštartovali skoro ráno, možno stihnete aj syté raňajky. Z Ivanky pri Dunaji pokračujte do Zálesia s korzom, ktoré je výborným miestom na odpočinok aj pozorovanie okolitej prírody. Zo Zálesia sa do Bratislavy vrátite popri klukatiacom sa Malom Dunaji.

Vzdialenosť: 42 km
Bicykel: cestný
Náročnosť: nenáročná trasa
Trasa: Bratislava (Most SNP) – Štefánikova mohyla – Ivanka pri Dunaji – Korzo Zálesie – Vrakuňa – Bratislava (Most SNP)

Zobraziť trasu:

Podunajský región

Zahoriť láskou k tomuto
kraju nie je ťažké. Tichá,
pomaly plynúca voda
poteší oko a pohladí dušu.

Seriec, foto: VideoFly

Má veľa tvárí a ešte viac chutí. Podunajsko vás ľahko zláka a milo prekvapí tunajšou gastronómiou. Možno by sa dalo povedať, že tejto oblasti kraľuje paprika, no skutočnou vládkyňou malebného regiónu je voda. Sú to Dunaj a Malý Dunaj, ktoré prinášajú život do tejto nížiny po celé stáročia. Úrodnosť tunajším pôdam dodávajú aj slnečné lúče, a tak tu nikdy nebola núdza o zemiaky a paradajky, ktoré sú spolu s paprikou základom obľúbeného leča, zemiakového paprikášu a perkeltu. Keď tu budete, ochutnajte aj dary v podobe rybacích špecialít, ako je halászlé či pečený sumec. Prijmite naše pozvanie a stretnite sa s vodou tak zblízka, ako sa len dá. Dajte si ale za cieľ nielen užívať si pohostinnosť prírody, ale aj chrániť ju. Nenechávajte za sebou stopy svojej návštevy. Všetko, s čím sme prišli, si zoberme so sebou domov. Tak, aby rovnaké potešenie z panenskej krajiny precítili aj tí, ktorí prídu po nás.

Korzo Zálesie, foto: VideoFly

Jelka, foto: m-ARK

Chránime bohatstvo nášho kraja

Voda je bohatstvom nášho kraja, a preto v gescii Slovenského domu Centrope vznikol komunitný portál Malý Dunaj, ktorého cieľom je prepojiť obce, podnikateľov, existujúce združenia, dobrovoľníkov a ochrancov prírody v snahe zbaviť Malý Dunaj nečistôt a ešte viac zatraktívniť toto malebné prostredie pre všetkých návštevníkov.

Kto chce, môže sa aktívne zapojiť do organizovaných aktivít alebo počas výletu nahlásiť cez tento portál lokalitu nelegálnej skládky. Celá činnosť má viesť k zlepšeniu životného prostredia a udržateľnému turizmu. Spoznať túto atraktívnu lokalitu, ktorú si za svoj domov vybralo mnoho vzácných druhov živočíchov, môžete v sezóne – od 1. 6. do 30. 9. – aj s využitím shuttle busu, ktorý jazdí počas víkendov – bezplatne z bratislavskej Vraku- ne do Jelky dvakrát denne v popoludňajších hodinách. Auto odparkujete na vyhradenom mieste vo Vrakuni, kde sa s nemotorovým plavidlom vydáte na splav. Poobede shuttle bus zberá vodiakov na vytýčených zastávkach v konkrétnom čase. Odpadá tak problém, ktorý vodiaci pri splavoch majú s individuálnou – značne neekologickou automobilovou prepravou. Shuttle bus stojí v Jelke pri mlyne a reštaurácii Ister, v Hurbanovej Vsi, Tomášove, Novej Dedinke a v Zálesí. Jeho kapacita je 55 osôb.

NA KOMUNITNOM PORTÁLI MALÝ DUNAJ nájdete informácie o plánovaných podujatiach, priestor na nahlasovanie podnetov formou formulára, ktorý ľahko vyplníte aj v mobile, registráciu pre dobrovoľníkov aj veľmi praktický plánovač výletov. Táto online pomôcka vám pomôže naplánovať si konkrétny úsek vami vybraného splavu. Dozviete sa, čo na úseku čakať, dostanete rady, ako a kde

sa nalodiť a vylodiť, ako dlho bude splav trvať, kde si môžete opekať alebo aké sú tu možnosti kúpania, stravovania, ubytovania a na aké technické pamiatky sa na svojej ceste môžete tešiť.

Foto: m-ARK

Na krásnom Malom Dunaji a Čiernej vode

Čierna voda pramení v Malých Karpatoch pod Malým Javorníkom. Dlhá je 113 km a na Podunajskej nížine vytvára početné meandre. Preteká cez viaceré obce a my vás pozývame na výlet, počas ktorého si kúsok z Čiernej vody sami splavíte.

Tento splav bude naozaj jednoduchý – ako šitý na mieru všetkým, ktorí sa s pádlom v ruke ešte len zoznamujú. Tok Malého Dunaja, na ktorom sa výprava začína v obci Zálesie, je taký pokojný, že túto trasu v pohode zvládnete aj na paddleboarde. Nasadnite naň neďaleko korza s majákom a pekným výhľadom. Malým Dunajom budete pokračovať smerom k Novej Dedinke. Na tomto úseku objavíte rôzne zákutia, napríklad táborisko s totemami a ohniskom, skryté v bujnnejšej zeleni zaplavenej krajiny. V ceste ďalej budete za sebou zanechávať bažantcu a pontónový most, až sa priblížite k Novej Dedinke. V tejto časti sa z Malého Dunaja napojíte na prívodný kanál Čiernej vody. Do Bernolákova sa dostanete hore prúdom. V romantických trstinových zákutiach môžete sledovať skrývajúci sa obyvateľov živočíšnej ríše, sprevádzať

vás bude vrava miestnych operencov. Blízky cyklochodník vám ale pripomenie, že nie ste ďaleko od civilizácie. Oddýchnuť si môžete na zelených brehoch, a keď sa rozhodnete vydať na cestu ďalej, možno vám ju skrížia nutrie alebo korytnačky, opalujúce sa na popadaných stromoch obmývaných vodou. V Bernolákove na Trnavskej ulici pri moste ponad rieku sa začína ná- učný chodník Čierna voda. Jeho trasa pokračuje po cyklochodníku z Bernolákova do Novej Dedinky. Osadených je tu 11 informačných tabúľ, na ktoré si vyhraďte asi 1,5 hodiny. Spomínaná cyklotrasa medzi Bernolákovom a Novou Dedinkou meria 4,5 km, vedie popri toku okrajom obytnej zóny, ďalej cez extravilán oboch obcí. Je súčasťou Seneckej cyklomagistrály a z Bernolákova sa napája na cyklotrasu do Pezinka.

Foto: m-ARK

Za pamiatkami aj zlatou záhradou

Vyššie 800-ročné Podunajské Biskupice boli kedysi príjemným mestečkom, neskôr väčšou vidieckou obcou, no časom splynuli s hlavným mestom. Aktuálne sú svojou rozlohou najväčšou mestskou časťou Bratislavy. V centre na Trojičnom námestí sa v miestnom zelovoci či u mäsiara bežne dohovoríte aj po maďarsky.

V tzv. Starej obci vytvorili pre návštevníkov a milovníkov histórie na úseku 2 km náučný chodník so 14 infopanelmi. Popisky sú v slovenčine, maďarčine, nemčine a angličtine. Prvé historické zastavenie je pri jednom z tunajších najstarších doteraz existujúcich kaštieľov – bývalej kúrii Kobocsiovcov, ktorá po rôznych majiteľoch prešla v 19. storočí do rúk Linzboothovcov. Dnes tu sídli Múzeum obchodu s dobovo zriadeným obchodom. Ďalšie zastavenie je pri Kláštore Milosrdných sestier Svätého kríža. V kláštornom kostole uchovávajú relikvie blahoslavenej Zdenky Schelingovej, pochovanej na miestnom cintoríne. V blízkosti sa nachádza Kaplnka sv. Márie, o niečo ďalej Kaplnka sv. Rozálie z roku 1723. Jednou z najpôsobilivejších stavieb námestia je neskororenesančná budova niekdajšej radnice, v ktorej sídli miestny úrad. Trojičný stĺp je spomienkou na morovú epidémiu, Socha padlých zasa na obeť 1. a 2. svetovej vojny. Jednu z najstarších gotických klenieb na Slovensku môžete vidieť v tunajšom Farskom kostole sv. Mikuláša. História Podunajských Biskupíc, kde údajne sídlili už Rimania, je skutočne pestrá.

TIP NA VÝLET:

Malodunajská cyklotrasa popri Malom Dunaji vedie až k hrádzi. V katastri Podunajských Biskupíc sa na ľavom brehu Dunaja rozprestiera ostrov Kopáč s prírodnou rezerváciou Kopáčsky ostrov a prírodnou pamiatkou Panský diel. V tejto lesostepi rastú mimoriadne vzácne, ohrozené druhy orchideí. Ostrov Kopáč je akousi zlatou záhradou lužných lesov, ktoré predstavujú svetový unikát. Rozmanitosť a bohatstvo fauny a flóry Biskupických luhov patrí ku klenotom Žitného ostrova. www.biskupice.sk

Foto: Martina Činová

Ponúkni sa ovocím od Dobrého ježka

Dobrá ježko prináša dobré jablká, hrušky, nektárinky, čerešne, maliny, čučoriedky, jahody, orechy a ďalšie druhy ovocia. Všetky majú pôvod na Slovensku a časť z nich sa rodí v sade v Dunajskej Lužnej. Zavítať sem môžete počas samozberov aj dňa otvorených dverí.

Dvere pre širokú verejnosť otvárajú u Dobrého ježka raz ročne. Areálom sa šíri super nálada, deti do sadu s náučným chodníkom vozi vláčik, môžete ochutnávať ovocné dobroty a v prevádzke sa dozviete, čo všetko čaká každé jablko, kým sa dostane k vám na stôl.

Medzi tunajšie hviezdy sa radia tri konkrétne odrody jablák: Evelina – viacnásobná víťazka súťaže Jablko roka, celosvetovo známa, no pestovaná a predávaná výlučne lokálne. Podobne to je aj so Smeraldou. Jej zelené jabĺčka s červeným líčkom sú veľmi chutné a odolné proti chorobám, vďaka čomu bude zrejme tvoriť základný pilier pri pestovaní v režime BIO. V Dunajskej Lužnej sa darí aj japonskej odrode Kiku, čo je asi najsladšie jablko sveta. Oberá sa tesne pred prvým mrazom, takže sa v ňom snúbia všetky chute a vône jesene.

Plné prírodných cukrov je vyhladávaným doplnkom stravy športovcov. Jablká tu skladujú v špeciálnych zariadeniach so zníženým objemom kyslíka, v chlade s vysokou vlhkosťou. Vďaka tomu si uchovávajú vlastnosti čerstvých jablák. Triedia a balia ich postupne a každé jedno skontroluje kamera. Tie s drobnou kozmetickou chybičkou sú predurčené na sušenie a vzniknú z nich chrumkavé čipsy. Ťuknuté jablká končia ako šťava. Pestovatelia dodajú Dobrému ježkovi ročne 15 000 až 20 000 ton jablák, čo je 1/4 až 1/3 slovenskej spotreby. Ochutnať ich môžete aj počas obľúbeného celoregionálneho podujatia Jablkové hodovanie. Samozber jablák sa tu koná každoročne v septembri, resp. októbri. Pozvaní ste aj na samozber jahôd a levandule. Presné termíny nájdete na stránke Dobrého ježka a sociálnych sieťach. www.dobryjezko.sk

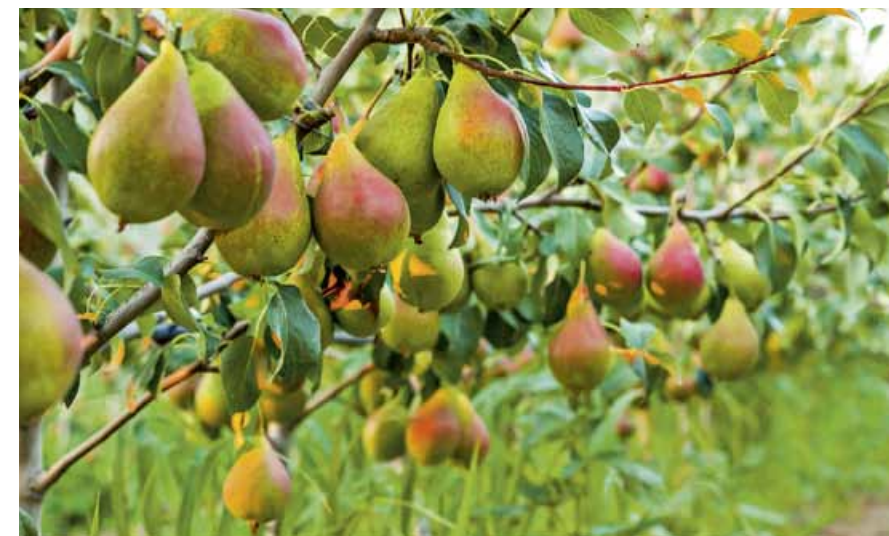

Foto: Dobrý ježko

Malinovo

Foto: VideoFly studio

Apponyiho kaštieľ s parkom čakajú na svojho záchrancu

S rozlohou 13 hektárov sa radí medzi najrozsiahlejšie parky Bratislavského kraja, no kedysi bol tento anglický krajinnno-prírodný park z počiatku 18. storočia ešte väčší. Zvyknú ho nazývať aj Apponyiho parkom a prechádzka ním padne dobre každému.

Park v Malinove bol vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku v roku 1963. Ideálnym východiskovým bodom pre začiatok prechádzky je Spojená škola, kde sa dá parkovať v čase vyučovania. Brána sa na noc a cez víkendy zatvára. Chodníčky vás dovedú k Malinovskému kaštieľu, nazývanému aj Apponyiho kaštieľ. Neskororenesančné panstvo – neskôr prestavané v duchu klasicizmu – stojí na základoch stredovekého hradu Eberhard s vodnou priekopou. Štvorkrídlová budova, ktorá parku dominuje, už roky chátra, no na krátko ožila v roku 2014, keď tu filmári natáčali úspešný seriál **Tajné životy**. Dobrou správou je relatívne nová strecha na kaštieli, čo je výborný predpoklad na záchranu a postupnú obnovu celej pamiatky. Stavba zaujme vstupnou bránou a terasou podoprenou štyrmi stĺpmi. Za bránami kaštieľa sa nachádza ústredné nádvorie s veľmi dobrou akustikou. Súčasťou východného krídla kaštieľa je kaplnka z roku 1677, ktorú ešte do 50. rokov 20. storočia využívali miestni veriaci ako kostol. Jednou z popredných osobností svetových dejín, ktorá toto miesto navštívila, bol v roku 1910 v poradí 26. americký prezident Theodore Roosevelt. My sa však vráťme do parku, ktorého korunou krásy sú priestranné lúky a mohutné stromy. Staré duby, platany a agáty doplnia vyše 200 druhov domácich aj cudzokrajných drevín. Pre deti je tu vybudované detské ihrisko s lavičkami.

www.malinovo.sk

Foto: m-ARK

Café Štefánik

HARMÓNIA CHUTÍ S ODKAZOM GENERÁLA ŠTEFÁNIKA

Písal sa 4. máj 1919, keď lietadlo na palube s armádnym generálom Milanom Rastislavom Štefánikom havarovalo neďaleko Ivanky pri Dunaji. Osud mladého pilota, astronóma a nadšeného cestovateľa bol spečatený. Na hrdinu 1. svetovej vojny ale v Ivanke nezabudli a okrem školy a ulice po ňom pomenovali aj kaviareň.

V Café Štefánik si ale môžete vychutnať nielen výborné koláče, skvelú kávu a syté chutné raňajky. Atmosféra vás preniesie do minulosti a vďaka nápaditým prvkom v interiéri spoznáte aj fragmenty zo života M. R. Štefánika. Nechýba replika jeho uniformy či trojmotorového dvojplôšnika typu Caproni Ca.33, v ktorom lietal a zahynul. Na mape uvidíte, kam všade ho zaviedli túlavé topánky. Moderná a zároveň útulná kaviareň, kde si vážia každého zákazníka, spája generácie a vzdáva hold mužovi, ktorý sa zapísal do našich dejín veľkými písmenami.

Café Štefánik
Bernolákovská 18, Ivanka pri Dunaji
FB: Café Štefánik,
IG: cafestefanik

Foto: Café Štefánik

Čierny Peter sa zrodil z vášne ku káve

Vybudoval Café Štefánik a mohol sa s tým uspokojiť, no s kolegom sa vydali na dobrodružnú cestu po rôznych plantážach sveta a potom sa zrodil nápad vytvoriť nové, iné, autentické miesto prevonávané kávou. Po návrate Viktor Meszáros a Peter Kováč založili obchod s kávou, kaviareň a pražiareň menom Čierny Peter.

Foto: Čierny Peter

Podnikavá dvojica strávila v Kolumbii niekoľko dní na organickej farme. Viktor a Peter si tu vyskúšali prácu na kávovníkových plantážach a uvedomili si, aká dlhá a náročná je cesta od vypestovania malej rastlinky k šálke kvalitnej kávy. Milovníkom horkastého moku chceli dopriať skutočnú kvalitu. Zrnká kávy preto starostlivo vyberajú a osobne preverujú u lokálnych farmárov. Následne vozia zelenú kávu na Slovensko a tu ju tradičným, remeselným spôsobom pražia. Zabalenú do vákuových obalov ju ponúkajú zákazníkom domov či do firmy. Ochutnať a kúpiť si ju môžete aj v kamennom obchodíku s kaviarňou a pražiarnou v Malinove. Kúzo kávy z rôznych kútov sveta si tak užijete aj bez letenky.

Čierny Peter
Bratislavská 43, Malinovo
Fb: Ciernypeter kaviaren praziaren
Ig: ciernypeter.sk
E-shop: www.ciernypeter.sk

Do Tomášova prídete na rybu aj po vode

Rozprávali sme sa so starostom obce Tomášov
Ing. Istvánom Pomichalom, PhD.

*Tomášov je krásna obec,
známa najmä kaštieľom,
ktorý sa tu nachádza. Ako
sa využíva toto rozprávkové
sídlo dnes?*

Kaštieľ je dnes
v súkromnom
vlastníctve a fun-
guje pod názvom
Art Hotel Kaštieľ.

V súčasnosti po-
núka nadštandardné ubytovacie služby a zame-
riava sa na svadobný turizmus. Obci to prináša
nárast administratívnych povinností na úseku
matriky. Pre ilustráciu, bol jeden rok – ešte pred
vypuknutím pandémie koronavírusu –, keď sme
mali 62 sobášov.

*Majú záujemcovia možnosť dohodnúť si tu prehliadku
a nakuknúť do minulosti?*

Návštevníkov láka najmä rozsiahly anglický park, ktorý tvorí
areál kaštieľa a je výborným miestom na svadobné či rodin-
né fotografovanie, samozrejme, po dohode s manažmentom

hotela. Ľudia využívajú toto tiché miesto na prechádzky
a pre športovo založených návštevníkov je k dispozícii foot-
golfové a minigolfové ihrisko. Majitelia kaštieľa pravidelne
organizujú prehliadky pre verejnosť a tradíciou sa už stalo
organizovanie septembrovej výstavy historických vozidiel
spojené s programom pre verejnosť.

*Tomášov sa nachádza v blízkosti Malého Dunaja.
Aké možnosti majú vodáci vo vašej obci?*

Malý Dunaj tečie stálym a miernym prúdom, čo vytvára
skvelé podmienky pre vodnú turistiku. Práve Malý Dunaj
v ostatných rokoch vyhľadávajú vodáci, žiaľ, ešte stále sa
vyskytujú havarijné situácie, ktoré majú vplyv na vodný ži-
vot od Bratislavy až po Janíky. Robíme ale všetko pre to, aby
sa aj náš úsek rozvíjal. Zladenie záujmov nielen vodáckeho
turizmu, ale aj poľovníkov, rybárov, ekologických aktivistov,

priaznivcov cykloturistiky a ma-
jetkovopravných vzťahov však
nie je jednoduché. V roku 2021 sa
nám podarilo prostredníctvom
projektu INTERREG vybudovať
mólo a umiestnili sme mobiliár,
ktorý bude slúžiť vodákovi, turis-
tom i obyvateľom našej obce.

**Návštevníkov láka
najmä rozsiahly
anglický park, ktorý
tvorí areál kaštieľa a je
výborným miestom
na svadobné či rodinné
fotografovanie...**

*Organizuje obec nejakú akciu,
na ktorú by ste pozvali našich
čitateľov?*

Obec tradične organizuje Obecné dni, ktorých súčasťou je
gastrofestival Leto s rybou – Halasnyár. Obyvatelia sa pri
tejto príležitosti navzájom navštevujú, spoznávajú tradície
a upevňujú priateľstvá.

Ďakujeme za rozhovor.

Foto: archív obce

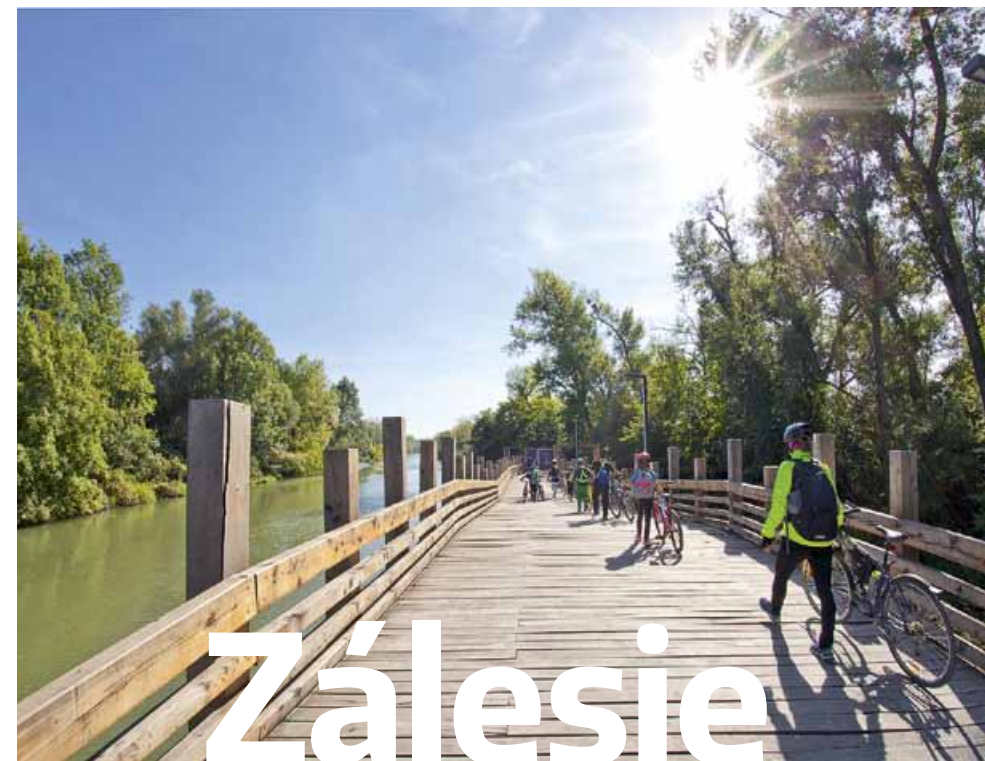

Foto: m-ARK (3+)

Zálesie

Miesto, kde sa **snúbi príroda s kultúrou**

**Zálesie prekvapuje nezvyčajnou životaschopnosťou a energiou.
Svojrázny charakter obci dodáva rieka Malý Dunaj a dobrovoľníci.
Vďaka ich projektom je obec známa aj vo vzdialenejších častiach
Slovenska.**

Rovinaté, a predsa rozmanité územie,
ktorým sa kľukatí Malý Dunaj, je
silným lákadlom pozrieť sa na vodu
a život okolo nej zblízka. Vstupnou
bránou do divadelného hľadiska
amazonskej prírody je lokalita Korzo
Zálesie, kde vzniklo mólo, amfiteáter,
maják s rozhľadňou, drevené altánky
a najnovšie aj kultúrno-ekologické
centrum s galériou.

Netradičné asi 100-metrové drevené
mólo ocenené Cenou za architektúru
nemá byť len miestom pre selfie-tu-
ristiku. Umožňuje pozorovať umenie
prírody, no aj umenie vytvorené člo-
vekom. Počas prechádzky v blízkosti
čarovnej prírody sa vám do cesty
postavia umelecké plastiky, poézia či
fotografie.

Súčasťou lokality je aj Záleský maják
s náučnými tabuľami. Drevená
kruhová rozhľadňa na brehu Malého

Dunaja je výborným miestom na po-
zorovanie okolitého sveta. Na vyh-
liadkovej plošine je umiestnených
22 zobrazení živočíchov tejto lokality.
Pri troche šťastia nejakého spozo-
rujete. Prírodné divadlo si možno
vychutnať aj z amfiteátra, ktorý
vznikol na mieste bývalej skládky.
Dobrovoľníci z občianskeho združe-
nia Naše Zálesičko odtiaľ odstránili
viac ako 303 ton odpadu.
Na Korzo Zálesie sa cyklisti dostanú
viacerými trasami. Autá treba nechať
doma – lokalita je totiž súčasťou
územia NATURA 2000. Zážitkom
môže byť aj samotná cesta do Zálesia,
napríklad cez Ovocnú alej s altán-
kom. Z Bratislavy sa sem dostanete
aj autobusom. Ak idete po vode,
zastavte sa v záleskej lodenici a pre-
jdite popri replikách starých vodných
Gešajovských mlynov.

Vždy v posledný augustový víkend sa
v obci koná divadelno-hudobný festival
Záleská divadelná púť, kam sa každo-
ročne vracajú deti aj dospelí. Koncom
letných prázdnin sa opäť uskutoční aj
podujatie Plenér na Korze.

www.lodeniczalesie.sk
www.zaleskaput.sk

Foto: Michal Zajaček

Zdravie z prírody sa volá Lovely Food

Úcta a láska k prírode doviedla Ľubicu a Ivana Kochanovcov k výrobe poctivých domácich výrobkov, ktorých základ pochádza ako inak – z prírody.

V portfóliu ich rodinnej firmy Lovely Work so sídlom v Chorvátskom Grobe nájdete sušené bylinky a bylinkové zmesi vhodné na prípravu čajov či sirupy ideálne do ovocných limonád. Z ovocia tiež varia svieže džemy, zo zeleniny pripravujú zaváraniny. Pre tých, ktorí si radi pochutia na jedlách z húb, ponúkajú sušené hriby. My odporúčame ochutnať čatní a kečup, ktoré dodajú vašim pokrmom vynikajúcu chuť. Celoročne zahrejú skvelé polievky – ako inak, tiež balené v skle. Tieto výrobky neobsahujú žiadne umelé zložky, ako sú dochucovadlá, konzervanty, koncentráty či známe „éčka“. Kochanovci siahajú po ovocí a zelenine od domácich pestovateľov a v prípade, že musia použiť cudzokrajné plody, vyberajú vždy tie v BIO kvalite. Všetky ich produkty sú dostupné v e-shope.

www.lovelyfood.sk

Foto: Lovely Work

Barokovo-secesný poklad Podunajska

Foto: m-ARK

Klenotom Kráľovej pri Senci, v ktorej kedysi pulzovala modrá krv a navždy sa bude spájať so slávnym rodom Pálfi, sa stal unikátny barokovo-secesný most. Obdivovať tu môžete ale ďaleko viac.

Územie dnešnej obce bolo kedysi majetkom uhorských kráľov. Žigmund Luxemburský si tu nechal postaviť poľovnícky zámok, svoju vášeň pre poľovačku tu uspokojoval aj jeden z najznámejších panovníkov našich dejín – kráľ Matej Korvín.

Kúsok od Kráľovej (ešte nie pri Senci) sa nachádzala osada Krmeš, o ktorej sa dozvedáme už v roku 1245. Dnešný Krmeš už leží trochu inde, lebo počas tureckého nájazdu v roku 1663 po ňom zostali len trosky. Nachádzal sa na križovatke ciest v smere na Senec. V súčasnosti tam po ňom ostali len Božie muky. Gróf Pálfi Krmeš ho v roku 1595 odkúpil od bratislavskej kapituly a po tureckej pohrome ho nechal vybudovať bližšie k panstvu Kráľová, na druhom brehu rieky Čierna voda.

Majetkom Pálfiovcov napokon v 17. storočí boli Kráľová aj Krmeš. Vybudovali tu vzorový hospodársko-poľnohospodársky podnik a v duchu baroka prestavali tunajší kaštieľ. Za ich éry vznikol anglický park aj francúzska záhrada, prepojené záhradným mostom. Trojklenbový barokovo-secesný most s balustrádami,

postavený z kameňa cez potok Čierna voda, je najkrajším z mostov zapísaných v štátnom zozname pamiatkových objektov. Ďalším odkazom na slávnu dobu je kaplnka, ktorá tvorila južnú časť pálfiovského kaštieľa. Dnes je to Farský kostol sv. Jána Krstiteľa. Za pozornosť stoja dva basreliéfy na pilastroch v lodi kostola znázorňujúce grófa Jána Pálfiho. Svätostánok bol dlho prístupný len šľachte, no po roku 1945 sem smú aj miestni. Krmešania si na vlastné náklady vybudovali Kaplnku Božského Srdca v roku 1898. Secesná stavba s priliehavou vstavanou vežou siaha do výšky 24 metrov a bohoslužby sa tu po spojení obcí do jednej v roku 1945 konajú raz ročne na krmešské hody. Kráľová pri Senci tak vznikla spojením dvoch historických obcí – Kráľovej a Krmeša. **www.kralovaprisenci.sk**

Foto: m-ARK

Krehké potešenie z Čataja

História krehkého pečiva siaha asi do polovice 50. rokov, kedy vraj recept na praclíky priniesla do Čataja istá pani, ktorá sa vrátila zo svadby v Banskej Bystrici, kam sa recept dostal z Bánoviec nad Bebravou.

Príbeh súčasných čatajských praclíkov sa začal v roku 2010, keď hokejový fanúšik Juraj Bagi sledoval v skorých ranných hodinách hokejový zápas odohrávajúci sa na druhej polovici zemegule – v kanadskom Vancouveri. Od olympiády už v jeho praclíkárni napiekli tisíce praclíkov a čatajský praclík sa stal fenoménom. Základom pravého čatajského praclíka je múka, droždie, rastlinný tuk, mlieko a soľ. Okrem tradičnej bielej múky používajú aj špaldovú. V ponuke sú praclíky so sezamom, rascou, makom, čili, zátarom, dokonca aj škoricovo-vanilkový variant. Čatajské praclíky dnes vymiesi, vyvalká a na pásiky nareže stroj – potom nastupuje klasická, manuálna práca – šikovné ruky.

www.catajskypraclik.sk

Foto: Čatajský praclík

Senec

Miesto, kde chcete dovolenkovat'

Kedysi si toto miesto obľúbila cisárovná Mária Terézia a v jej urodzených šľapajach môžete pokračovať aj vy!

Foto: m-ARK

Pre svoju blízkosť k Slnecným jazerám a počet slnečných dní v roku je Senec vyhľadávanou destináciou najmä počas letnej sezóny. Vody Slnecných jazier ponúkajú dokonalé osvieženie a rodiny s deťmi tu nájdú bohaté vyžitie, rôzne typy ubytovania, možnosti stravovania a ďalších služieb. Slnecné jazerá sú ale aj miestom, kde sa výborne odreagujete i pri vodných športoch. Na vodnej ploche majú svoj priestor vyhradené članky, vodné bicykle či paddleboardy a nachádza sa tu ihrisko na vodný futbal. Na plážach sú ihriská určené na plážový volejbal, tenis aj futbal. Dvojkoľosové tátoše vás po cyklotrase prevedú celým okolím jazier. Aj keď letá ostatných rokov bývajú bohaté na slnečné lúče, v prípade nepriazne počasia sa dajú využiť služby blízkeho akvaparku, wellness, hotelové posilňovne, bowling, squash, biliard, minigolf a iné. Najmenších návštevníkov privítajú detské ihriská s pieskoviskami, šmyklavkami a hojdačkami.

Leto v Senci sa tradične spája s dvoma obľúbenými podujatiami – Seneckým letom a Letným karnevalem –, keď vo veselej nálade, v kostýmoch žiariacich farbami v karnevalovom sprievode zabávajú masky celé mesto. V lete 2022 sa tieto podujatia neuskutočnia, konať sa ale budú viaceré menšie podujatia. No už si Senec a jeho prajnú atmosféru môžete aj mimo hlavnej sezóny – napríklad počas Pivo festu, ktorého názov prezrádza, že je určený najmä milovníkom horkastého moku. Osviežiť sa pivom a dať si k tomu pod zub pivné aj tradičné špeciality regiónu budete môcť už štvrtý raz opäť v auguste. V ponuke budú rôzne pivá – aj nepasterizované a radlery. Pozvánku pripájame aj na Senecký vínný festival, na ktorom sa predstavia vinári z okolia aj ďalších vinohradníckych rajónov.

www.senec.sk

Foto: archív BSK a m-ARK

Ako keď fénix povstane z popola...

Dlhé roky upadala pred očami náhodných okoloidúcich aj domácich Seničanov. Dnes sa tešíme z jej prerodu všetci, ktorí s radosťou poznávame našu minulosť a korene.

Senecká synagóga, postavená v roku 1825, bola v širšom okolí jedinou židovskou modlitebňou. Vedľa nej mala stáť aj učebňa a zimná modlitebňa. Dnešná podoba sa datuje do obdobia rokov 1905 – 1906. Komplexnou prestavbou v maurskom štýle s orientálnymi a secesnými prvkami prešla začiatkom 20. storočia. Na svoj pôvodný účel ale slúžila len do 2. svetovej vojny. Smutne známe udalosti, ktoré viedli k rapidnému úbytku židovského obyvateľstva z celej oblasti, spôsobili, že sa tu už nemal kto stretávať. Senecká synagóga neskôr v časoch totality slúžila aj ako sýpka a sklad, no našťastie sa s touto realitou nechceli zmieriť všetci, a tak už nejaký čas môžeme pozorovať premenu schátra-

ného objektu na krásnu stavbu, ktorá žiari bielou do dialky. Rekonštrukcia premenila zdevastovanú synagógu na multifunkčné kultúrne centrum s malou múzejnou expozíciou venovanou dejinám židovskej komunity v Senci. Súčasťou expozície budú aj

Mikve, foto: archív BSK

tehličky s menami rodín seneckej židovskej komunity. Okrem opráv exteriérov a interiérov pribudol aj nový infopavilón, kde sa záujemcovia dozvedia všetko potrebné. Kedysi významný chrám sa tak opäť dočká svojej dôstojnosti. Za jeho bránami sa budú konať koncerty, workshopy, výstavy aj diskusie. Postupuje aj projekt budovania komunitnej záhrady, kde bola objavená historická murovaná pec, pravdepodobne na pečenie macesu, a zvyšky rituálneho kúpeľa mikve. Tieto kúpele plnili očistnú funkciu pre ženy aj mužov. Voda bola privádzaná čerpadlom zo studne a nesmela sa ohrievať priamo. Nechýbala prezliekareň, bazén s vodou v obdĺžnikovom tvare, kúrenisko a nádrž. Obe – mikve aj pec – budú zakonzervované, aby sa zachovali pre budúce generácie.

Richard Stanke: Cestovanie je tá pravá chuť slobody

Pokračovanie rozhovoru zo s. 7

Aká bola Bratislava konca 80. rokov, keď ste študovali na vysokej škole? Vraj to bolo šedé mesto so škaredým centrom.

Rozdiely sme si dosť uvedomovali, lebo sme chytali rakúske stanice, a už len keď človek išiel do maďarského Győru, mal pocit, že je na západe. U nás som ako pokrok vnímal aj to, keď pribudol nejaký neónový pútač.

Mali ste ako vysokoškolák so spolužiakmi nejaký obľúbený podnik?
To už od gymnázia, chodili sme k Dežnárovi, krčmičky nad Univerzitnou knižnicou za bránou, vľavo hore smerom na Klariskú.

Keď prišiel november '89, mali ste 22 rokov, čo to pre vás znamenalo?

V januári 1989 sme boli so školou v Anglicku. V Prahe bol vtedy Palachov týždeň a domáci nám ukazovali v novinách, čo sa u nás deje. S otcom sme dlhodobo sledovali dianie v Poľsku aj Maďarsku. Spoločnosť tam bola otvorenejšia. Naši konzervatívni komunisti nepripúšťali ani kozmetické reformy, ale bolo jasné, že sa k niečomu schýľuje aj u nás. Keď už sa to rozbehlo, Verejnosť proti násiliu sídlila

na začiatku u nás v škole, a tak sme boli v epicentre diania. V škole sme spávali a chodili na výjazdy. Z rozprávania rodičov som vedel, akú eufóriu prežívali v roku '68. Nevedel som si predstaviť, že by sa to teraz nepodarilo a vrátili by sme sa zasa späť. Za mojím angažovaním sa bola aj motivácia nedovoliť tento spätný chod.

V ostatnom čase ste sa napr. na protestoch Za slušné Slovensko prihovárali ľuďom. Čo to vypovedá o našej spoločnosti, ak po 30 rokoch musia osobnosti verejného života znova vysvetľovať dôležitosť hodnôt demokracie?

V 90. rokoch mal človek naivný pocit, že ak vyhrá demokratická strana, všetko bude fajn. Dnes už vieme, že o demokraciu sa treba starať stále a že všade – aj v demokracii sú ľudia, ktorí inklinujú k autoritárskemu režimu. Preto sa treba mať stále na pozore, lebo nesloboda sa nevytráca zo dňa na deň, ale postupne.

Jedným z „výdobytkov“ nežnej revolúcie bola sloboda cestovania, padli „hranice“ v literatúre a hudbe. Čo z toho bolo pre vás naj?

Určite cestovanie. To je tá pravá chuť slobody! Veď my sme chodili do Maďarska, aby sme sa mohli stretávať s rodinou z Nemecka! To bolo absurdné, v akej kletke sme žili! Veľmi rád cestujem. Práve keď sme tak boli v Antverpách, ráno sme sedeli v kaviarni na pešej zóne, pili kávu, zaplatil som kartou... a tak som si hovoril: Toto keby mi niekto povedal v tom Anglicku v '89... keby mi niekto vtedy povedal, že o 30 rokov budem môcť cestovať bez devízového

Predstavenie SND Špina, foto: Robert Tappert

príslubu a cestovnej doložky a budem platiť tou istou menou, neveril by som! Veľmi si to vážim.

Kam rád cestujete?

Mám rád európske mestá. Rád objavujem nové veci, ale aj sa rád vraciam na obľúbené miesta. Londýn, Rím, Rotterdam – to sú také mestá, kde aj keď sa vrátim, vždy tam nájdem niečo nové, čo ma poteší.

Čo vás naposledy potešilo v Bratislave?

Nie je to úplne tak, že „naposledy“, ale vždy, keď prídem do Novej Cvernovky, poteší ma svojou neskutočne výbornou energiou a je to dané ľuďmi. Pamätám si, aký to bol priestor kedysi dávno predtým, a dobrí, kvalitní ľudia dokázali toto nevábne miesto zmeniť na úžasný priestor.

Keď cestujete po svete, navštevujete aj divadlá?

Áno, chodím aj do divadiel.

A viete si pri tom oddýchnuť? Nie je to stále práca?

Viem, aj keď človek sa vždy na každé predstavenie pozerá aj profesijnými očami. Bol som napríklad na skúškach a generálkach priateľov Kamily Polívkovej a Dušana Pařízka, ktorí robili aj v Zürichu, Mníchove a vo Viedni. Tam si človek uvedomí, aké možnosti sú, keď kultúra disponuje prostriedkami na veľkú výpravu a má kvalitné obsadenie.

A doma v Bratislave?

Rád sa idem pozrieť na kolegov do Divadla Astorka alebo na niektorú z našich scén SND. Pre mňa je divadlo psychohygiena.

Aké ďalšie umenie je vám blízke?

Keď tu mám kamarátov z Česka, radi chodíme do Danubiany alebo aj Slovenskej národnej galérie.

Chýbalo vám umenie počas pandémie?

Určite. Nielen divadlo, ale aj kino, koncerty a festival Pohoda.

Ako ste sa s tým vysporiadali?

Aj tým, že tu, v .klube pod lampou, sme robili inscenované čítania hier pre dospelých a tiež pre deti, napríklad Hitchcockových *Troch pátračov*.

Teraz sa už však zasa vrátil život všade, aj do divadla. Najnovšie hráte v Slovenskom národnom divadle v hre Špina Bélu Pintéra, ktorú režíroval Ján Luterán. O čom je tento príbeh?

Je to o živote dvoch ľudí, ktorí nemôžu mať deti a adoptujú si dospelávajúce rómske dievča. A tiež o tom, ako ľudia z ich okolia – dedinčania – vnímajú túto udalosť. Je to hra na veľmi aktuálnu tému – o extrémizme.

Má umenie silu meniť vnímanie ľudí a zblížovať ich?

Určite, konkrétne príbehy majú veľkú silu. Napríklad mladí ľudia cez ne lepšie pochopia našu minulosť a dejiny.

Bol by svet lepší, keby ľudia viac chodili do divadla?

A nielen do divadla, ale aj keby viac čítali a vnímali hudbu. Nemusia tomu ani rozumieť, ale je napr. dokázané, že deti, ktoré v detstve navštevovali umelecké krúžky, sú v dospelosti menej trestané. Na deti silno vplýva už len to, ak máte doma veľkú knižnicu. Ich podvedomie pracuje, a aj keď sa to neprejaví hneď, niekde sa to v nich ukladá a príde to neskôr.

V hre Špina stvárnate tri rôzne postavy a každá má svoj špecifický druh humoru. Na čom sa zasmejete – zabavíte v civilnom živote?

Vždy to závisí od situácie, ale mám rád aj sarkazmus. V divadle, ale aj v živote mám rád tragikomickosť.

Foto: archív Richarda Stanke

Richard Stanke (1967)

sa dostal k dabingu a hereckému remeslu už ako dieťa. Svoj hlas prepožičal napr. legendárnemu Filmárikovi z animovaného seriálu Filmárik a Filmuška. Štúdium herectva ukončil na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Hral v desiatke filmov, naposledy v snímke Wilsonov (2015) a vo viacerých seriáloch. Od roku 1989 je členom Činohry Slovenského národného divadla. Tiež je držiteľom Ceny Literárneho fondu (2006), Ceny Literárneho fondu za postavu Čičikova v inscenácii Mŕtve duše (2010), Ceny Literárneho fondu za postavu biskupa Eduarda Vergéruša v inscenácii Fanny a Alexander, s prihladením na dabingovú postavu vo filme Dobrodružstvá Hucka Finna a za réžiu Rozprávok bratov Grimmovcov (2016). Za postavu biskupa Vergéruša v inscenácii Fanny a Alexander získal tiež divadelné ocenenie sezóny Dosky v kategórii Najlepší mužský herecký výkon. V roku 2019 ho prezident SR Andrej Kiska vyznamenal Radom Ľudovíta Štúra I. triedy.

Sú herci, ktorí dlho hrali princov a túžili po nejakom vážnom charakte. Alebo takí, ktorí stále hrali zloduchov či večne záporné postavy, a boli takí presvedčiví, že na nich zazerali aj ľudia na ulici. Máte vy nejakú vysnívanú rolu?

To asi nie, ale mám radšej komplikovanejšie úlohy. Istý čas som hrával hendikepovaných, rečovo alebo aj psychicky. Dávam prednosť tomuto typu zvláštnych postáv, tie ma fascinujú oveľa viac. Vysnenú rolu nemám, ale vždy sa nechám rád prekvapiť. A vždy som rád, keď ma niekto obsadí do takej postavy, v ktorej môžem stvárniť svoj protiklad. Pre mňa je to výzva pokúsiť sa prekonať svoje vlastné ja.

Ďakujeme za rozhovor.

Malokarpatský región

Ťažko slovami
vypovedať, aké
gastronomické
pôžitky môžete zažiť
v tomto kraji. Vaše
chuťové poháriky si
od radosti zatancujú!

Foto: Lucia Mandincová

Víno a keramika. Obe sú neodmysliteľnou súčasťou pozhnaného kraja, ktorý sa vyznačuje krásnymi prírodnými scenériami, nespočtým množstvom turistických možností, ale aj úžasnou gastronomickou ponukou. Ochutnať skvelé vína miestnych vinárov a spoznať šarm malokarpatských mestčiek môžete počas celého roka, v sezóne sa nechajte odviesť VínoBusom. Kúzelnú atmosféru majú ale predovšetkým počas rôznych vinohradníckych slávností. K dobrému vínu patria aj ďalšie špeciality, ktoré poznali už naše staré mamy, a gazdinky ich tu stále s láskou pripravujú tradičným spôsobom. A i keď sú tu tradície stále živé, tento región je mimoriadne životaschopný a dynamický. Pribúdajú nové vinárstva a reštaurácie, darí sa obnovovať pamiatky či budovať náučné chodníky. Samostatnou kapitolou je tvorivosť a kumšt miestnych remeselníkov, ktorých väčšie či menšie diela môžete obdivovať počas trhov, vinobraní či tematických podujatí. Malokarpatsko je vskutku ako taký malý raj na zemi!

Foto: Pivnica u zlatej husi

Vstúpte do kráľovstva husaciny menom Slovenský Grob

Husacina je so Slovenským Grobom nerozlučne spätá a patrí k nemu ako víno pod Malé Karpaty. Tradícia pečenia husí sa tu zrodila dávno, ešte v časoch, keď husi gagotali z každého dvora. Dnes sa tieto zvuky dedinou nerozliehajú, chrumkavú, voňavú húsku ale v Slovenskom Grobe povýšili na skutočnú delikatesu.

Obec nepatrí k malým – žije tu okolo 5 500 obyvateľov –, no pečené húsky tu podávajú až v reštauráciách či dvo-roch, čo z Grobu robí skutočnú husa-cinársku veľmoc. Sedem z prevádzok združuje Cech husacinárov, ktorý je garantom ich kvality.

Kvalita nadovšetko

Aby hus na pekáči chutila, ako má, treba dodržiavať vekmi overený postup prípravy. Základom je kvalitné mäso. Husi sa tu už nechovajú, lebo okolitá krajina stratila po vybudovaní Šúrskeho kanála ideálne podmienky na ich chov, no kvalitnú husacinu sem vozia z juhu Slovenska. Vypitvaná hus sa musí nasoliť aspoň 12 hodín vopred. Nasolená a potretá mliekom sa potom pečie v hlinenom pekáči podliata

vodou. Samotné pečenie si vyžaduje aj tri hodiny. Dokonalý zážitok chuti vzniká spojením s lokšami či domácou žemľovou knedľou, červenou kapus-tou, dusenou kyslou kapustou alebo jablkami. Mimoriadnej obľube sa teší aj lahodná pečienka. Nesmie chýbať víno od lokálnych vinárov!

Foto: m-ARK

Do Slovenského Grobu HusBusom

Keďže husi sa nepečú „do zásoby“, rezervujte si svoj stôl a húsku v kon-krétny prevádzke. Najnovšie sa sem dostanete aj HusBusom, ktorý poskytuje pri rôznych príležitostiach jednoduché spojenie medzi Sloven-ským Grobom a železničnou stanicou v Pezinku. Tam sa dostanete vlakom každú hodinu či už z Bratislavy, alebo z Trnavy.

PREDAJ PEČENÝCH HUSÍ

odštartovala hospodárska kríza zo začiatku 20. storočia. Grobské gazdiné ich chodili predávať na trhy do Sv. Jura, Pezinku i Bratislavy. Húsky upiekli vždy v piatok a v sobotu sa minuli. Pánom ale viac chutilo teplé ásko, a tak postupne začali cestovať na husacinu priamo do Grobu. Gazdiné ich sprvu hostili priamo doma, prvá reštaurácia vznikla v obci až v roku 1964.

Pozrite sa na svet očami vtákov

Vidieť svet z vtácej perspektívy! Doprajte sebe či blíz-kym takýto nezabudnuteľný adrenalínový zážitok!

Z Letiska Dubová môžete absolvovať zážitkový let rogalom, ktorý vás preniesie ponad hrad Červený Kameň, Smolenický zámok a kaštieľ Budmerice. Alternatívou je vyhladkový let balónom ponad Bratislavský kraj, ktorý sa začína na vopred určenom mieste. Okrem letu zažijete aj prípravu balóna na let, dokonca sa môžete podieľať na jeho nafúknutí. Počas nízkeho letu si užijete prírodné scenérie, vysoký let očarí výhľadmi na vrcholky Malých Karpát. Počas letu vám skúsený pilot porozpráva rôzne zaujímavosti a na záver je pripravené ešte prekvapenie. Odvoz späť je v cene.

Kompletnú ponuku letov nájdete tu:
www.leteckezazitky.sk

Foto: www.leteckezazitky.sk

SLÁVNOSTNE OTVÁRAME VIECHY V MALÝCH KARPATOCH

Lístky kúpite na www.otvorene-viechy.sk

DOVOLENKA NA SLOVENSKU DOBRÝ NÁPAD

Z malokarpatskej pôdy

Zažite vinársky rok v malokarpatskej oblasti - TOP vinárskej turistickej destinácii na Slovensku. Ukážeme vám najdôležitejšie práce vo vinici a v pivnici tak, ako po sebe chronologicky počas roka nasledujú. Kúpou vína z malokarpatského regiónu pomáhate vinárskym rodinám zachovávať vinohradnícko-vinársku tradíciu v najstaršej a najrozsiahlejšej vinohradníckej oblasti na Slovensku.

1. Rez viniča

Studený vietor štípe na líkach, ruky skrehnuté, v okolí tichá zimná krajina. Vo vinohrade sa začína prvá, veľmi dôležitá práca – rez viniča alebo strihačka.

Určuje totiž kvalitu a množstvo úrody. Vinohradník skracuje starý prebytočný vinič a záleží na pestovanej odrode, koľko očiek (púčikov) ponechá. Rez robí ručne klasickými alebo elektrickými vinohradníckymi nožnicami v období január až marec. Správne načasovanie je dôležité – ideálne vtedy, keď pominú silné mrazy a ešte pred jarným prebúdzaním viniča.

Bočko vinárstvo
Družstevná 49, Šenkvice
+421 905 226 872

2. Viazanie viniča

Po reze treba vinič vyviazať, kým ešte očká spia, aby ich neobilo. To by bola veľká škoda, nové drevo síce vyrazí aj z podočka, ale už nezarodí.

A tak vinohradník ručne viazacími nožnicami alebo kliešťami formuje pekný ker ako sochár, ktorý tvorí v plenéri. Ohýba a vyvážuje rastlinu, aby mala rovný kmienok a rovnomerne rozložené rodivé drevo. Nedovolí jej ťahať sa za slnkom, spúta ju k nosnému drôtu do oblúka opatrne, aby nezlomil ťažne. „Viazáčku“ je dobré robiť až keď sa teplota ustáli nad bodom mrazu. Drevo začne naplno prúdiť miazga - pulzovať život a ľahšie sa ohýba.

Víno Šimonovič
Bratislavská 22, Modra
+421 908 860 054

3. Kontrola vína

Keď nie je práca vo vinici, dozaista sa nájde v pivnici. Víno spí v antikorových tankoch aj v dubových sudoch a priebežne počas roka ho treba kontrolovať.

Odpustiť z kohútika alebo heverom natiahnuť do pohára, privoňať a prevažovať na jazyku. Počkať, kým sa víno spojí so zmyslami a povie, či ho treba stočiť, zasíriť, pomiešať, filtrovať. Vinár sa s ním láska, pozoruje ho oproti svetlu, každým hltom hodnotí, robí si poznámky, rozhoduje o budúcej podobe vína.

Chowaniec & Krajčírovič/
Vínne pivnice Svätý Jur
Horné predmestie 16, Svätý Jur
+421 907 984 433

4. Filtrácia vína

Vo vinici sa v druhej polovici apríla, začiatkom mája začína sadiť. Vinohradník zakladá nový vinohrad alebo kde-tu doplní chýbajúce sadenice viniča do staršieho vinohradu, aby mal plný riadok. Práca nestojí ani v pivnici, kde sa filtrujú biele aj ružové vína.

Filter má jedinou úlohu – prepustiť čisté víno a zachytiť tuhé nečistoty aj nejakú tú kvasinku, ktorá by mohla vo fľaši neskôr narobiť šarapatu. Filtruje sa podľa potreby, niekedy dva- či trikrát, aby sme dosiahli iskrivo číre a zároveň stabilné víno. Šetrnou filtráciou si víno zachováva svoju čistotu a arómy. Až potom ide do fliaš.

Víno Purus
Národná 86, Modra
+421 915 705 674

5. Výsadba viniča

Slnko v máji častejšie prehrieva pôdu, volá vinohradníka do vinice – je čas sadiť vinič. Založenie nového vinohradu je vážna vec.

Treba o nej dobre popremýšľať, naštudovať si terroir, vybrať správnu odrodu, určiť, ktorým smerom pôjde riadka, aký bude spôsob vedenia viniča. Toto určí kvalitu budúceho hrozna, ktoré vinohradník prvý raz ochutná až o tri roky neskôr. Malé viničky sa môžu vysádzať ručne – rýľom, priebojom alebo hydrovrtom, väčšie vinice strojovo. Pred sadením do brázdy korene parafrínových sadenic vinohradník pristrihne a ideálne je, keď k nim hneď pridá opornú tyčku alebo kolík.

Vínko Klimko
Pod Vinicami 6, Modra
+421 908 732 125

6. Výroba sektu

Možno vás to prekvapí, ale vynikajúce šumivé vína vyrábajú aj malokarpatskí vinári, a to rovnakou „méthode traditionnelle“ ako vo francúzskom regióne Champagne.

Na úplnom začiatku je kvalitné tiché víno, do ktorého vinár po zimnom vymrazení primieša presnú dávku cukru a kvasiniek. Následne víno naplní do sektových fliaš a čaká, kým kvasinky cukor premenia na CO₂. A takto vzniknuté bublinky potom potrebujú čas. Minimálne 9 mesiacov, no niekedy aj niekoľko rokov, kým sekt dozreje. Po dozretí sa vzniknutý kal ručne striasa na špeciálnych stojanoch do hrdla fľaše a následne sa po zamrazení odstrelí. Zapamätajte si, že pravý sekt sa vyrába iba tradičným zrením priamo vo fľaši, keď vznikajú autentické bublinky vytvorené samotným kvasením. Žiadne dodatočné pridávanie oxidu uhličitého. Žiadne kompromisy. Len prírodné bublinky a čas.

Fedor Malík a syn
Štúrova 62, Modra
+421 903 587 447

7. Postrek viniča

Zdravé strapce hrozna sú cieľ a základ na výrobu kvalitného vína. Preto musí vinohradník počas celého vegetačného obdobia svoj vinič chrániť.

Roztoče, obalovače, pleseň, hubové choroby, burina... Vinič má veľa nepriateľov. Asi najväčšia piaga je múčnatka a peronospóra, ktoré likvidujú strapce, listy aj letorasty viniča. Postrek na ne! Dnes sa už strieka ekologickým, nazvime to „kokteilom“ z výťažkov z rôznych rastlín – prasličky či žihľavy, výluhmi z bylín a rias alebo feniklovým a pomarančovým olejom, ktoré vinič ochránia. Mnohí malokarpatskí vinohradníci uprednostňujú ekologickú cestu starostlivosti o vinohrad, znižujú množstvo ošetroení, snažia sa využívať biologické prípravky na boj so škodcami.

VPS – Vinohradníctvo Pavelka a syn
 Šenkvičká 14/L, Pezinok
 +421 905 984 027

10. Redukcia úrody

Oberačka je v plnom prúde, vinári sa tešia z kvalitného hrozna. Ako majú vo zvyku hovoriť: „Bude to dobrý ročník!“ Vyššiu kvalitu hrozna vedia doceliť redukciou úrody.

Čítate správne. Vinár jednoducho odstrihne niektoré strapce hrozna a iné ponechá. Tie potom postupne dozrievajú, majú koncentrovanejší cukor, kyseliny aj aromatické látky. Reguláciu násady plodov je vhodné urobiť vždy, keď sú na letoraste viac ako dva strapce. Ideálne načasovanie je medzi hráškovatením bobúľ a uzatváraním strapcov až do zmäknutia bobúľ.

Juran z Modry
 Štúrova 95, Modra
 +421 907 192 030

8. Okopávanie vinice

Zelené práce vo viniči trvajú od jari až do oberačky. Niekoľkokrát do roka musí vinohradník bojovať s burinou, ktorá dusí vinič a vytvára zbytočnú vlhkosť, ktorá prispieva k vzniku hubových chorôb.

Historicky bola „kopačka“ fyzicky veľmi namáhavá, robila sa ručne motykou alebo škrabákom štyri- až päťkrát ročne v závislosti od typu pôdy, lokality a úhrnu zrážok v danom roku. Ruky vinohradníkov dnes už šetria stroje. Príkmenný pás čistia od buriny mechanicky. Pôdu do hĺbky dva až päť centimetrov prekypruje a prevzdušňuje traktor, na ktorom je umiestnená jedno- alebo obojstranná okopávačka s dotykovými senzormi, ktorá si už s burinou poradí.

Vinárstvo Malé divy
 Štúrova 80, Modra
 +421 908 714 401

11. Zber hrozna

Z vinohradov sa ozýva vrava, často smiech a spomedzi listov viniča vykúkajú opálené tváre ľudí, ktorí prišli pomôcť oberať hrozno.

Často sú to členovia rodiny vinára, kamaráti, ale aj brigádnicia dobrovoľníci, pre ktorých je oberačka zážitok. Zber hrozna je v rámci vinohradníckeho roka niečo ako vytúžený vrchol alebo jeden z významných míľnikov. Ďalším je azda fľašovanie a posledným samotná degustácia. Kampaň, ako zvyknú oberačku volať, sa začína už v júli a končí sa aj v januári zberom zamrznutých bobúľ na výrobu ľadových vín.

Carpaté diem
 Nádražná 55, Šenkvice
 +421 903 685 288

9. Zastrkovanie letorastov

Slnéčné lúče majú pre vinič blahodarný účinok. Ideálne, ak dopadajú rovnomerne na listovú stenu počas celého obdobia vegetácie. Potom sa môžeme tešiť na kvalitné bobule hrozna.

Vinohradník je v podstate architekt – dokáže tvarovať vinič tak, aby zastrkovaním a vylamovaním letorastov dosiahol silu, rast a vzdušnosť viničového kra. Letorast jednoducho vloží medzi dvojdrôtie, ak je treba, zachytí ho aj viazacou páskou. Zastrkovanie robí na pokračovanie, vždy keď vinič povyrastie. Vo fáze, keď prerastie opornú konštrukciu, sa už vrcholy letorastov skracujú.

Modran Klimko wine
 Štúrova 92, Modra
 +421 905 553 113

12. Oberačka

Nalejme si čistého vína. Rána vo viniči sa pri zbere hrozna môžu zdať idylické príležitostným „hobby zberačom“. Faktom je, že pre vinára sa začína obdobie bezsenných nocí.

Po boji s mračnami škorcov a vysokou zverou, ktorí bez pozvania hodujú pod kľúčom, musí vinár zrelé hrozno dostať čím skôr do pivnice. A potom sa z nej mesiac, dva nepohne. Stále mokrá a v gumákoch toho veľa nenaspí. Nič nemôže podceňiť, hlavne nie hygienu. Nádoby, sudy, preše – všetko musí byť čisté. Keď po vylisovaní hrozna začne šťava kvasiť, niekoľkokrát za deň koštuje, volá aj kamarátov vinárov, aby sa poradili. Hodnotia alkohol, kyseliny, cukry. Je to dosť, stačí to alebo ešte nechať kvasiť?

Vinárstvo Tri hony
 Samuela Zocha 12, Modra
 +421 905 719 754

13. Lisovanie hrozna a stáčanie vína

Hrozno je po zbere konečne v pivnici a vinárovi sa začína ďalšia šichta. Bobule musí oddeliť od strapiny a potom jemne pomleté alebo celé putujú do lisu.

14. Výroba šumivých vín

A opäť sme pri bublinkách. O výrobe šumivých vín klasickou šampanskou metódou by ste mali vedieť dve veci. Bublíny vznikajú druhotným kvasením vo fľaši a víno sa pije z tej istej fľaše, v ktorej kvasilo.

Získaný mušt nechá deň až dva v antikoro-
vom tanku, nech sa usadí sediment. Čistý
mušt potom oddelí od sedimentu a nechá
kvasiť vo fermentačných nádobách. Prie-
bežne ho koštuje, hodnotí cukratosť aj
obsah kyselín. Vinár je skutočným pánom
celého procesu, do muštu môže pridať čisté
kultúry vínnych kvasiniek a pri teplote 15 až
20 stupňov riadiť fermentáciu. Po do-
kvasení môže mladé víno stočiť – oddeliť
ho od kvasničných kalov – a premiestniť
do druhej nádoby. Termínom stáčania vie
vinár ovplyvniť obsah zvyškového cukru,
alkoholu a kyselín.

Vinárstvo Rariga
 Štúrova 95, Modra
 +421 907 199 110

To znamená, že z každej fľaše musí vinár
odstrániť kvasinky tak, aby v nej zostalo víno
aj s bublinkami. Päť až šesť týždňov najskôr
otáča fľaše v špeciálnych striasacích stojanoch,
aby striasol kvasinky a kal do hrdla fľaše. Von
ich potom dostane „jednoducho“. Hrdlo zmrazí
a sediment pod tlakom vystrelí von, doleje
dozážny (expedičný) likér, fľašu zatvorí korko-
vou zátkou a zaistí drôteným košíkom, ktorý
sa volá agra. Víno potom ešte musí zrieť vo
fľašiach na kvasinkách minimálne 9 mesiacov,
kým si ho môžeme vychutnať v pohári.

Vinárstvo Hacaj
 M. R. Štefánika 11, Pezinok
 +421 907 792 087

15. Ochutnávka vína

Sme na konci našej cesty.
Pozývame vás na degustáciu!
Pozrite sa na víno v pohári,
na jeho farbu a čírosť.

Jemne pohárom zatočte a privoňajte,
ochutnajte prvý dúšok. Prevalujte
ho na jazyku, vnímajte jeho chuť,
konzistenciu, teplotu, prípadne
perlenie pri šumivých alebo mladých
vínach. Započúvajte sa do degustač-
nej poézie vinára a vychutnajte si
tento dokonalý zážitok s vhodným
záhryzom. Prezentácia vína je
završením celoročnej práce vo vinici
a v pivnici. Každý vinár sa snaží vy-
tvoriť príjemnú atmosféru, akési puto
so zákazníkom, a predstaviť mu svoj
produkt tak, aby si ho zamiloval.

Vinárstvo Bognár
 Prostredná 42, Svätý Jur
 +421 902 651 065

Foto: Marek Dvořák
Text: Oblastná organizácia cestovného ruchu Malé Karpaty
Realizované s finančnou podporou Ministerstva dopravy
a výstavby Slovenskej republiky.

DUBoDOM – víťazné dielo súťaže CE ZA AR
v kategórii Rodinné domy za rok 2018
Autor: Ing. arch. Pavol Šiška

Foto: DUBoDOM

DUBoDOM – tam, odkiaľ vidno hviezdy

Cesta k tomuto magickému miestu je
tak trochu dobrodružná. Informáciu,
kam ísť, síce dostanete, ale návštevu
DUBoDOMu si musíte zaslúžiť. Kde
presne sa nachádza vám prezradí
len drevený dubový list zavesený
v korunách stromov.

To, čo vás čaká, keď ho objavíte, ale za trochu námahy stojí. DUBoDOM
je výnimočné miesto, kde na chvíľku opäť splýniete s prírodou. Nadčasovosť
stavby spočíva v jej jednoduchosti – a pritom vytvoriť projekt tak,
že interiérom bude prerastať starý dub, nebolo jednoduché. DUBoDOM
nie je ani veľký, ani malý, ale taký akurát: pohodlne tu prenocujete, k dis-
pozícii je i malá kuchynka. Nás čakalo prekvapenie v podobe domáceho
chlebiča a fľašky vyzretého Silvánu z produkcie vinára Michala Bažalíka.
Práve on stojí za projektom DUBoDOMu. Cez deň odporúčame požičať
si elektrobicykle, na ktorých sa Malé Karpaty zdolávajú ľahšie, večer si
nočnú oblohu užite z vykúrenej kúpacej kade. www.dubodom.sk

Vstúpte do obdobia renesancie

Typický vinohradnícky dom, aké existovali v 17. storočí,
je pod Malými Karpatami raritou. Starobylá stavba
s nádvorím si totiž zachovala svoju takmer pôvodnú
tvár a výnimočnú atmosféru.

V jej podzemí je vyhlbená priestraná klenutá pivnica,
kde kedysi stál rozmerný drevený preš. Predok pivnice
reprezentuje gotiku a ide o najstaršiu časť domu. Zadná
časť s lunetovými – bočnými klenbami zrejme slúžila ako
hodovňa. V historických pivniciach dnes môžete ochutnať
remeselné vína vinára Michala Bažalíka. V Renesančnom
dome tiež sídli Čokokafé s ponukou voňavej kávy, domácich
koláčov, vynikajúcej horúcej čokolády a zmrzliny. Tá dobre
padne v lete pod starou morušou na dvore. Renesančné
prvky – kamenné okenné ostenie a arkádové schodisko –
zdobia hlavné krídlo domu. Ním sa dostanete do Apartmá-
nu pod morušou, kde sa dá ubytovať. Napríklad aj keď sa tu
rozhodnete usporiadať rodinnú oslavu i firemný event.

Foto: m-ARK, archív Renesančný dom

Renesančný dom a apartmán:
FB: Renesančný Dom
mail: info@renesancnydom.sk

Kaviareň:
FB: Čokokafé
instagram: [coko_kafe](https://www.instagram.com/coko_kafe)

Sledujte sezónne podujatia a aktivity v Renesančnom dome: pridajte si upiecť svoj vlastný domáci chlieb a zúčastnite sa na niektorom z tvorivých kurzov.

Na ceste za dobrým vínom neobíd'te Svätý Jur

Pod úrodnými svahmi Malých Karpát leží sympatické mestečko plné vzácných pamiatok s bohatou vinohradníckou tradíciou. Vďaka atraktívnym turistickým cieľom v okolí, ako je Veľkomoravské hradisko v časti Neštich alebo zrúcanina hradu Biely Kameň, sa čoraz viac dostáva do hľadáčka turistov a cyklistov.

Zvyšky mestských hradieb, ktoré chránili Juranov pred nepriateľmi, patria dnes k najstarším pamiatkam mesta. Nezameniteľnú pečat vtláčajú Svätému Juru typické vinohradnícke

domy, centru dodáva atmosféru viacero významných stavieb – pálfiovský kaštieľ, Kostol sv. Juraja s drevenou zvonnicou, šľachtická kúria Zichyovcov, piaristický kláštor a iné. Na svoje si

prídu aj milovníci kvalitných vín. Ochutnať ich môžete u jednotlivých vinárov alebo počas rôznych podujatí. Na hody vás pozývame v apríli, v máji na sviatok sv. Urbana, v auguste sa konajú Hubertove slávnosti, v septembri Deň vo vinohradoch a v novembri Deň otvorených pivníc Malokarpatskej vínnej cesty. Od roku 2021 môžete navštíviť aj vinohradnícky skanzen, nové centrum milovníkov vína priamo vo viniciach. www.svatyjur.sk

Foto: m-ARK

Kaštieľ Pálffy VO SVÄTOM JURE

Patrí nielen k najstarším pamiatkam starobylého mestečka Svätý Jur, ale je zároveň aj významnou súčasťou jeho viac ako 700-ročnej vinohradníckej tradície.

Kaštieľ vo Svätom Jure má bohatú a zaujímavú históriu, s ktorou ho odpradáva spája ušľachtilý nápoj – víno. To sa v jeho priestoroch vyrábalo, skladovalo a čapovalo celé storočia. Minulosť Kaštieľa Pálffy bola po stáročia úzko spätá s výrobou vína, na čo nadväzujeme i v jeho novodobej súčasnosti. Na tradície výroby vína, a to priamo pod klenbami historických pálfiovských pivníc, nadviazalo v roku 2017 vinárstvo ViaJur. Snúbia sa v ňom moderné technológie spracovania hrozna s osvedčenými postupmi výroby vína. V Hostinci Palatín, ktorý je súčasťou Kaštieľa Pálffy, si hostia môžu vychutnať špeciality rakúsko-uhorskej kuchyne s espiritom modernosti a fine diningu. S vínom a skvelou gastronómiou sa ruka v ruke nesie i pohostinnosť. V Kaštieli Pálffy nájdete moderne spracované chute Malých Karpát nielen vo víne, ale aj v ponuke Hostinca Palatín. Koncept sofistikovane ladených

chutí degustačného menu a vínného párovania môžete objavovať v exkluzívnom Salóniku Habsburgovcov, ktorý je verejnosti prístupný na objednávku. Kaštieľ Pálffy je ideálnym miestom

na výnimočné chvíle, oslavy, svadby, ale i konferencie, ktoré okrem vysokej úrovne služieb a gastronómie podčiarkuje citlivo ladený interiér, v ktorom vám učaruje každý detail a originálne výtvarné diela. Samozrejmosťou sú lokálne suroviny. Väčšina surovín na menu je vypestovaná vo vlastnej usadlosti Farná, kde sa na viac ako 50-hektárovej ploche rozpína moderné progresívne vinárstvo ViaJur. Súčasťou usadlosti je aj začínajúci ovocný sad. Ten má základ na pôvodnom starom hruškovom sade, z ktorého sa zachovala odroda hrušky Durando. Napríklad práve z nej už môžu zákazníci ochutnať aj prvý exkluzívny rad Hruškovice z Farnej. www.kastielpalfy.sk

Foto: Kaštieľ Pálffy

Pezinok

Foto: m-ARK

MESTO PLNÉ POKLADOV

Zdar Boh! Ozýva sa dávný pozdrav baníkov pezinským podzemím ešte aj dnes. Tí tu kedysi dolovali spod zeme vzácne kovy. Ďalšie bohatstvo Pezinka rastie spod tej istej zeme a ťahá sa k slnku. Úrodné vinice a vynikajúce víno preslávili mesto pred mnohými storočiami.

Spoznávať krásu zvlnenej krajiny v okolí Pezinka môžete na potulkách peši, koňmo či na bicykli. Sieť malokarpatských chodníkov vás dovedie k mnohým prírodným pamiatkam aj pozostatkom ľudskej činnosti. Dole v meste plynie čas inak. Keď tu žijete, možno si ani neuvedomíte, okolo akých vzácných pamiatok denne kráčate. Zrak návštevníka ale padne priamo na niektorý z historických odkazov vystavaných z kameňa: Pezinský

zámok, kostoly, rodný dom maliara Jána Kupeckého či renesančnú radnicu, ktorá je svojím dispozičným riešením slovenským unikátom. Vznikla totiž spojením dvoch gotických domov – mestských kúpeľov a Weltzovho domu – približne v polovici 17. storočia.

Život mesta

„Tečie ako voda v rieke. Občas pomaly, ticho. V rytme zvuku kostolných zvonov necháva priestor nadýchnuť

Foto: archív mesta

sa jeho vône, pozorovať obrazy života vlahne vlniace sa na hladine. Absorbovať sa dá každý pozdrav, úsmev či kontakt očí. Skúsenosť prítomnosti, pomalejšie prechádzky parkom, vône kávy, neočakávaného stretnutia, rozhovoru nad pohárom dobrého vína, ktorý občas naruší detský smiech či krik páva,“ aj taký je podľa novej publikácie Portrét mesta Pezinok.

Keď sa tu konajú Keramické trhy, Jablkové hodovanie či Vinobranie, je to celkom iné mesto – rušné, živé, pulzujúce. Domáci majstri vtedy prezentujú to najlepšie, čo v ich pivniciach dozrelo, to najkrajšie, čo vo svojich dielňach vytvorili, to najchutnejšie, čo vo svojich sadoch vypestovali. Spoznať srdečnosť Pezinčanov, ich šikovnosť a kumšt môžete aj na iných podujatiach. Ich kalendár nájdete na domovskej stránke mesta v sekcii cestovný ruch – tradičné podujatia. Všetci ste srdečne vítaní!

www.pezinok.sk

Galéria

UMELECKÉHO SKLA NA ZÁMKU ŠIMÁK

Komplexnosť a unikátnosť tejto zbierky je v našich zemepisných šírkach nevídaná. Galéria skla so sídlom v Zámku Šimák je výsledkom zberateľskej vášne podnikateľa a filantropa Štefana Šimáka (1948 – 2021), ktorý sa chcel o zážitok z krehkej krásy podeliť so všetkými.

Jeho pričinením sa tak naplnil aj závet posledného majiteľa z rodu Pálfi – grófa Jána Pálfiho (1829 – 1908), ktorý rýchlo osirel a jeho dedičstvo bolo zaťažené dlhmi.

Foto: m-ARK

On svojím úsilím majetok oddžil a zveľadil. Vo svojom testamente ale zaviazal dedičov, aby sa jeho sídla vrátane Bojnického zámku, palácov vo Viedni a v Budapešti, kaštieľov v Kráľovej pri Senci, Suche nad Parnou, Trstenej na Ostrove a v Pezinku stali múzeami. Poslednú vôľu príbuzní nerešpektovali a o majetok sa sporili s Československou republikou. Umenie si ale našlo na toto miesto cestu späť. Celá zbierka je veľmi citlivo umiestnená v historických priestoroch, čo vystavovaným kusom ešte dodáva jedinečný výraz. Medzi hrubými hradnými múrmi čakajú na návštevníkov ukryté desiatky dych vyrážajúcich ukážok súčasnej sklárskej tvorby od jej najvýznamnejších predstaviteľov. Nájdete tu diela autorov, ako sú Dale Chihuly, Zora Palová či Martin Janecký, Latchezar Boyadjev

alebo dvojica Guggisberg & Baldwin. Pri návšteve galérie si okrem diel zaujímavých tvarov, farebných kombinácií a veľkostí určite všimnete, že každý z autorov využíva inú techniku pri práci. Dielam tak vtlačujú svoj originálny podpis. Presvedčíte sa, že zručnosť a imaginácia súčasných sklárov skutočne nepoznajú hranice.

Majolika-R

Originál sa pozná!

Slovenská ľudová majolika sa rodí pod rukami skúsených keramikárov v Majolike-R v Pezinku už tri desaťročia. Prijali medzi seba aj ľudí s hendikepom, lebo veria, že ten nie je prekážkou.

Všetky výrobky tohto sociálneho podniku sú robené ručne, a preto im nechýba punc originality. Okrem tradičných tvarov a dekórov tvoria aj kúsky v duchu moderného vintage štýlu v rôznych farbách. Hlina červenica, ktorú používajú, je špecifická tým, že si ju v manufaktúre vyrábajú sami. Prácu za hrnčiar-ským kruhom a ďalšie procesy výroby keramiky si môžete vyskúšať aj vy počas organizovanej exkurzie – v prípade záujmu aj s tlmočníkom. Pre maškrtné jazýčky máme výbornú správu! V tržnici na bratislavských Nivách pred letom otvoria novú prevádzku – Sladkú bodku –, kde budú pripravovať domáce vafle a pirohy. V prevádzke – ako inak, v keramickom dizajne – sa do aktivít zapoja aj hendikepovaní kolegovia.

Majolika-R, Vinice 5562/3, Pezinok
majolika@atlas.sk, Tel.: +421 905 366 239, FB Majolika R

Foto: Majolika-R

ZÁMOK ŠIMÁK PEZINOK

Foto: VideoFly

Veľkolepý
ZÁŽITOK NA DOSAH

Foto: ZÁMOK ŠIMÁK PEZINOK

Zámok Šimák je príkladom výnimočnej záchrany historickej pamiatky, ktorá bola v zlom stave, a dnes patrí k tomu najkrajšiemu, čo môžete v Malokarpatsku navštíviť.

Kedysi vodný hrad z 13. storočia prechádzal v rôznych obdobiach architektonickým prerodom. To, čo na jeho mieste stojí dnes, je výsledkom veľkej snahy rodiny Šimákovcov, ktorej sa podarilo vrátiť miestu dôstojnosť a stratený pôvab.

Na nádvorí sa celoročne konajú rôzne tematické podujatia či koncerty, my vás ale pozývame aj dnu, prezrieť si pôsobivé, historické interiéry. Počas organizovaných prehliadok uvidíte napríklad komnaty grófa Pálfiho, obrazy, vyrezávané originálny barokový nábytok uhorskej aristokratickej vrstvy, nádherné stropy, dvere i okná. Iný druh zážitku ponúka prehliadka pivničných priestorov zámku, kde sídli Múzeum vinohradníctva a vinárstva. V apoštol-ských pivniciach má každý sud svoj príbeh a každý je originál. Na najstaršom z nich z roku 1807 je zobrazený svätý Leopold. Milovníkov motorizmu iste nadchne expozícia motoriek značky Jawa, ktorá sa zameriava hlavne na cestné motocykle a unikátne kusky svetoznámej československej, dnes už českej značky. V priestoroch zámku ich môžete vidieť v počte 22 kusov, a dokonca aj jeden ich prototyp. Skutočným bonbónikom je prehliadka Galérie umeleckého skla, odkazujúca na celoživotnú vášň pána Štefana Šimáka, ktorý stál za veľkou opravou zámku. Vystavované umelecké diela pochádzajú z ateliérov medzinárodne uznávaných umeleckých sklárov. Neopakovateľná farebná krása jednotlivých tvarov vás doslova pohltí.

Gurmánsky zážitok aj spa

V priestoroch zámku môžete rozmaznávať aj ďalšie svoje zmysly. V Palfy restaurant – hotelovej reštaurácii Palace Art Hotelu – pripravujú pokrmy vždy z čerstvých, lokálnych surovín moderne a trendovo a servírujú ich s francúzs-kou noblesou – presne tak, ako sa to v elegantnej reštaurácii patrí. Odmenu pre hostí je prémiová gastronómia s naozajstným zážitkom. Držiteľ titulov „Hotelová reštaurácia roka“ a „Najlepšia nová reštaurácia roka 2020“ sa teší na vašu návštevu v dress code smart casual. Iný gurmánsky zážitok ponúka Zámocká viecha, kde vám radi pripravia jednoduché jedlá poctivej domácej kuchyne. Viecha tak nadväzuje na tradíciu kuchýň našich starých mám.

Harmónia v spa

Príjemne zrelaxovať môžete v luxusnom Wellness & Spa, ktoré sa tiež nachádza v hoteli Palace Art Hotel s kapacitou 48 izieb. Vstúpte do harmónického sveta s veľkorysou vírivkou pre 16 osôb. Životodarná voda utlmí svojím prúdom bolesti i starosti. Tunajšie sauny poskytujú potrebnú intimitu a pokoj. Infračervené i horúce kamene prestriedajte so zážitkovými sprchami a zrelaxujte potom na vyhrievaných

ležadlách. Napätia či stresu vás zbavia aj profesionálni maséri a masérky. Vyskúšajte masážnu sviečku, použitie enzýmov a iné špeciality. Alebo si doprajte značkové ošetrenia tváre i inovatívne ošetrenia celého tela.

Svadba aj konferencia

Miro Žbirka či Marika Gombitová. Aj tieto hviezdy hudobnej scény vystupovali v priestoroch OPUS sály, ktorá sa vyznačovala výbornou akustikou. Tá sa zachovala, no rozkvitla do krásy. V rámci rekonštrukcie sa premenila na Zlatú sálu Kataríny Palfy. Veľkolepá banketová sála so 150-ročnou históriou v zlatej štukovej výzdobe s trojmetrovým krištáľovým lustrom je ideálnym priestorom na organizovanie bál, svadieb či konferencií a veľkých spoločenských podujatí. Súčasťou sály je balkón s arkádami, ktorý znásobuje noblesu minulých storočí. V prípade záujmu o menší priestor je k dispozícii Rytierska sála Jána Krušiča, ktorá je zároveň najstaršia. Zaujme nádhernou drevenou podlahou a výzdobou stropu, kde spozorujete hrdého rytiera Jána Krušiča. Ten dostal za záchranu života kráľa Karla V. zlatú reťaz a pasovali ho za rytiera Zlatej ostrohy.

www.zamockevinarstvo.sk
www.zamokpezinok.sk

Foto: ZÁMOK ŠIMÁK PEZINOK

Foto: Rozálka

Za zdravím a pohodou príd'te do Rozálky

Ideálne miesto na aktívny oddych a rekreáciu – to je Areál zdravia Rozálka Pezinok – miesto vyhľadávané milovníkmi jazdy na koni i všetkými, ktorí túžia po pohode v lone prírody.

Lákadlá pre deti

Menšie deti celkom iste poteší minizoo, ale predovšetkým ešte novotou voňajúce vonkajšie ihrisko Rozálkovo. Toto najväčšie detské ihrisko v okolí Pezinka nadchne malých návštevníkov hojdačkami, preliezačkami, opičou dráhou či kúzelným domčekom. Vstup do Rozálkova v srdci areálu je spoplatnený, ale hoteloví hostia sem smú zadarmo.

Pobytové balíčky

Či už hľadáte vhodné miesto na oslavu sviatku všetkých zamilovaných – Valentína –, alebo si chcete užiť romantiku kedykoľvek v roku, či už túžite po zábavnom rodinnom pobyte, alebo športom naplnených dňoch, určite si vyberiete z ponúkaných pobyto- vých balíčkov. Dočítate sa o nich na webovej stránke Rozálky, kde tiež pravidelne aktualizujú informácie o pripravovaných podujatiach.

www.rozalka.sk

Multifunkčný športový areál zahŕňa hotelový komplex s priestrannou vynovenou reštauráciou a ponukou jedál regionálnej, zážitkovej kuchyne. S kapacitou 130 lôžok a konferenčnou miestnosťou si tu môžete napláňovať teambuilding, konferenciu, svadbu či inú rodinnú oslavu. Alebo aj aktívnu dovolenku.

Dovolenka v pohybe

Pozrieť sa na okolitú krajinu môžete aj z výšky konského chrbta. Ak skúsenosť s jazdou na koni nemáte, môžete využiť služby jazdeckej školy. Celoročne sa tu navyše konajú jazdecké preteky v rôznych disciplínach s medzinárodnou účasťou, ktoré sa tešia obľube a zaplňajú tribúny do posledného miesta. Veľmi pekné sú aj túry a výlety po okolí – len tak s batohom na pleciah. Lokalita je popretkávaná sieťou rôznych cyklotrás a v Rozálke si bicykel môžete aj požičať. Pre nadšencov bieleho športu tu vybudovali tenisové kurty, pre tých, ktorí radšej držia v ruke tágo, je tu biliard.

Spoznajte príbeh vína

V Malokarpatskom múzeu v Pezinku multimedialne ožívajú dejiny Malých Karpát, preveria tu vaše zmysly, a odvážni návštevníci, nech sa páči na dereš!

Príbeh vína sa píše pod Malými Karpátami už celé stáročia. „Prečítať“ si ho môžete aj v Malokarpatskom múzeu v Pezinku. Práve Príbeh vína je totiž názov jednej z dvoch stálych expozícií, ktoré tu návštevníkom radi predstavia zážitkovou formou. Novinkou je multimedialná 3D maketa Malých Karpát,

stváranie mestských hradieb, interaktívny stredový panel, infopointy, hry pre deti, hľadanie archeologických nálezov, možnosť vyskúšať si dereš či súťažný kvíz na tabletoch. Aby ste si vychutnali aj druhú stálu expozíciu tohto múzea – výstavu Dejiny vinohradníctva a vinárstva pod Malými

Foto: Malokarpatské múzeum

Karpátami –, musíte zostúpiť do podzemia. Uvidíte najväčšiu zbierku vinohradníckych lisov v Európe a zároveň na vás dýchnu duch moderných čias v podobe dotykových monitorov, arómabaru, zátkovania fľaše, strúhania šteku či pohára vína. Zážitkové expozície zamestnajú nielen váš zrak, ale aj čuch a hmat.

www.muzeumpezinok.sk

Deň v Schaubmarovom mlyne

Umenie aj oddych na čerstvom vzduchu. Lahodné sústo pre milovníkov histórie aj priateľov poznania. To všetko sa snúbi v Schaubmarovom mlyne.

Vidiecka usadlosť sa pýši jediným potčným mlynom na Slovensku s pôvodnou funkčnou mlynskou technológiou. Schaubmarov mlyn dostal pomenovanie po mlynárskej rodine Schaubmarovcov z Bavorska, ktorá ho vlastnila od roku 1857. Postaviť ho ale nechali Pálfiovci skoro sto rokov predtým. Mlyn prešiel v roku 1913 modernizáciou a v takejto podobe sa zachoval dodnes.

Hoci biele zlato meniace sa na chlieb si odtiaľto už nikto neodnáša, určite odtiaľto odídete s kopou pekných spomienok. Keďže mlyn je súčasťou Slovenskej národnej galérie, pravidelne sa tu konajú výstavy a interaktívne podujatia otvárajúce cestu k poznaniu. Zbližít sa s umením môžete počas workshopov, komentovaných prehliadok, koncertov a premietaní. Nazrite

aj do mlynárskej expozície, ktorá je vernou ukážkou vývoja mlynárstva v malokarpatskej oblasti. Deň tu môžete zakončiť v kaviarni či v ovocnom sade. www.sng.sk/pezinok

Foto: archiv Slovenskej národnej galérie

Kávu si dnes môžete kúpiť na každom rohu. Ale v modranskej pražiarni EBENICA COFFEE vám pripraví jednu z TOP 10 espresso káv Európy.

Úžasná vôňa čerstvo praženej kávy vás opantá hneď, ako prekročíte prah podnikovej predajne. Šálku skvelej kávy vám tu pripraví vždy usmiata baristka Miška. Počúvať zvuk mlynčeka a sledovať, ako sa šálka pod pákou kávovaru zaplňa hustou karamelovo sfarbenou kávou, hladí dušu každého kávičkára. A tá chuť! Keď si odpijete, hneď vám bude jasné, že Ebenica svoje medzinárodné ocenenia získala zaslúžene. Ak budete mať šťastie a aktuálna situácia to dovoľí, možno vám zakladateľ spoločnosti Marek Fajčík umožní nakuknúť aj do zákulisia pražiarnie, kde

sa skrýva jeden z najmodernejších pražiarskych strojov v Európe. V prípade, že bude pri vašich potulkách Modrou podniková predajňa zatvorená, balíček čerstvo praženej kávy si môžete kúpiť v Beanboxe – automate, ktorý nájdete hneď vedľa predajne.

EBENICA COFFEE s.r.o.
Šúrska 136, 900 01 Modra
tel.: +421 917 853 555
www.ebenica.sk

Otváracie hodiny
Ut, Štv, Pia: 9.00 – 11.30,
12.00 – 16.00
Str: 9.00 – 11.30, 12.00 – 18.00
Sob, Ned, Pon: zatvorené

Milujete vôňu kávy? Navštívte

Ebenica Coffee

Pešia turistika: ZA KRÁSNYMI VÝHLADMI A SCENÉRIAMI MALÝCH KARPÁT

Zochova chata – Rozhladňa A. Filípka – Čermákova lúka – Skalnatá – Čmeľok – Pezinská Baba
Trvanie: 5 hod.

Rozhladňa A. Filípka, foto: m-ARK

Výhľad z rozhľadne, foto: Vendula Odkladalová

Z Piesku nad Modrou, kde si môžete prezrieť historický huncokársky cintorín, vás červená značka dovedie na Veľkú Homolu s rozhľadňou A. Filípka. Miniete Tisové skaly aj observatórium. Za dobrého počasia sa vám naskytnú krásne výhľady. Po zelenej pokračujte cez Vápenku a Zbojnícke na Čermákovu lúku, odtiaľ červenou na Skalnatú a ďalej Čmeľok. Kus z cesty pôjdete po Ceste hrdinov SNP, ktorá vás dovedie až na Pezinskú Babu.

Zochova chata – Medvedia skala – Tri kopce – Rozhladňa Kukla – Dubová
Trvanie: 3 hod.

Zo Zochovej chaty, v ktorej blízkosti sa dá v lete schladieť v prírodnom kúpalisku, choďte po červenej na Medvediu skalu. Lokalita zaujme skalolezcov, a keďže trasou vedie i časť Banského náučného chodníka, nadchne aj milovníkov banskej histórie. Z Medvedej skaly pokračujte po modrej cez Tri kopce až na Kuklu, kde má čoskoro stáť nová rozhľadňa. Modrou sa dostanete k chate Fugelka a do obce Dubová. Cestou do Modry pozývame na zákusok do Hoštáckej viachy a pohár vína do vinárstva a galérie Elesko.

Zochova chata, foto: Lucia Mandincová (2x)

Kultúra bude doma v novom KULTÚRNO-KREATÍVNOM CENTRE PRE MALOKARPATSKO

Foto: archív BSK

UŽ na jeseň 2022 sa Modrania dočkajú dlhoočakávaného ukončenia rekonštrukcie kaštiela a revitalizácie príľahlej záhrady. Slúžiť ale budú nielen Modranom. Úžitok z aktivít nového Kultúrno-kreatívneho centra pre Malokarpatsko so sídlom v kaštieli bude mať celý okolitý región.

Projekt Kultúrno-kreatívne oživenie tradícií – Heritage SK-AT spojil dlhoročných partnerov – regióny na oboch stranách hranice – malokarpatský región a Weinviertel. Ich história, remeslá, folklór, vinohradnícka tradícia, prírodné dedičstvo a gastronómia postavená na tradičných poľnohospodárskych plodinách sú

výborným základovým kameňom na budovanie ďalších spoločných aktivít. Pod Malými Karpatami aj v regióne Weinviertel je veľa pestovateľov, remeselníkov a umelcov, ktorí radi a s láskou odovzdávajú svoje zručnosti a vedomosti ďalej mladšej nastupujúcej generácii. V Kultúrno-kreatívnom centre pre Malokarpatsko teraz nájdú zázemie.

Workshopy aj konferencie

Úlohou centra bude tiež organizácia prezentácií, konferencií na tému kultúrneho dedičstva a workshopov tradičných remesiel. Konať sa tu budú súťaže vín spojené s verejnou degustáciou, rôzne sprievodné podujatia, ako Jarmok pred 100 rokmi s vínom, hudbou a tancom, Jablkové hodovanie, výmenné výstavy k téme víno a vinohradníctvo, Dni otvorených ateliérov a exkurzií pre slovenských a rakúskych umelcov a iné.

Digitalizácia aj infobod

Nové centrum sa bude zaoberať aj inventarizáciou a digitalizáciou prvkov kultúrnej krajiny a zbierok v Bratislavskom kraji a Dolnom Rakúsku. Vznikne tu aj aj študovňa týchto materiálov a nový infobod, kde sa domáci aj turisti dozvedia všetko podstatné o pripravovaných akciách.

Projekt Heritage SK-AT je spolufinancovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Programu spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Rakúsko.

Foto: Motokáry Dlhá

Adrenalín na kolesách v areáli Motokáry Dlhá

Ak túžite po adrenalíne, do žil sa vám rýchlo vyplaví v obci Dlhá. Práve tu vybudovali motokárovú dráhu a požičovňou motokár pre širokú verejnosť s kvalitným asfaltovým povrchom, dlhú 1 095 metrov.

Dráha pozostáva z deviatich priamych úsekov, siedmich ľavotočivých a dvanástich pravotočivých zákrut. Šírka trate je premenlivá v rozsahu od 7 do 10 metrov, a tak si tu môžete dopriať naozaj rýchlu jazdu. V areáli si môžete kúpiť kuklu pod prilbu a vybrať, či chcete jazdiť samostatne,

alebo v dvojici, čo je ideálne v prípade, ak máte so sebou deti. Tie sa potešia aj vtedy, ak milujú bicykle a pumptrack. Priamo v areáli sa totiž nachádza aj pumptracková dráha a detské ihrisko s preliezačkami. Osviežiť sa a doplniť energiu môžete v tunajšom Race Bare s reštauráciou s rýchlym občerstvením. Ak zvažujete, či prísť karavanom, rozhodne vám to odporúčame. Karavan Town disponuje priestorom na rozloženie stanov aj parkovanie karavanov, sociálnym zázemím, sprchami, pripojením na elektrinu a ohniskom. www.motokarydlha.sk

Zážitkové aktivity v Dolanoch

Vedľa areálu vedie cyklotrasa, a ako sa tu hovorí, „čo by kameňom dohodil“, sa k nebu ťahajú hrad Červený Kameň a Smolenický zámok. Do útrov zeme zasa môžete nazrieť pri návšteve jaskyne Driny. V susedných Dolanoch odporúčame návštevu Vína z mlyna, kde sa celoročne konajú rôzne zážitkové podujatia. V prostredí starého mlyna sa môžete zúčastniť na degustácii, programe Hodovanie u mlynára alebo si vyberte niektoré z verejných podujatí, ako je zabíjačka, deň otvorených pivníc, Nedela na Mlyne pri víne a cimbalke či Advent na Mlyne. Vydať sa tiež môžete Dolianskym historickým chodníkom, ktorý vás zoznámí s bohatou históriou obce. Jej dejiny prepisovali aj významní učitelia Juraj Fándly a Juraj Palkovič. Texty na jednotlivých infotabuliach sú aj v angličtine a nemčine. www.vinazmlyna.sk

Foto: VINA Z MLYNA (3*)

Hrad Červený Kameň

Zvodca Malých Karpát

Zbierky nábytku, porcelánu, skla, keramiky, obrazov, grafič, plastík, zbraní a textilu – to všetko patrí k vzácnym pokladom hradu Červený Kameň, ktoré môžete obdivovať aj vy. Hodnotné kúsky dopĺňa knižnica historických kníh prevažne z majetku šľachtického rodu Pálfi.

Impozantné priestory hradu Červený Kameň, v ktorých nechýba mobiliár a predmety bežnej spotreby, pôsobia, akoby odtiaľto hradní páni nikdy neodišli. Napriek tomu dnes je to múzeum, v ktorom vás ale veľmi radi privítajú, a vybrať si môžete z viacerých okruhov. Zvlášť pôsobivé sú záhrady v okolí hradu a priestranné lúky ako stvorené na piknik. V hlavnej sezóne – od apríla do októbra – sa tu koná väčšina zážitkových podujatí, ako je pravidelný

trh starožitností, Víkend detí, tematické prehliadky aj divadelné hry v podobe scénických prehliadok, ktoré sú špeciálnou touto hradu. Pre zberateľov mincí a bankoviek máme dobrú správu tiež! Hrad Červený Kameň už má svoju souvenir bankovku. Získať ju môžete výhradne v pokladnici hradu. Nezabudnite, že vstupy počas prvej nedele v mesiaci na prehliadku expozície Slovenského národného múzea – Múzea Červený Kameň – sú zadarmo. Nulovú vstupenku a časenku získate v pokladnici.

Náš tip: príjemným spštením v okolí je aj prechádzka z obce Častá k hradu Červený Kameň po Kalvárskej ceste. Kalvária s kamenným súsoším sa nachádza na skalnej vyvýšenine okolo pohrebnej kaplnky Pálfiovcov z 19. storočia. Podľa vizualizácie z roku 1781 ju dalo postaviť hradné panstvo a spomínajú sa v nej aj zastavenia vedúce od hradu ku kalvárii. Sochy piatich zastavení na samostatných podstavcoch predstavovali Kristovu rozlúčku s matkou, Krista na Olivovej hore so

Foto: m-ARK

sprievodným anjelom na samostatnom podstavci, Bičovanie Krista, Korunovanie Krista trní a Nesenie kríža. Aktuálne sú niektoré sochy v štádiu rekonštrukcie.

Noc múzeí a galérií, 14. 5. 2022

Dozviete sa aj to, čo zvyčajne zostáva pre oko návštevníka skryté.

Víkend detí na hrade Červený Kameň 11. – 12. 6. 2022

Víkend plný hier, zábavy a napätia venovaný najmä deťom.

Tradičné ľudové umelecké remeslá 20. – 21. 8. 2022

Stretnutie ľudových remeselníkov a prezentácia tradičných ľudových umeleckých remesiel.

Tajomné tieň: Príbeh o troch bratoch 29. – 31. 10. a 1. 11. 2022

Scénické prehliadky na motívy príbehu Rozprávok Barda Beedla.

Tajomné tieň: Príbeh o troch bratoch 1. 11. 2022

Scénické prehliadky na motívy príbehu Rozprávok Barda Beedla.

Luskáčik, 28. – 30. 12. 2022

Prehliadky vianočne vyzdobených komnát na motívy klasickej vianočnej rozprávky.

Hrad Červený Kameň

900 89 Častá, tel.: +421 033 690 58 03

e-mail: objednavkymck@gmail.com

október až apríl: pondelok: zatvorené,

utorok – nedeľa: 9.30 – 15.30

máj až september: pondelok – nedeľa: 9.00 – 17.00

Malokarpatskom a Podunajskom

Čierna voda, Nová Dedinka, foto m-ARK

Kraj pod Malými Karpatmi a pozdĺž nekončiacich sa rovín Podunajska je veľkým lákadlom pre všetkých, ktorí jazdu na bicykli radi spájajú s gastronomickými zážitkami. Tieto kúty zeme sú fascinujúco bohaté na prírodné krásy: objavíte v prírode ukryté drobné sakrálné pamiatky aj väčšie diela – symbol umu a kumštu našich predkov. Odmenou vám budú tradičné, chutné pokrmy z plodov tejto úrodnej zeme. Ochutnajte zo všetkých jej darov a precíťte radosť z chvíľ voľna. Priblížte sa k pocitu, že ste slobodní ako vtáky. Na dvoch kolesách sa to dá!

Výlet s chutnou bodkou

Svätý Jur, foto: m-ARK

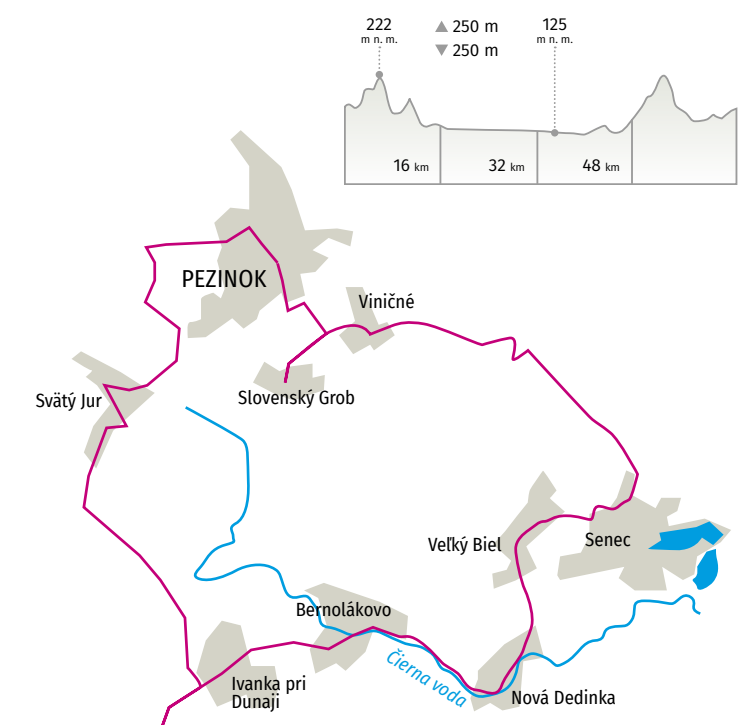
Svätý Jur, foto: m-ARK

Vinohradmi, ktoré sa tiahnu po úpätí Malých Karpát, sa postupne dostanete na rovinu rovnú ako placka, ktorá sa len kde-tu jemne vlní, akoby pod vplyvom vetra a času. To je Podunajsko, kde už o chvíľku zavítame tiež.

Tento výlet plný zážitkov začneme v Pezinku, odkiaľ sa vydáme do Limbachu. Obe sú známe vynikajúcim vínom, tak ako aj Svätý Jur – ďalší bod na trase. Ten očarí historickým jadrom, pamiatkami aj pestrou gastroponukou. Občerstviť sa môžete v Renesančnom dome a cukrárni Čokokafé či hostinci Palatín Kaštieľa Pálffy. Štefánikovou magistrálou sa dostanete do blízkosti lokality, ktorá je významná svojím jedinečným prírodným bohatstvom. Národná prírodná rezervácia Šúr je chránená, ale vidieť z nej aspoň kúsok sa dá na úseku náučného chodníka Prírodné klenoty Šúru. Cyklotrasami sa bezpečne dostanete až do Ivanky pri Dunaji, kde sa dá výborne občerstviť v Café Štefánik. Neďaleko odtiaľto stojí pamätník M. R. Štefánika – miesto tragickej havárie dvojposlovníka s generálom na palube. Cestou cez Ivanku sa dostanete do Bernolákova a kúzelným úsekom popri potoku Čierna voda do Novej Dedinky. Ak by ste sa chceli pozrieť na top atrakciu lokality – Slnčné jazerá –, vydajte sa k nim z Novej Dedinky cez Tureň. V zlom počasí je ale úsek medzi Novou Dedinkou a cestou č. 503 ťažko zjazdový. Ak vás Slnčné jazerá nelákajú, pokračujte na Veľký Biel, Senec a Svätý Martin. Z neho do Pezinka to môže byť náročnejšie v prípade, že vás zastihne lejak. Akékoľvek počasie vám ale bude nadené, v závere výletu si doprajte kráľovskú odmenu: zo Slovenského Grobu – kráľovstva husaciny – totiž ešte nikto nikdy hladný neodišiel. Do Pezinka je to potom len vyše cez 6 km.

Vzdialenosť: 65 km
Bicykel: mtb, kross
Náročnosť: stredne náročná trasa
Trasa: Pezinok – Svätý Jur – Ivanka pri Dunaji – Bernolákovo – Nová Dedinka – Veľký Biel – Senec – Viničné – Slovenský Grob – Pezinok

Zobraziť trasu:

Na Červený Kameň, Zochovu chatu i Pezinskú Babu

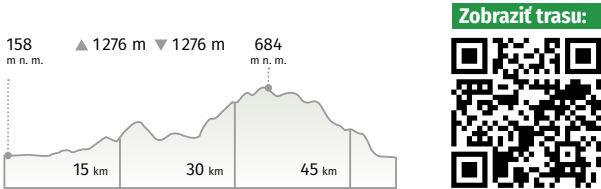

Červený Kameň, foto: m-ARK

Na túto náročnú trasu sa dobre vyspíte. Plný síl si ale potom užijete stúpania, na ktoré budú vaše lýtka ešte hodnú chvíľu spomínať. A tiež objavíte panenský kúsok zeme, ktorý skrýva jeden z najväčších klenotov Bratislavského kraja – majestátny hrad Červený Kameň.

V úvode tejto trasy sa pokocháte vinohradmi, takými typickými pre Malokarpatský región. Z Pezinka sa do Modry, sympatického vinohradníckeho mestečka, dostanete po Vinohradníckej cyklomagistrále. Trasa začne prudko stúpať za Modrou, nad rekreačnou oblasťou Harmónia, odkiaľ sa prebicyklujete do lokality Piesky. Nadchádzajúce úseky preveria kondíciu každého účastníka vašej výpravy. Kopcovitý terén sa zelenie na mape, ale naživo je síla tunajších lesov

úplne ohromujúca. Asi 20 km od štartu sa dostanete k Trom kopcom, cestou ďalej miniete Peknú lúčku aj so studničkou. Popri Zajačom jarku sa dostanete ponad obec Píla k hradu Červený Kameň. Jeho návštevu nepremeškajte – patrí k tomu najpôsobivejšiemu, čo môžete v širšom okolí obdivovať. Po prehliadke a občerstvení sa cestou späť zastavte v Hoteli Zochova chata s bohatou ponukou možností. Pozor ale na strmo klesajúci úsek medzi rázcestníkmi Zajačí jarok a Komárka, kde odporúčame radšej bicykel tlačiť. Ak sa vám už ďalej nebude chcieť pokračovať v stúpaní, vyjdajte sa späť po cyklotrase číslo 2004 do Modry. Na námestí je veľa kaviarní a možností dať si niečo chutné pod zub. Tí zdatnejší môžu pokračovať cez Čermák po Štefánikovej cyklomagistrále až k rázcestníku pod sedlom Javorina. Najväčšie stúpanie budete mať za sebou a cez legendárnu Pezinskú Babu a kúzelnú chatovú oblasť – Slnčné údolie – sa dostanete do Pezinka.

Vzialenosť: 51 km
Bicykel: horský
Náročnosť: náročná trasa
Trasa: Pezinok – Modra – Harmónia – Tri kopce – hrad Červený Kameň – Hotel Zochova chata – Pezinská Baba – Suchý vrch – Pezinok

Zochova chata, foto: m-ARK

Veľký okruh do kopcov, po Bratislave aj okolo Malého Dunaja

Trasa vás zavedie po nádherných, horských cestičkách do zalesnených kopcov Malých Karpát. Krásnymi zjazdmi sa dostanete až do Bratislavy s jej vznesenou historickou kulisou, aby ste prenikli k nížinám Podunajska. Na záver ochutnajte z toho najlepšieho, čo rok priniesol vinohradníkom a vinárom vo Sv. Jure.

Trasu začneme vo vinárskom mestečku Svätý Jur s pamiatkovou rezerváciou a neprehliadnuteľným gotickým Kostolom sv. Juraja. Hneď ako ho miniete, začne cesta pred vami rázne stúpať a chvíľku potrvá, kým sa dostanete až na hrebeň. Dobrou správou je, že odtiaľto už ďalej budete len klesať. Ideálnou zastávkou na oddych je Horáreň Biely kríž s možnosťou občerstvenia a dobijacou stanicou pre elektrobicykle. Vkusne vynovená horáreň s historickým bielym krížom je najvyhládavanejším cyklobodom celého regiónu. Cestou dole sa neponáhľajte, vychutnajte si pôvab Malých Karpát. Čoskoro les opustíte a zasa vás pohltí civilizácia. Skôr však ako sa tak stane, doprajte svojim nohám osvieženie v niektorom z rybníkov na okraji Bratislavy. Tu už sme v oblasti Železnej studničky, Partizánskej lúky a Mlyna Klepáč. Keď prejdete Karlovou Vsou a Mostom Lanfranconi, ocitnete sa priamo pri Dunaji. Po nábreží sa dole Dunajom vyjdajte k Vlčímu hrdlu do oblasti, ktorou sa

Svätý Jur, foto: m-ARK

derie Malý Dunaj. Okolo lesoparku vo Vrakuni sa dostanete až k pamätníku M. R. Štefánika. Pietne miesto vzniklo presne na mieste pádu dvojplôšnika talianskej výroby, ktorým sa v máji 1919 vracal armádny generál domov do Československa. Model lietadla Caproni Ca-33, v akom posádka letela, môžete vidieť v Café Štefánik v Ivanke pri Dunaji. Odtiaľ do Sv. Jura je to len 13 km po príjemnej cykloceste na pozadí Malých Karpát.

Vzialenosť: 64 km
Bicykel: všetky typy
Náročnosť: náročná trasa
Trasa: Svätý Jur – Biely kríž – Bratislava SNP – Bratislava – Vrakúňa – Ivanka pri Dunaji – Svätý Jur

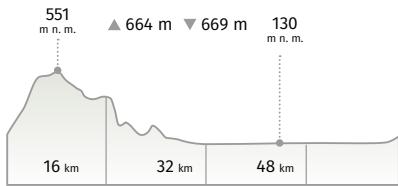

Foto: m-ARK

Zobraziť trasu:

Foto: m-ARK

Prejsť na dvoch kolesách zvlnenou krajinou podmanivého Záhoria. To je pozvánka, ktorá sa neodmieta!

Región Záhorie

Zem, ktorú kedysi predelil človek hranicami a potom cez ne nedovolil iným prejsť z jednej strany na druhú – také časy žili ľudia na dvoch brehoch Moravy. Rieka predelujúca Rakúsko a slovenskú časť Československa predstavovala viac ako len štátnu hranicu. Bola tiež deliacou čiarou medzi západom a východom – slobodou a totalitou. Tridsaťtri rokov od novembra '89 sa podarilo spojiť cyklolávkou naše krajiny v lokalite Vysoká pri Morave – Marchegg. Toto spojenie predstavuje viac ako len nové možnosti pre cyklistov či turistov, ktorým sa tak otvárajú nové možnosti poznávania Záhoria aj oblasti Weinviertel. Je to ukážka úspešnej prihraničnej spolupráce. Navyše tam, kde sa búrajú hranice, stierajú sa rozdiely a predsudky a vzniká priestor pre porozumenie, pochopenie a toleranciu. Kiežby toto nové prepojenie bolo tým najlepším príkladom medzinárodných priateľstiev a prinieslo tie najkrajšie cestovateľské zážitky!

Slovensko s Rakúskom spája nový cyklomost

Cyklisti sa od mája 2022 tešia z nového cezhraničného cyklomosta VysoMarch. Situovaný je 5 km od Vysokej pri Morave, ktorú spája s Marcheggom a prepojením brehov rieky Morava zjednodušuje cestu za novými zážitkami.

Projekt realizoval Bratislavský samosprávny kraj v spolupráci so Spolkovou krajinou Dolné Rakúsko v rámci Programu spolupráce INTERREG V-A Slovenská republika – Rakúsko.

Foto: VideoFly

Most dlhý 270 metrov spojil Cestu Železnej opony Eurovelo 13 s rakúskou cyklotrasou Kamp-Thaya-March. Cyklolávka, vzdialená 10 km od Cyklomosta slobody v Devínskej Novej Vsi, výrazne zatriktívňuje cyklistickú turistiku pre širokú verejnosť. Sprístupnením oboch mostov totiž vznikol 20 km dlhý okruh, zaujímavý aj pre rodiny s deťmi.

Na rakúskej strane je dostupnejší zámok Schloss Hof, neďaleko Marcheggu sa nachádza prírodná rezervácia so zachovanými pôvodnými mokradami a lúkami. Vďaka tomu tu žijú ropuchy i bobry a radí sa medzi územia s najväčším výskytom kolónií bocianov bielych v strednej Európe. Pozorovať ich môžete z troch rozhľadní. Na slovenskej strane je veľa možností, ako sa odreagovať v prírode tiež.

Za krásami Záhoria a Dolného Rakúska

Prírodné aj kultúrne dedičstvo Záhoria aj Dolného Rakúska môžete jednoduchšie a šetrnejšie k životnému prostrediu spoznávať nielen vďaka Cyklomostu VysoMarch, ale aj cyklobusu.

Odporúčame vám okúsiť napríklad Medzinárodnú cyklomagistrálu EuroVelo 13, ktorá sa u nás tiahne pôvabnou krajinou okolo rieky Morava. Práve ňadialto vedie najdlhší náučný chodník na Slovensku – Nívou Moravy. Trasa dlhá 80 km, vedúca z Devína po Moravský sv. Ján, má 39 zastavení. Novinkou roku 2022 je turistický autobus s príviesnym vozíkom na bicykle, idúci po vytýčených trasách v oboch smeroch. Prevádzkovateľ

cyklobusu – Bratislava Region Tourism pripravil dve trasy:
1. Vysoká pri Morave » Zohor » Lozorno » Stupava » Marianka » Cyklomost slobody a späť
2. Devín pod hradom » Devínska Nová Ves – žel. st. » Cyklomost slobody » Marianka » Marianka – pútnické miesto » a späť.
Nastúpiť či vystúpiť a pokračovať v ceste môžete v ktoromkoľvek bode. Súčasťou cesty je náučný výklad. Cyklobus je odpoveďou na ťažkosti spôsobené preplnením výletných miest na Záhorí a v Dolnom Rakúsku autami najmä počas sezóny a víkendov.

Cyklookruhy Marianka, foto: m-ARK

Nívou rieky Moravy, foto: m-ARK

Náučný chodník Nívou Moravy je v celom rozsahu dostupný len mimo povodňovej situácie.

Dolné Rakúsko ako na dlani

„1 región – 1001 tajomstiev“ – píše sa v pozvánke na Dolnorakúsku krajiniskú výstavu 2022 na zámku v Marcheggu odhaľujúcu tajomstvá regiónu, ktorý pred miliónmi rokov pokrývalo more.

Dnešné magické scenérie záplavových oblastí a lužných lesov obývajú vzácne živočíšne druhy. Kedy sa tu ale usadili prví obyvatelia a ako vyzerali ich život? Prečo v divokej, nespútanej krajine vyrástlo honosné sídlo a čím oblasť oslovila Habsburgovcov? Príďte a zažite strhujúcu cestu do minulosti!

Marchegg, foto: m-ARK

Mokrade prinášajú život a prosperitu

Za ostatných 100 rokov sa mokrade zmenšovali a znehodnotili. Tím projektového partnerstva Green Foundation, NINA a BROZ sa ale spojil s lokálnymi vlastníkami pôdy, ktorí venovali opustené lúky a extenzívne poľnohospodársky využívanú pôdu na obnovu miestnych mokradových ekosystémov. Aké sú ich plány a prečo je záchrana mokradí dôležitá?

Partneri projektu si vytýčili vznešený cieľ: do apríla 2024 chcú obnoviť minimálne 210 000 m² degradovaných mokradí ramsarskej oblasti rieky Morava v katastrálnom území obce Malé Leváre. Vzniknúť má miesto vhodné na oddych a edukáciu, miesto s bohatou biodiverzitou, plné synergií s inými projektami a aktivitami v okolí s kladným vplyvom na obyvateľov či

turistov. Pribudne aj náučný chodník, priateľský aj pre ľudí s poruchami autistického spektra. Po realizácii projektu budú mokrade znova naplno plniť svoje funkcie, napr. udržiavať prietok riek, poskytovať domov ohrozeným druhom živočíchov a rastlín, zachytávať uhlík, zlepšovať kvalitu vody, stabilizovať mikroklimu a kontrolovať erózie pomôžu predísť záplavám.

Projekt ACC04P01 Mokrade pre život a prosperitu je podporený Nórskom prostredníctvom Nórskeho grantu a spolufinancovaný zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

Foto: Green Foundation

Malacky

Srdce Dolného Záhoria – Malacky bije medzi riekou Morava a Malými Karpatmi. Mesto je centrom regiónu, ktorý ponúka na malom území pestrosť a rozmanitosť.

Obkolesujú ho borovicové lesy plné húb, a hoci sa za ostatné desaťročia jeho tvár zmenila, vzácne pamiatky pripomínajú jeho historické postavenie. Malacky učarovali aj jednému z najvýznamnejších šľachtických rodov na našom území – Pálfiomcom. Odkazom na ich pôsobenie v Malackách je kaštieľ vybudovaný v 1. polovici 17. storočia na podnet grófa Pavla IV. Pálfiho. Šľachtickú rezidenciu opustili poslední členovia rodiny v roku 1918. Následne kaštieľ slúžil ako františkánsky internát, počas vojny ho obsadili nacisti, boli tu vojenské kasárne aj nemocnica. Vďaka postupnej rekonštrukcii ho dnes

môžete navštíviť a časť z neho si prehliadnuť. Prehliadku si je možné – tri dni vopred – dohodnúť aj v angličtine a nemčine. Keď tu budete, určite neprehliadnite slnečné hodiny a Kaplnku svätého kríža s 27 schodmi, v ktorých sú uložené relikvie svätých Detéria, Valentína a Blaženy. Po schodoch sa vystupuje kolenačky po ľavej strane, odriekajúc modlitby, a každý schod by ste mali pred tým, ako sa ho dotknete kolenami, pobožkať. Dole sa schádza vzpriamene po pravej strane.

Židovské Malacky

Malacky boli kedysi multietnické a multikultúrne. Svedčí o tom aj jedna

z dominant mesta – synagóga postavená v maurskom slohu. Skôr ako sa k stavbe s dvoma vežičkami a výrazným sfarbením dostaneme na časovej priamke, vedzte, že malá skupinka židov tu žila už v 50. rokoch 18. storočia. Prvého rabína – Dr. Pisska – mali Malacky od roku 1838, keď bola postavená prvá murovaná modlitebňa. Dôležitosť Malaciek dokazuje i to, že po roku 1867 tu sídlil rabinát. Prvú malackú synagógu navrhol architekt Wilhelm Stiassny, pozemok pod ňu venovala rodina Spitzerovcov a staviteľom bol János Terebessy. V lete 1889 ju zasiahol požiar a zhorela. Manželia Simon a Cecília Spitzerovci neváhali a zaplatili výstavbu nového chrámu. Dvadsaťte storočie ale nebolo k židom prajné. Ešte v roku 1940 ich tu evidovali 291, no 2. svetová vojna židovskú komunitu takmer úplne zničila. Mnohí obyvatelia boli deportovaní do koncentračných táborov, časť, ktorá sa zachránila, po vojne odišla do emigrácie. Synagóga osirela a nemala komu slúžiť. Po roku 1945 ju využívali na svetské účely a v 50. rokoch 20. storočia ju Židovská náboženská obec predala štátu. Dnes tu sídli základná umelecká škola a so sprievodom môžete na toto pôsobivé miesto zavítať. Na prehliadku sa objednajte aspoň deň vopred. Pri návšteve určite nad vchodom neprehliadnite možišské tabule Zákona s hebrejským textom, čiže desatoro Božích príká-

Foto: m-ARK (4*)

zaní. V synagóge s bohatou ornamentálnou štukou abstraktného maurského charakteru sa zachovali aj ďalšie pôvodné prvky, napríklad výklenok na uloženie zvitkov tóry, predsieň, mužská modlitebňa a ženská galéria.

www.malacky.sk

LEGENDA O ZÁZRAČNOM SRDCI

Ľudia odnepamäti milujú legendy a za jednou sa môžete vydať aj do malackého podzemia, kde sú v kryptách pod starým františkánskym Kostolom Nepoškvrneného Počatia Panny Márie pochované štyri desiatky významných členov rodu Pálfi, františkáni a bohatí mešťania. Pôvodne sa v kryptách nachádzalo aj srdce zakladateľa kláštora, palatína Pavla IV. Pálfiho. Ten v poslednej vôli žiadal, aby bol pochovaný v Dóme sv. Martina v Bratislave a jeho srdce uložené vo Viedni u kapucínov. Napokon ale skončilo v Malackách. Hovorí sa, že Pavlov syn Ján III. si želal, aby ich srdcia ostali pri sebe, uložili ich do strieborných kaziet. Pavlovo srdce vraj krvácalo vždy, keď boli Malacky v ohrození. Vedecké vysvetlenie javu hovorí, že pri balzamovaní bola niektorá vrstva ochranného obalu tenšia a krv zo srdca si našla cestu von. Dnes je tu v striebornej schránke len srdce Jána Pálfiho, Pavlovo zázračné zmizlo.

Marianka

KEĎ PREHOVORÍ GENIUS LOCI

Plná vzácných pamiatok, opradená legendami, obdarovaná liečivým prameňom. Taká je Marianka, ktorá po stáročia priťahuje ľudí prosiacich o uzdravenie a milosrdenstvo.

Hlavnými lákadlami pre ľudí prichádzajúcich do Marianky sú sakrálné pamiatky a prameň, ktorému sa pripisuje liečivá sila. Vymenovať, čo všetko tu môžete vidieť, nestačí, začítajte sa do príbehu, ktorý sa začína prvou písomnou zmienkou o obci z roku 1367.

Uvádza sa v nej, že Marianku, teda „Vallis Mariae“, daroval uhorský kráľ Ľudovít I. Veľký kláštoru paulínov, ktorý sám založil. Názov Marianka sa začal používať od 15. storočia a lokalita sa postupne stala najväčším pútnickým miestom v celom Uhorsku.

Pamiatky Marianky

Najznámejšou sakrálnou pamiatkou Marianky je Bazilika Narodenia Panny Márie z roku 1377, postavená v gotickom štýle, rozšírená v 17. storočí a prestavaná v barokovom slohu v 18. storočí. Aby tých zmien nebolo málo, ďalšej sa chrám dočkal v roku 1877, keď dostalo novú tvár presbytérium, zatiaľ čo v lodi ostala baroková, štuková výzdoba klenby s dvoma levmi pri palme. Tento symbol reprezentuje práve Rád svätého Pavla Prvého Pustovníka.

Genius loci

Pri prechádzke Marianskym údolím sa dotkne Genius loci tohto miesta každého – aj toho, kto ním prechádza len, aby si načrel z vody liečivého prameňa. Podľa legendy prameň v Marianke vyviera od 11. storočia. Až neskôr tu postavili kaplnku zasvätenú Panne Márii. Prameň je vyvedený tak, aby si z vody mohol nabráť každý.

Turistická Marianka

Marianka je ale nielen pútnickým miestom. Radi sem chodia všetci, ktorí milujú výlety. Veľmi pekná je odtiaľto túra napríklad na Malý Slavín.

www.marianka.sk

Foto: m-ARK

V STUPAVE VEDIA, ČO JE DOBRÉ!

Najznámejšou komoditou Stupavy je zelé, teda kapusta, ktorej sa tu darilo najmä v Máste. Kedysi samostatná obec je dnes súčasťou Stupavy. Pozývame vás na ochutnávku tejto supervitamínovej bomby!

Stupavské zelé získalo v roku 2017 od Európskej komisie ako druhý na Slovensku pestovaný produkt titul „chránené označenie pôvodu“. Je teda potvrdené, že kvalita a vlastnosti stupavskej kyslej kapusty sú jedinečné a všetky etapy pestovania a spracovania sú spojené s touto oblasťou. Osobitné zemepisné prostredie južného Záhoria charakterizujú ľahšie hlinito-piesčité pôdy s piesočnými nánosmi, nízka nadmorská výška, dostatok spodnej vody, suchá a teplá klíma. Na výrobu stupavského zelé sa používajú neskoré odrody bielej hlávkovej kapusty a soľ. Ochutnať ho v rôznych podobách môžete na obľúbenom festivale Stupavské zelé, ktorý sa koná vždy v prvý októbrový víkend. Počas

troch dní gastronomického nebička v papulke vystupujú miestne súbory a združenia. Kultúrny program, ktorého súčasťou je remeselný jarmok, zaujme aj súťažami a akciami pre všetky vekové kategórie. Končí sa v nedeľu slávnostným ohňostrojom.

www.stupava.sk

Dni zelé, foto: m-ARK

Modrý zázrak zo Záhoria

Predstavte si čučoriedkový raj! A nie je to v Kanade, ale priamo na Záhorí, neďaleko Stupavy. Na ploche jedného hektára sa tu rozprestiera Berry Farm – Čučoriedková farma –, kde dozrievajú tmavomodré bobuľky plné zdravia. Čučoriedky obsahujú široké spektrum flavonoidov, pôsobia ako antioxidanty, nachádza sa v nich železo, fosfor, horčík, vápnik, sú zdrojom vitamínov A, B a C. Pokračovať vo vymenúvaní pozitívnych vplyvov čučoriedok by sa dalo hodnú chvíľu, no my vám chceme predstaviť aj výrobky z tejto sympatickej farmy. Do nákupného košíka si môžete vložiť čučoriedkové víno, čučoriedkovú štavu, Bio ovocný džem – pasterizovaný, Bio čučoriedkový kompót či Bio ovocné pyré, tiež pasterizované. Tak neváhajte a ochutnajte modrý zázrak zo Záhoria.

www.berryfarm.sk

Foto: Berry Farm

Zažite krásny deň na Biofarme Príroda

Ani by ste neverili, ale aj kúsok od Bratislavy je čarovné miesto, aké vyhľadávajú milovníci bryndzových halušiek a makových šúľancov. Biofarmu Príroda s rozprávkovou kolibou a hospodárstvom nájdete blízko Stupavy.

Salaš objavíte priamo v lone prírody. Oddýchnuť si tu môžete v tráve so slnkom na perách ako kedysi skutoční valasi. Koliba, v ktorej ponuke objavíte tradičné slovenské pokrmy, je dovezená zo Zuberca na Orave. Pochutia si tu všetci, ktorí obľubujú tradičné pirohy,

Foto: Biofarma Príroda

baraní guláš, kapustnicu a slovenskú delikatesu – domáci ovčí syr. My odporúčame aj cesnačku v bochníku z miestnej pece vyrobenej zo šamotových tehál, vyhrievanej drevom. Zapiť tunajšie pochúťky môžete niektorým z tradičných ležiakov plzenského typu. Majú tu aj vlastný – Kláštorň ležiakov z svojho pivovaru. Na farme žijú kone, husi, kačky a, samozrejme, ovečky. Zvuk ich zvoncov si vás nájde v ktoromkoľvek kúte rozľahlého, 22-hektárového areálu.
www.biofarma.sk

Abeland RODINNÉ GAZDOVSKO PRIPOMÍNajúCE RAJ

V tichu lesa, v spojení s prírodou... tak žijú Abelovci, početná rodina, ktorá sa rozhodla pre spôsob života našich predkov. Svoju oázu šťastia našli pri Lozorne, kde vybudovali gazdovskú dedinku Abeland. Do tohto ich rodinného raja môžete nazrieť aj vy.

Hospodárstvo, kde sa dbá na perma-kultúru, obkolesujú jazierka. Abelovci tu pestujú zeleninu i bylinky do čajov a sirupov, ktoré sami vyrábajú. Potravinovo sú sebestační aj vďaka hospodárskym zvieratám. Zvlášť živo je tu na jar, keď sa rodia jahniatka a teliatka. Deti si tu môžu zajazdiť na koníku a priučiť sa niečo z tradičných remesiel spojených aj so sezónnymi prácami. Uvidíte, ako kedysi žili naši predkovia, ktorí piekli domáci chlieb, zbierali a spracúvali lesné plody, dorábali vlastné maslo či syry, vedeli si podkuť koňa a mnoho iného. Najnovším prírastkom gazdovstva je domček v korune mohutného javora, ktorý vznikol ako súčasť bakalárskej

práce najstaršieho syna Andrey a Igora Abelovcov – Šimona. Na vašu návštevu sa tešia od jari do jesene, vždy v sobotu, s výnimkou letných prázdnin.
www.abeland.sk

Foto: Abeland

Foto: m-ARK

Odkaz habánov je stále živý

Na habánov sa možno niekedy zabúda, ale v našich dejinách majú svoje stabilné miesto. Za akých okolností k nám prišli, v čom spočívalo ich majstrovstvo a aký odkaz nám zanechali?

Habáni obohatili náš kraj svojimi zručnosťami a kumštom. Už pred 500 rokmi mali školu, mlyn, pivovar, verejný kúpeľ, viacero remeselníckych dielní, napríklad na nože a keramiku. Ich dekor, zdobiaci mnohé úžitkové predmety, ovplyvnil mnohé generácie keramikárov

a preniesol sa aj do slovenskej ľudovej fajansy. Červenú – pre habánov farbu smrti – by ste ale v ich prácach hľadali márne.

Spoznať život tohto spoločenstva, ktoré prišlo do Veľkých Levár z Brodského v roku 1588, môžete v pamiatkovej rezervácii ľudovej architektúry. Habánsky dvor tvorí viacero stavieb, z ktorých 22 bolo vyhlásených za národné kultúrne pamiatky. Najznámejšou z nich je Izerov dom so stálou expozíciou Záhorského múzea v Skalici.

Habánsky dvor a múzeum

Habánsky dvor 78,
908 73 Veľké Leváre
tel.: +421 34 779 44 93,
+421 34 779 41 07
e-mail: kulturnydom@levare.sk
Návštevy je potrebné vopred dohodnúť.

HABÁNI

Habáni, nazývaní aj novokrstenci alebo anabaptisti, patria k najradikálnejším prúdom reformácie 16. storočia vo Švajčiarsku. Hovorilo sa im aj hutteriti. Samotný výraz „habáni“ považovali za urážlivý a hanlivý a používal sa až po rekatolizácii. Chceli sa priblížiť starokresťanským ideálom a hlavným kľúčom pre interpretáciu Božieho zjavenia bola pre nich Biblia. Žili v komunitách, na Záhorí okrem Veľkých Levár aj v Sobotišti a Moravskom sv. Jáne, pričom sa o všetko delili. Po sérii nepriaznivých udalostí, keď habánsky dvor viackrát spustošili povstalci, cisárske vojská a Turci, sa komunitný život postupne transformoval. Devastujúca bola aj morová epidémia v roku 1655. Habáni boli rekatolizovaní jezuitmi a františkánmi v 18. storočí na príkaz Márie Terézie. Po rekatolizácii si ale vybudovali faru aj kaplnku. Spomienkou na nich sú májové Detské krojované slávnosti a júlový Habánsky hodový jarmok vo Veľkých Levároch.

Foto: archív BSK

Rudava je rajom pre rodiny, rybárov aj milovníkov akcie

Cestovanie v karavane sa stalo v ostatnom čase veľkým hitom. Predstavujeme miesto, kde môžete svoj obytný dom na kolesách zaparkovať a užiť si dovolenku.

Autokemp Rudava (ATC) Malé Leváre je výbornou voľbou pre každého, kto rád oddychuje aktívne v spojení s prírodou. Kemping poblíž rieky Morava sa nachádza na brehu jazera so štrkovými a pieskovými plážami, obkolesenými borovicovými lesmi. Deti ocenia malý bazén, detské ihrisko, preliezačky, šmykľavky, hojdačky, kolotoč, pieskovisko i trampolíny a v letnom kine si potom po dni plnom zábavy pozrú rozprávku. Keďže areál je uzavretý, deti sa tu môžu bez obáv

bicyklovať, kolobežkovať a vítané sú aj v detskom kútiku. Opekačka, grilovačka, zumba, vodné radovánky v bazéne – aj to všetko sa dá na Rudave! Zmerať si sily môžete v tenise, volejbale, bedmintonе, stolnom tenise, záhradnom šachu či na minifutbalovom ihrisku. Na svoje si prídu aj rybári – čakajú tu na nich kapry, sumce, štučky, zubáče a karasy. V kempingu sa nachádza aj požičovňa rybárskych člnov. Členovia rybárskych zväzov si môžu kúpiť tzv. hosťovačku.

Po vode aj po súši

Vyskúšajte určite aj rekreačné splavovanie. Charakter vodného toku Moravy je vhodný aj pre amatérov. V autokempe je požičovňa vodáckych potrieb, zaistia vám odvoz na vodu a z nej. V okolí rieky sa tiež nachádza veľa pútačových – nie náročných cyklotrás, ktoré sa ťahajú po rovinách a jemne zvlnenom teréne. Odporúčame uprednostniť tie, mimo cestnej premávky, popri lužných lesoch po Moravskej cyklocestě – jednom z úsekov EuroVelo 13. Náročnejších cyklistov isto poteší Záhorská cyklomagistrála. Pokazený bicykel či nevyhnutnú opravu zvládnete v ATC Rudava bez problémov.

Dog friendly

Vziať so sebou môžete aj svojho štvornohého priateľa. Pre psíky je pripravené výcvikové ihrisko – bez obmedzení v takej vzdialenosti, aby nerušilo dovolenkárov.

www.autokemprudava.sk

Perla Malých Karpát sa skrýva pod zemou

Jediná sprístupnená jaskyňa na západnom Slovensku a zároveň jedna z najväčších atrakcií Malých Karpát predstavuje sústavu užších puklinových chodieb. Hoci ste už možno videli mnoho jaskýň, podzemná perla Malých Karpát vás prekvapí čarokrásnou kvapľovou výzdobou.

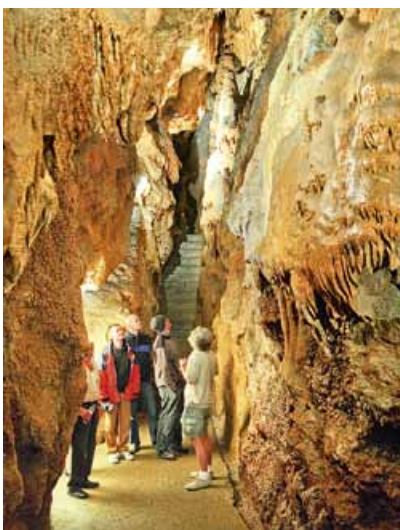
Dosahuje dĺžku 680 metrov a vertikálne rozpätie 40 metrov. Pri prehliadke podzemia s dĺžkou 450 metrov, prevýšením 10 metrov a 151 schodmi by ste sa možno aj zapotili, ale pri teplote od 7,1 až 7,8 °C to bude veľmi príjemne strávený čas. Prechádzať budete puklinovitými chodbami, ktoré sú zdobené bohatou sintrovou výplňou, uvidíte sintrové vodopády, náteky, pagodovité stalagmity a rôzne formy stalaktitov. Vyskytujú sa aj sintrové jazierka.

Jaskyňa sa nachádza neďaleko Smoleníc s východom na západnom svahu vrchu Driny, ktorý vystupuje z juhozápadného úbočia Cejtacha. Najbližšia zastávka verejnej dopravy je v Smoleniciach, no prísť môžete aj autom. Parkovisko je vzdialené asi kilometer od obce pri rekreačnom stredisku Jahodník. Odtiaľ je to ďalší kilometer lesnou cestou s prevýšením 100 metrov. Vyčleňte si na to asi 20 minút. Záver chodníka je pomerne strmý, tvorí ho sto schodov. Doteraz sa v jaskyni zistilo 11 druhov netopierov, predovšetkým podkovár malý (Rhinolophus hipposideros). Z ďalších druhov je to podkovár veľký (Rhinolophus ferrumequinum), netopier obyčajný (Myotis myotis), uchaňa čierna (Barbastella barbastellus), ucháč svetlý (Plecotus auritus) a i.

Upozornenie: Platby kartou nie sú možné. Najbližšie 2 bankomaty – Smolenice, Nám. SNP – 4 km

Viac informácií na: www.ssj.sk/sk/jaskyna/8-driny

Foto: Správa slovenských jaskýň

Za zážitkami na Záhorí vás odvezie BajkBus

Spoznať Záhorie udržateľným spôsobom je už niekoľko rokov možné vďaka letnému vlaku Záhoráčik. Aktuálne sa v úseku, ktorým jazdí, železničná trať rekonštruje, no vy sa môžete tešiť na novinku leta 2022 – BajkBus.

Záhorie je ako stvorené na prechádzky borovicovými lesmi aj dobrodružné túry a cyklovýlety v Malých Karpatoch. BajkBus vás k nim priblíži z centra Bratislavy so zastávkami v Stupave, Lozorne, Kuchyni, Rohožníku, Sološnici, Plaveckom Podhradí a Plaveckom Mikuláši. Trasa ponúka celé spektrum možností. Je len na vás, kde vystúpite a ktorým smerom sa vydáte.

Ak radi spájate výlety s gurmánskymi zážitkami, zastavte sa v Stupave na taliansku kuchyňu v reštauráciách Da Mario e Nicola a IL Galeone. Povráva sa tiež, že U holuba čapujú najlepšie pivo v kraji a na Biofarme Stupava varia najlepšie halušky! Ďalšou zastávkou je Kuchyňa – ideálny východiskový bod pre výstup na Vysokú. Na Plavecký hrad sa zasa dostanete z Plaveckého Podhradia. Alternatívou sú ďalšie príjemné prechádzkové trasy, napríklad na keltské hradisko Pohanská. Ak sa rozhodnete vysadnúť až v Plaveckom Mikuláši, odporúčame výstup na Jeleniu horu.

Viac tipov: **www.bratislavaregion.travel**

Plavecký hrad, foto: m-ARK

Július Papán: V Plaveckom Podhradí máme viac ako len Plavecký hrad

Foto: archív obce

Keď sa povie Plavecké Podhradie, každý si predstaví Plavecký hrad. V akom stave je dnes a ako sa vám darí v obnove?

Áno, hrad je neodmysliteľnou súčasťou histórie našej obce. Obec sa vždy snažila o to, aby sa pracovalo na jeho stabilizácii po statickej stránke a aby okolie, ktoré je naozaj krásne, ponúkalo návštevníkom nevšedný zážitok. Darí sa nám to najmä od roku 2010, keď sa táto národná kultúrna pamiatka stala majetkom obce. Finančne pomáha štát, obec a v neposlednom rade súkromní darcovia, predovšetkým pán Pascal Ergo. Pamiatka nadobúda kontúry z minulosti a komplexnejší vzhľad. Aj napriek tomu, že sa nachádza v prekrásnom prostredí národnej prírodnej rezervácie

Pohanská, ktorá je v 5. stupni ochrany prírody, nachádzame spoločnú reč so zástupcami chránenej krajiny a kompromismi sa nám darí objekt zachraňovať. História je však oveľa bohatšia a siaha do osídlenia v mladšej bronzovej dobe, keď vzniklo oppidum vybudované Keltmi.

Oblasť poznajú aj jaskyniari a lezci. Čo u vás môžu zažiť dobrodružné povahy?

Jaskyniari Plaveckého Podhradia pokračujú v hľadaní nových priestorov v malokarpatskom masíve. Jednotlivé objavy rozširujú obzory poznaného. Výsledky ich snaženia budú už čoskoro prezentované v expozícii jaskyniarov v Plaveckom Podhradí.

V lete ste tradične usporiadali filmový festival. Bude to tak aj v roku 2022?

Filmový festival v amfiteátri sa začína posledným júlovým víkendom. Otvorené sprevádza program, premietame

novinky hlavne slovenskej a českej kinematografie.

Nájdu návštevníci v obci zázemie v podobe kempu či ubytovania a stravovania?

V obci sú možnosti apartmánového ubytovania aj ubytovania a občerstvenia v súkromnom penzióne a na privátoch. Ďalšie možnosti postupne pribúdajú.

Kde vidíte Plavecké Podhradie o desať rokov?

Doba sa zrýchľuje a vzdialenosti sa skracujú. Dnes nie je problém sa presúvať za prácou, demografický vývoj sa stabilizoval. Plavecký hrad, Pálffyovský kaštieľ, Plavecká jaskyňa – sprístupnená ako prvá na Slovensku, množstvo turistických chodníkov a cyklotrás, kúpalisko, ktoré sa budeme snažiť znova sprevádzkovať – to všetko dáva predpoklad na rozvoj cestovného ruchu.

Ďakujeme za rozhovor.

Zo Slovenska do Rakúska a späť cez dva cyklomosty

Hrad Devín, foto: iStockphoto

Obec Devín sa pýši rovnomenným hradom, ktorý sa vypína do výšky na skalnom výbežku nad sútokom riek Morava a Dunaj. Oblasť ako stvorená na romantické prechádzky pri západe slnka na hranici s Rakúskom pretína oblúbená cyklotrasa. Po ceste EuroVelo 13 si budete môcť prehliadnuť pamätník Srdce Európy, Bránu slobody aj pamätník Železnej opony.

Tadiaľto sa pohodlne dostanete do mestskej časti Devínska Nová Ves, v úplnej blízkosti národnej krajiny oblasti Devínska Kobyla, ktorá je vyhľadávanou turistickou destináciou. Odtiaľto vás cyklotrasa asi po štyroch kilometroch dovedie k Cyklomostu slobody spájajúceho slovenský a rakúsky breh. Na slovenskej strane sa nachádza infocentrum, lanové centrum, detské ihrisko a tiež Múzeum finančnej a colnej správy. Na svojej ceste do Rakúska sa tu tiež môžete občerstviť.

Cyklomost slobody, foto: m-ARK

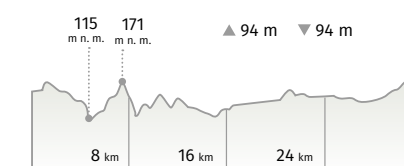

Zámok Schloss Hof, foto: Donau Niederösterreich, Robert Herbst

Na rakúskej strane sa dostanete k Zámku Schloss Hof – niekdajšiemu letnému sídlu cisárovnej Márie Terézie. Okrem pôsobivých záhrad a minizoo pre deti môžete absolvovať aj zaujímavú prehliadku krajinského múzea. Zo Schloss Hofu sa vydajte smerom na Marchegg, ktorého ozdobou je zámok vybudovaný v 13. storočí ako vodný hrad a v období baroka bol prestavaný na polovnicový zámok. Známy je aj svojím železničným viaduktom a v tunajšej prírodnej rezervácii hniezdi približne 50 párov bocianov bielych. Späť na Slovensko – k obci Vysoká pri Morave s významnými prírodnými rezerváciami Dolný les a Horný les – sa dostanete po novom Cyklomoste VysoMarch. K Mostu slobody to budete mať odtiaľto asi 10,5 km. Z Devínskej Novej Vsi sa do Devína vrátite cestou, ktorou ste prišli. Trasa nie je náročná, prevažne sa ťahá po rovine.

Vzdialenosť: 32 km
Bicykel: všetky typy
Náročnosť: nenáročná trasa
Trasa: Devín – Devínska Nová Ves – Cyklomost slobody – Schloss Hof – Marchegg – Cyklomost VysoMarch – Devín

Zobraziť trasu:

Záhorím okolo rieky Moravy

Rieka Morava a Cyklomost VysoMarch, foto: m-ARK

Sú chvíle, na ktoré nikdy nezabudnete, a miesta, na ktoré sa radi vrátite. Takým je aj časť Záhoria, kde si svoju cestu razí rieka Morava. Hraničný tok prináša do oblasti život a vy môžete byť súčasťou jedinečného predstavenia zvukov a farieb. Prijemné trasy len jemne vlnitým terénom ponúkajú možnosti aktívneho oddychu na slovenskej aj rakúskej strane, kam sa dostanete po dvoch cyklolávkach aj kompu. Spoznať môžete množstvo pamiatok, zakúsiť miestny agroturizmus alebo sa len tak nechať viesť. Presne tu totiž platí, že i cesta môže byť cieľ.

Miesta pripomínajúce raj

Foto: m-ARK

Na tento pohodový výlet nížinatou krajinou, ktorý poteší všetkých softcyklistov, sa vydajte zo Záhorskej Vsi kompu. Plavidlom sa za pár minút preveziete na druhú stranu rieky Morava, kde sa hovorí po nemecky. Z obce Angern an der March, ktorej názov sa do slovenčiny prekladá ako Congr, zamierte do Marchegg.

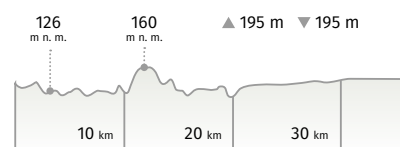
Marchegg nadchne nielen milovníkov histórie, ale aj nadšencov fauny a flóry. Do pozornosti dávame prírodné rezervácie s výskytom bobrov a možnosťou pozorovať veľké kolónie prelietajúcich vtákov, najmä husí, kačíc a labutí. Ešte známejšia je ale kolónia asi 50 bocianov bielych. Záplavové územie lužných lesov a lúk rieky Morava je ako raj, a preto nečudo, že tu tieto vzácne operence hniezdia. Bociani

rodičia nepoznajú v tunajšom prostredí núdzu a ľahko zabezpečia potravu pre svojich neustále hladných potomkov. Na lúčach môžete v ostatných rokoch vidieť aj pást sa koníky poľské. V prírodnej rezervácii Donomoravské luhy sa dá prejsť Bobrím chodníkom s dĺžkou 7 km, chodník Ku kunkám má 4 km a najkratší Bocianí chodník 2 km. Marchegg sa významne zapísal aj do dejín. V roku 1268 tu vznikol najväčší opevnený mestský komplex v strednej Európe. V roku 2022 je zámok Marchegg hlavným miestom konania Dolnorakúskej krajinskej výstavy v regióne Marchfeld. Do Vysokej pri Morave sa z Marcheggu dostanete po novom Cyklomoste VysoMarch, ktorý spojil brehy Moravy v máji 2022. Významnou kultúrno-historickou pamiatkou obce je rímskokatolícky, pôvodne barokový Kostol sv. Ondreja Apoštola. Po roku 1660 ho prestavali a v roku 1892 rozšírili. Odtiaľ to budete mať do Záhorskej Vsi asi 9 km.

Foto: m-ARK

Zobraziť trasu:

Cyklomost VysoMarch, foto m-ARK

Z úplného západu Slovenska ďalej na západ

Kompa Angern an der March – Záhorská Ves, foto: m-ARK

Spoznajte najzápadnejšiu časť Slovenska a najvýchodnejšiu časť Rakúska. Dá sa to aj na bicykli! O zážitky nebudete mať núdzu!

Západný okraj najzápadnejšej slovenskej obce – Záhorskej Vsi – tvorí údolná niva rieky Morava. Na rakúsky breh – do obce Angern an der March – vás prepraví kompa, za bicykle zvlášť platiť netreba. Odtiaľ sa vydajte do Wutzelburgu, nad ktorým sa vypína Róchusov kopec s Kaplnkou sv. Róchusa z roku 1648. Naskytnú sa vám krásne výhľady, preto nie div, že si tu zamilované páry hovoria svoje áno. Pod kaplnkou sa začína unikátny súbor 129 vinárskych pivničiek rozložených v siedmich radoch. Po ďalších 12 km veľmi príjemným terénom prídete do Dürnkrotu. Ak máte čas, zastavte sa v renesančnom zámku s kaplnkou. Vínogradnícka obec sa vpísala do análov bitkou z roku 1278, v ktorej sa stretol český kráľ Přemysl Otakar II. s rímsko-nemeckým kráľom Rudolfom I. Habsburským. Ako sa ich vojenský konflikt skončil zistíte na výstave v zámku v obci Jedenspeigen, vzdalenej 8 km. Nasleduje Hohenau s návštevníckym centrom March-Thaya, kde sa dozviete niečo o oblasti, môžete si dobiť elektrobicykel a kúpiť regionálne produkty. Po prekročení Moravy pokračujte na Slovensku po prúde.

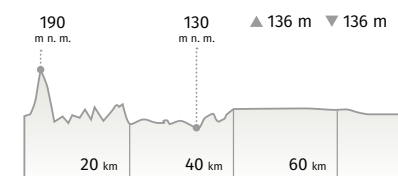
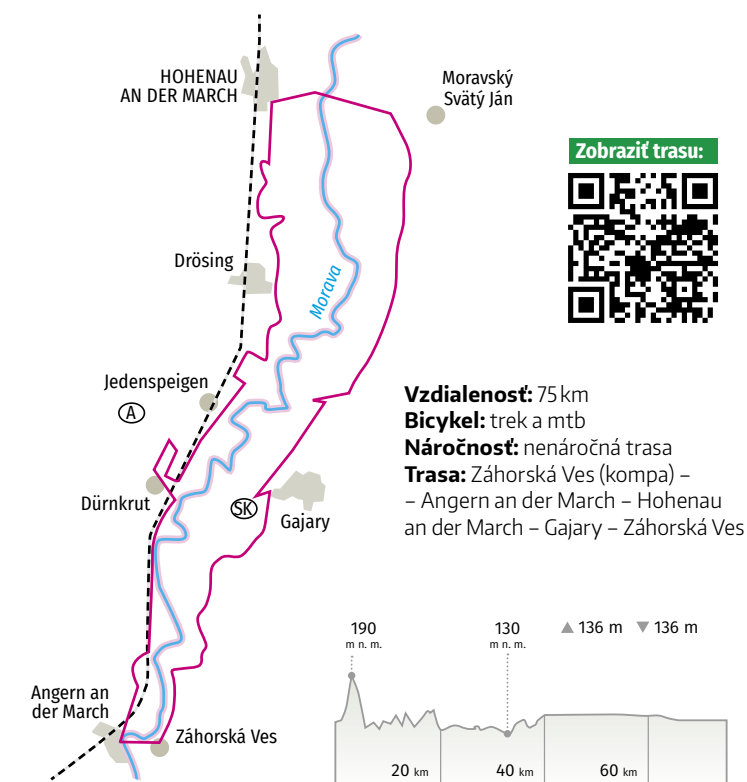
Pamätník bitky, foto: m-ARK

Riečna krajina s kulisami, ktorým dominujú nivy a lúky, zachovalé mokrade a lužné lesy, hladí dušu. Nikde na Slovensku a v Česku podobnú scenériu nezažijete. Chránená krajinná oblasť Záhorie je skutočným rajom, ktorý musí človek uchrániť. Keď dorazíte do Gajar, budete to mať už asi len 15 km do cieľa. V obci so silnou folkloristickou tradíciou sa nachádza viacero menších sakrálnych pamiatok. Zaujímavosťou je, že v Gajaroch kedysi stál drevený most, spájajúci obec práve s obcou Dürnkrot z úvodu výletu.

Kaplnka na Wutzelburgu, foto: m-ARK

Zobraziť trasu:

Východná Morava

VAŠA SKUTOČNÁ A DOKONALÁ DOVOLENKA

Jazda kráľov Vlčnov, foto: m-ARK

Slnčné Slovácko, magické Kroměřížsko, rázovité Valašsko a funkcionalistické Zlínsko. To je štvorica rozmanitých regiónov Východnej Moravy. Ponúkajú miesta známe i také, ktoré na svoje objavenie ešte len čakajú. Všetky spája úcta k tradíciám a krásnej prírode.

Stezka Valaška – Pustevny, foto: m-ARK

V tomto nádhernom kúte Česka nájdete jedny z najkrajších moravských kúpeľov – Luhačovice. Ozdravia vaše telo liečivými prameňmi, z ktorých najznámejší je Vincentka. Zmysly oblažia neopakovateľnou atmosférou secesné stavby architekta Dušana Jurkoviča.

Pohľadkajte si raje a nakrmte žirafy

Mestám Východnej Moravy dominuje Zlín, svetovo známy vďaka baťovskej priemyselnej tradícii a jedinečnej architektúre. Kto by nepoznal značku Baťa? Geniálny podnikateľ Tomáš Baťa premenil neznáme mestečko na svetovú metropolu topánok a nezameniteľnej architektúry. Funkcionalizmu tu neutečiete, aj keby ste si obuli chýrne baťovky. Oblúbená je tiež Zoo Zlín, kde za jeden deň precestujete celý svet. Morské raje si tu pohladkáte a dokonca nakrmíte, do očí sa pozriete žirafám, ktoré môžete vo vybraných časoch aj nakrmiť. Asi najväčším miláčikom návštevníkov je prvé mláďa slona afrického narodeného v Česku, ktoré prišlo na svet v roku 2021.

Výlet s duchovným rozmerom

Národná kultúrna pamiatka baroková bazilika s areálom bývalého cisterciánskeho kláštora vo Velehrade je významným duchovným centrom, miestom častých cirkevných pútí a zhromaždení. K najnavštevovanejším patria cyrilometodské oslavy s púťou vždy 5. júla v deň sviatku svätcov. Úžasným zážitkom je najväčší sladkovodný tunel v Európe, nachádzajúci sa v areáli Živá voda v obci Modrá. Stačí prejsť niekoľko krokov a ocitnete sa v archeoskanzene, v svete starých Slovanov. Dozviete sa veľa o ich živote, vyskúšate si dávne remeslá a deti budú nadšené z voľne pobežujúcich domácich zvierat. O pár metrov ďalej môžete z vyhládokovej cesty pozorovať pratury.

Kde se točil Amadeus a Mária Terézia

Naprieč malebným vinárskym Slováckom vedie vodná cesta Baťov kanál. Radosť prináša romantickým „moreplavcom“, ale aj cyklistom. Slovácko je krajom vína, tradícií i pestrú prehliadkou krojov. Nenechajte si ujsť jazdu kráľov vo Vlčnove, Hluku či Kunovicach alebo každoročnú slávnosť vína v Uherskom Hradišti. Historické mesto Kroměříž si vás získa pamiatkami UNESCO – dokonalou barokovou záhradnou architektúrou i zámkom. Práve tu sa natáčal napríklad Oscarmí ovenčený veľkoofilm Amadeus či nová séria Márie Terézie.

Na hrebeň mýtického Radhošťa

Za návštevu stoja aj atraktívne Pustevny s drevenou zvonnicou a útulňami Maměnka a Libušín, zdobené ľudovou secesiou Dušana Jurkoviča. Na hrebeni mýtického Radhošťa v Beskydoch nájdete sochu rovnomenného pohanského boha, na jeho vrchole Kaplnku sv. Cyrila a Metoda. V mestečku Rožnov pod Radhoštěm na vás čaká najstarší a jeden z najväčších skanzenov strednej Európy. Podmanivé, svojrázne Valašsko tam zažijete v autentickom prostredí múzea v prírode, ktoré po celý rok oživa zvykmi a tradíciami. Vo Veľkých Karloviciach si ruky podávajú klasické drevené zruby s wellness hotelmi, moderné skiareály s pasúcimi sa stádami oviec. A stále sa tam niečo deje. Napríklad Karlovský gastrofestival, kde počas prechádzky ochutnáte miestne špeciality i exotiku, zažijete farmársky trh i súťaž o najlepšiu frgál.

Od horských prameňov až po rovinu

Na Východnej Morave máte stovky možností, ako si pretiahnuť telo pri pešej turistike alebo na bicykli na niektoré z cyklociest. Jedna

Zoo Zlín-Lešná, foto: m-ARK

Květná zahrada v Kroměříži, foto: m-ARK

napríklad vedie pozdĺž rieky Morava a Baťovho kanála, ktorý je unikátnou technickou pamiatkou. Cyklocestou Bečva prejdete od horských prameňov až po rovinatú oblasť Haná a medzinárodná cyklocesta BEVLAVA vás prevedie moravsko-slovenským pomedzím. Nezabudnuteľné sú tiež výlety do Hostýnskych vrchov. Príďte si užiť nádhernú rozmanitosť života v kraji mnohých farieb a chutí! Príďte stráviť skutočnú dovolenku!

www.vychodni-morava.cz

Východní MORAVA

Zlíns Kraj bez hranic **kraj**

užitočné. A tiež sa presvedčíte o tom, že ľudská fantázia a kreativita nemajú hranice.

Z pružín a koliesok vznikla nápaditá KOVOZOO

Tu sa nestačíte diviť, čo všetko sa dá vyrobiť z vyradeného šrotu. Nie je totiž odpad ako odpad – dalo by sa povedať o väčšine exponátov zvierat vyrobených z pružín, koliesok, plechov, drôtov, skrátka zo železného šrotu.

Na začiatku bol recesistický nápad Bronislava Janečka a jeho kolegov z REC Group. Spoločne z kovového odpadu zvarili pár zvierat a ozdobili nimi vstup do areálu kovošrotu. Onedlho zistili, že sa tu ľudia zastavujú a ich dielka si fotia. Od toho už nebolo ďaleko k myšlienke usporiadať výstavu, a tak tu v roku 2012 pre verejnosť otvorili regulérnu kovovú zoo, ktorá má už viac ako tri stovky zvierat a stále pribúdajú nové. Okrem nich môžete obdivovať veľké množstvo exponátov priemyselnej hasičskej techniky, sejačky, mlátačky, stroje na zber úrody a ďalšiu poľnohospodársku techniku z čias prarodičov, aká už z našich životov vymizla. Všetky tieto kúsky by skončili na šrotovisku, no namiesto toho ich príbeh pokračuje v KOVOZOO.

Ekológia môže byť zábavná

KOVOZOO je najmä o zážitkoch. Okrem prehliadky kovových exponátov tu môžete navštíviť Múzeum veteránov, zavesiť svoj visiaci zámok na vetvu kovového Stromu života alebo si napríklad vyskúšať kováčstvo v zážitkovej vyhni. Tiež sa môžete prejsť vyhlídkovými lávkami, ktoré vám pootvorí dvierka do reálnej výroby spoločností zaoberajúcich sa spracovaním rôznych druhov odpadov. Jednoducho v KOVOZOO si každý nájde to svoje, či už je to zábava, relax, alebo poznanie a inšpirácia z recyklácie.

Za stenami KOVOZOO sa ocitnete v inom svete

Ekológiu a ochranu životného prostredia si v KOVOZOO vzali za svoje. Za bránami bývalého cukrovaru vytvorili prostredie, ktoré návštevníka prekvapí unikátnymi nápadmi s ekologickým nádychom, zábavou, poznaním a inšpiráciou.

Ekológiu a ochranu životného prostredia si v KOVOZOO vzali za svoje. Za bránami bývalého cukrovaru vytvorili prostredie, ktoré návštevníka prekvapí unikátnymi nápadmi s ekologickým nádychom, zábavou, poznaním a inšpiráciou. Pri návšteve Slovácka si nenechajte ujsť prehliadku KOVOZOO. Už z diaľky vás do areálu priláka suchozemský maják Šrotík, ktorý

pomáha nájsť cestu všetkým, plaviacim sa svetom odpadu. Pri ňom sa na pomyselných vlnách kolíše loď Nádej, ktorá láka všetkých na palubu a nenechá nikoho na pochybách, že v KOVOZOO na návštevníkov čaká niečo nevídané. Dvojhektárový areál so zelenou záhradou je oázou pokoja a pohody, ukrytou za stenou rušnej priemyselnej zóny. Prekvapia vás originálne, vtipné a často extravagantné kúsky, ktoré dokazujú, že i zo zdanlivo nepotrebného odpadu môžu vzniknúť veci nielen krásne a zaujímavé, ale aj naďalej

VALAŠSKA A SLOVÁCKA

RESORT KYČERKA

Nádherná príroda, perfektné služby a bohaté možnosti zážitkov, športových aj voľnočasových aktivít. To je Resort Kyčerka – raj v srdci Beskyd.

GRANDHOTEL TATRA

Luxusné prostredie, moderná gastronómia, regionálne špeciality. Nechýba kongresová miestnosť, Valašská izba ani unikátna vínová, exkluzívny wellness so saunovým svetom a súkromné SPA.

VALAŠSKÉ CHALUPY

Štýlové ubytovanie určené pre rodiny i pracovné kolektívy. Súčasťou areálu je sauna, vonkajší kozub s grilom a vírivka s vlastným barom.

STATEK U RAJMUNDA

Tradičný vidiecky život v spojení s prírodou. Desiatky zvierat v prirodzenom prostredí, ale tiež domáca kuchyňa a ubytovanie.

SKI AREÁL SYNŮT KYČERKA

Kvalitné, moderné zjazdovky, k tomu deväť vlekov a možnosť občerstvenia priamo na svahu. Pod svahom sa nachádza obľúbená Hospoda Kyčerka s poctivou domácou kuchyňou a cimbalom.

VODNÝ SVET

Užite si zábavu i relax vo vode! Doprajte si atrakcie, akými sú chrlíče vody, divoká rieka, vodné masáže, ležadlá či okúzľujúci saunový svet.

DETSKÝ SVET

Herný labyrint pre najmenších. Dve poschodia plné zábavy a detských atrakcií. Ochotný personál a bezpečnosť sú tu na prvom mieste.

www.resortkyčerka.cz

SKLEPY MAŘATICE

Pýcha kráľovského mesta Uherské Hradiště. Unikátny labyrint historických vínnych pivníc s piatimi výškovými úrovňami a exkluzívnymi priestormi čaká na vašu návštevu.

VÍNNE PIVNIČKY

Tri prekrásne dobové vínne pivničky s jedinečnou atmosférou: SYNŮT, JAHODA a HERMAN. Ich minulosť siaha až do roku 1827.

ROTUNDA APOŠTOLOV

Pivničnú rotundu inšpirovanú Poslednou večerou Pána zdobia sochy všetkých dvanástich apoštolov. Pred vstupom do nej musíte prejsť po schodoch cností a nerestí.

NA SVATBU I ŠKOLENIE

Areál je ideálnym miestom na súkromné alebo firemné akcie, oslavy, svatby, večierky, rauty, besedy pri cimbale či pracovné školenia.

MAŘATSKÝ DVŮR

Letná záhrada s krásnym výhľadom láka posediť si pri letnom bare či otvorenom ohnisku, na piknik alebo osvieženie vo vírivke.

ŠTÝLOVÉ UBYTOVANIE

Priamo nad pivničkami sú pre vás pripravené štýlové apartmány s nádherným výhľadom na okolie.

V HLAVNEJ ÚLOHE SLOVÁCKE VÍNA

Zamilujte si znamenité vína zo slováckej vinárskej podoblasti! Miestna archívna pivnica má kapacitu 15-tisíc fliaš.

www.sklepymaratice.cz

Aby pamäť ostala živá...

Aj preto vznikajú rôzne kultúrne cesty, ktoré mapujú bohatú, a najmä nesmierne pestrú históriu nášho kraja. Všetci ste srdečne vítaní aj na týchto troch z nich.

Cesta železnej opony kopíruje pomyselnú železnú oponu, ktorá pred roku 1989 rozdeľovala svet na demokratický západ a východný komunistický blok. Pozdĺž tohto prísne stráženého pohraničného pásma vzniklo územie cenných biotopov nazvané podľa toho Zelený pás. Na oboch brehoch Dunaja sa navyše nachádza mnoho kultúrnych pamiatok, čo robí pohraničie mimoriadne atraktívnym. Spoznať ich môžete vďaka otvoreným hraničným priechodom, Cyklomostu Slobody, novej cyklistickej lávke spájajúcej Vysokú pri Morave s Marcheggom VysoMarch či kompe medzi Slovenskom a Rakúskom. Na tejto trase určite nevynechajte Trojhraničie, Kaplnku sv. Rócha, Schloss Hof, bocianiu kolóniu v Marcheggu, Habánsky dvor vo Veľkých Levároch, Sandberg a bunkre. Zeleným pásom na rakúskej strane vedie cyklotrasa KTM (Kamp – Thaya – March) a na slovenskom území EuroVelo 13. Odporúčame aj zúčastniť sa župného podujatia „Deň zatvorených hraníc“, ktoré sa koná počas spomienkových akcií na Nežnú revolúciu. www.ev13.sk

Ak sa vydáte Po stopách rodu Pálffy, spoznate okrem fascinujúceho príbehu jedného z najslávnejších šľachtických rodov Uhorska aj významné pamiatky Bratislavy a okolitého regiónu. Moderná aplikácia v mobile vás zavedie do Stupavy, Malaciek, Sv. Jura, Pezinka, na hrad Červený Kameň, do okolitých dedín a dovedie vás na miesta, ktoré učarovali aj aristokracii. Presvedčíte sa, že odkaz Pálfičov je u nás stále silne hmatateľný, rovnako ako aj odkaz solúnskych bratov – sv. Cyrila a Metoda, ktorí k nám okrem viery a kresťanských hodnôt priniesli aj písmo a vzdelanosť. Európska kultúrna cesta sv. Cyrila a Metoda, tiahnuca sa z Veľhradu na Morave až do Solúna, križuje aj územie Bratislavského kraja. Dominantou trasy je hrad Devín – niekdajšie duchovné a strategické centrum, nachádza sa na nej aj pútnická Marianka, Katedrála sv. Martina či hradisko Neštich. Návštevníci majú k dispozícii mapovú aplikáciu so všetkými potrebnými informáciami.

<https://mapa.bratislavaregion.travel/slachtici>
<https://mapa.bratislavaregion.travel/cyril-metod>

Cyklomost slobody, foto: VideoFly

Červený Kameň, foto: VideoFly

Devín, foto: m-ARK

Zaujmite dobrou fotkou a príbehom

tourist edition
look at it!

Magazíny Look at it!
Kolekcia prestížnych cestovateľských titulov z regiónu Bratislavy, Moravy a Vysočiny. V magazínoch nájdete novinky, zaujímavosti, príbehy osobností a firiem, ktoré svojím umom a schopnosťami prekročili hranice svojho regiónu. Magazíny vychádzajú vždy na jar a sú distribuované zadarmo na miesta s turistickým potenciálom, ako sú hotely, informačné centrá a tiež všetkým partnerom projektu. Nájdete ich pri cestách vlakmi Českých dráh alebo na letiskách. V digitálnej podobe na www.lookatit.cz.

Ako sa stať partnerom projektu?
Stať sa súčasťou projektu a pútavým spôsobom prezentovať seba a svoju konkrétnu ponuku môže každá obec, mesto, inštitúcia, firma, hotel, vinárstvo, cukráreň a iní zájemcovia – pokiaľ ste niečím jedinečný a spojený s danou oblasťou. Viac informácií nájdete na našich webových stránkach.

m-ARK Marketing a reklama, s.r.o.
magazin@m-ark.cz
www.lookatit.cz, www.m-ark.cz,
www.dovolensnapadem.cz
FB: Magazíny LOOK AT IT
INSTAGRAM: lookatit.tips

Devín, foto: VideoFly

Je to len na skok...

z mesta do prírody » z histórie do budúcnosti »
z výstavy na operu » z bicykla na čln »
z vláčika na cyklobus » z vinohradu do sadu »
z vody na piesok » z hříbov na husacinu »
z golfu do wellness

- ALL INCLUSIVE DESTINÁCIA -

